

KORIZMENE PROPOVIJEDI U *FATEVIĆEVU ZBORNIKU* – PRILOG REKONSTRUKCIJI GLAGOLJSKOGA *KORIZMENJAKA*

Andrea RADOŠEVIĆ, Zagreb

U *Fatevićevu zborniku* (*CFat*) iz 17. stoljeća sačuvano je nekoliko korizmenih propovijedi. Štefanićeva pretpostavka kako su Fatevićeve propovijedi prepisane iz glagoljskoga *Korizmenjaka*, čiji je tekst sačuvan u četirima rukopisima iz 15. i 16. stoljeća: *Kolunićevu zborniku* (*CKol*), *Korizmenjaku III a 19* (*KKor*), *Greblovu kvarezimalu* (*KGreb*) i *Korizmenjaku iz Oporta* (*KOp*), potvrđena je usporedbom Fatevićevih propovijedi s *Korizmenjakom iz Oporta*. Usporedba tekstova svih četiriju korizmenjaka i kasnijega Fatevićeva prijepisa u izboru pokazala je da za potpunu rekonstrukciju nekadašnjega prijevoda *Korizmenjaka* nedostaje samo jedna propovijed. Utvrđeno je da je *Fatevićev zbornik* nezaobilazan rukopis kada je riječ o rekonstruiranju nepotpuno sačuvana glagoljskoga *Korizmenjaka*, jer jedini sadržava gotovo u potpunosti cijeloviti prijevod i početak prve korizmene propovijedi (*Na srijedu 1. posta*). Na kraju se objavljuju tekstovi nekoliko propovijedi u latiničnoj transliteraciji s varijantama iz *KOp*: 1. *Na srijedu 1. posta*, 30^v – 32^v; 2. *Na ponedjeljak 2. posta*, 39^v – 41^r; i 3. *Na petak 1. posta*, 35^v – 39^r. Odlomak propovijedi *Na ponedjeljak 4. posta*, 42^v – 43^r, objavljen je s varijantama iz *KGreb*, *KKol*, *KKor* i *KOp*.

Ključne riječi: *Fatevićev zbornik* (*CFat*), korizmene propovijedi, rekonstrukcija glagoljskoga *Korizmenjaka*

1. UVOD

U opisu *Fatevićeva zbornika* (*CFat*) iz 1617. godine, hrvatskoga glagoljskoga rukopisa koji se čuva u Arhivu HAZU pod signaturom *IV a 124*,¹ Vjekoslav Štefanić navodi kako zbornik sadržava nekoliko korizmenih propovijedi koje su vjerojatno prepisane iz kvarezimala Kolunićeva tipa, te da

¹ *Fatevićev zbornik* (*CFat*) jedan je od više rukopisnih zbornika koji je povezan sa zadarskim područjem: *Tkonski zbornik* (*CTk*) iz prve četvrтине 16. st. (ŠTEFANIĆ 1970: 29–35), *Zbornik Šimuna Glavića* (*CGlav*) iz 1529.–1557. g. (ŠTEFANIĆ 1970: 35–39) i dr.

njihova usporedba nije moguća – jer su *Kolunićev korizmenjak (KKol)* u *Kolunićevu zborniku (CKol)* iz 1486. g. i *Korizmenjak III a 19 (KKor)* s kraja 15. i početka 16. st. – na početku knjji.² Korizmene propovijedi (30^v–43, or. f. 39^v–52; 71^v–73^v, or. f. 84^v–86^v) čine samo jedan dio *CFat* koji se uglavnom sastoji od prijepisa starijih srednjovjekovnih tekstova, čije ranije inačice nalazimo u glagolskim zbornicima iz 15. i 16. stoljeća: *Vinodolskom (CVinod)* s početka 15. st., *Kolunićevu (CKol)* iz 1486. g., *Petrisovu (CPet)* iz prve četvrtine 16. st., te *Žgombićevu (CŽg)* i *Grškovićevu (CGrš)* iz 16. st. To su: apokrif o Životu Adama i Eve, apokrifna legenda o Arsenijinu (Veronikinu rupcu), pjesme, okrnjeni mirakul o siromašnom vitezu koji prodaje svoju ženu vragu, pitanja i odgovori, propovijedi te *Zarcalo duhovno* – prijevod Ivana Žorulića Pažanina s latinskoga (ili talijanskoga) djela *Speculum spirituale* koje je sastavio lombardski teolog Angelo da Milano. *CFat* je ime dobio po svojem pisaru-glagoljašu Mikuli Fateviću (druga pol. 16. st. – prva pol. 17. st.),³ kapelanu na Ravi i u Luci na Dugom otoku; pisan je čakavskim jezikom, a pojedini arhaizmi posljedica su prepisivanja iz starijih predložaka (primjerice stariji prezentski oblici u biblijskim navodima, pisanje poluglasa/štapića u riječi *bogъ* i drugo). Za razliku od nekih kasnijih prijepisa iz *CFat* koji su bili obuhvaćeni u pojedinim studijama o hrvatskim srednjovjekovnim tekstovima (TURKALJ 2008), korizmene su propovijedi ostale izvan zanimanja istraživača.

Štefanićev navod o mogućem predlošku korizmenih propovijedi zahtjevao je da prije analize korizmenoga dijela *CFat* usporedim sva četiri glagolska prijepisa koja su nastala prema istom prijevodu *Korizmenjaka*: 1. *Kolunićev korizmenjak (KKol)* iz 1486. g. koji se čuva u Arhivu HAZU u Zagrebu pod signaturom *III a 51* (ŠTEFANIĆ 1970: 15–18); 2. *Greblov kvarezimal (KGreb)* iz 1498. g. koji se čuva u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu pod signaturom *R 4002* (ŠTEFANIĆ 1960: 397–404); 3. *Korizmenjak III a 19 (KKor)* s prijelaza 15./16. st. koji se čuva u Arhivu

² »Sudeći po stilu i kompoziciji ova je propovijed jamačno iz kvarezimala tipa Kolunićeva, ali poređenje nije moguće, jer su Akademijini rukopisi *III a 19* i *III a 51* na početku knjji ... tekst ove propovijedi odgovara takoder tipu propovijedi Kolunićeva kvarezimala.« (ŠTEFANIĆ 1970: 58). Sa sigurnošću Štefanić je utvrđio jedino to, da se propovijed *Na Veliki petak* (71^v–73^v, or. f. 84^v–86^v) podudara s *KKol*: »To se vidi iz teksta u Kolunićevu zborniku, kojemu inače Fatevićev tekst posve odgovara.« (ŠTEFANIĆ 1970: 59).

³ ŠTEFANIĆ 1970: 60; CVITANOVIĆ 1960: 216; PETROVIĆ 1998: 143.

HAZU u Zagrebu pod signaturom III a 19 (ŠTEFANIĆ 1969: 218–219); i 4. *Korizmenjak iz Oporta (KOp)* s kraja 15. st. koji se čuva u gradskoj knjižnici u Oportu u Portugalu pod signaturom Ms 639 – 143–3–12.⁴

Stalno ponavljana Štefanićeva tvrdnja o nepotpunu početku glagoljskoga *Korizmenjaka* samo je djelomice točna, a donesena je na temelju njegova uspoređivanja triju, a ne četiriju korizmenjaka. Iako je Štefanić u opisu *KKol* i *KKor* jasno istaknuo kako postoje ukupno četiri prijepisa *Korizmenjaka* te je čak upozorio na Tadinovu studiju o *KOp*,⁵ zaključak o tome u kojoj je mjeri očuvan nekadašnji prijevod *Korizmenjaka* donio je na temelju analize triju prijepisa: *KKol*, *KKor* i *KGreb*. Razlog je tomu vjerojatno tehničke prirode. Naime, Tadinova studija o četvrtom prijepisu *Korizmenjaka* koji se čuva u knjižnici u portugalskome gradu Oportu pojavila se 1965. godine (TADIN 1965), točnije između Štefanićeva opisa *KGreb* iz 1960. godine (ŠTEFANIĆ 1960: 397–404) te njegovih opisa dvaju Akademijinih korizmenjaka: *KKor* iz 1969. (ŠTEFANIĆ 1969: 218–219) i *KKol* iz 1970. godine (ŠTEFANIĆ 1970: 15–18). U *Glagoljskim rukopisima otoka Krka* iz 1960. godine Štefanić je *KGreb* usporedio s *KKol* i *KKor* te zaključio kako – za razliku od *KKol* kojemu nedostaje prvih 14 i početak petnaeste propovijedi, odnosno *KKor* kojemu nedostaje prvih 13 propovijedi i početak četrnaeste propovijedi – *KGreb* upotpunjuje dva Akademijina korizmenjaka, jer mu nedostaje svega prvih 6 propovijedi i polovica sedme (ŠTEFANIĆ 1960: 399). Tekst *Korizmenjaka* prema dvama je Akademijinim korizmenjacima – *KKor* i *KKol* – rekonstruirao još Matija Valjavec priređujući izdanje *Kolunićeva zbornika* (VALJAVEC 1892). Na sličnosti između *KGreb* i dvaju Akademijinih korizmenjaka *KKol* i *KKor* upozorio je Štefanić u opisu Greblova rukopisa: *Kvarezimal i Tlmačenje od muki Simuna Grebla g. 1493. i 1498.* (ŠTEFANIĆ 1960: 397–404). U *Kolunićevu i Greblou rukopisu* nakon indeksa nalazi se drugi tekst: *Traktat o sedam smrtnih grijeha ili Kraljeva suma*, zapravo prijevod djela *Somme le Roi* francuskoga dominikanca Laurenta d'Orléansa – u Kolunićevu rukopisu, a *Tumačenje muke* – u Greblou rukopisu; oba pisara pišu postskript bosančicom; *KKol*

⁴ Iako se *Korizmenjak iz Oporta (KOp)* spominje već u 19. stoljeću, tek je Marin Tadin prvi detaljnije obradio ovaj rukopis o kojem su pisali ili ga u svojim radovima spominjali A. Pawiński, C. Jireček, V. Jagić, I. Milčetić i R. Strohal (TADIN 1965: 184–185).

⁵ ŠTEFANIĆ 1969: 219; ŠTEFANIĆ 1970: 18; Usp. TADIN 1965.

se naziva »knigama svetago Brnardina«, a Šimun Greblo piše na hvalu »i blaženoga Barnirdina (!)« (ŠTEFANIĆ 1960: 403–404). Za potrebe sadržajnoga opisa Akademijinih korizmenjaka (*KKor*, *KKol*) u *Glagoljskim rukopisima Jugoslavenske akademije* (ŠTEFANIĆ 1969, 1970), Štefanić je stoga smatrao dovoljnim uputiti na već objavljene studije o prijepisima *Korizmenjaka* (VALJAVEC 1892; ŠTEFANIĆ 1960). Iako je pozivajući se na Tadinovu studiju (TADIN 1965) upozorio na postojanje četvrtoga korizmenjaka, u vrijeme kada je opisivao Akademijke rukopise Štefanić nije imao izravan uvid u *KOp* (snimke *KOp* iz portugalske knjižnice u hrvatskoj su sredini postale dostupne znatno kasnije, tek 2003. godine)⁶ te prema tome nije niti mogao usporediti sva četiri prijepisa. U kasnijim se studijama o *Korizmenjaku* ponavlja Štefanićeva tvrdnja o postojanju četiriju prijepisa, a o sačuvanosti nekadašnjega prijevoda govori se na temelju Štefanićeve usporedbe triju prijepisa iz 1960. godine.

S obzirom na to da je Marin Tadin na kraju svoje studije jasno istaknuo kako *KOp* nadopunjuje *Korizmenjak* (TADIN 1965: 191), te da su i snimke *KOp* postale dostupne u Hrvatskoj 2003. g. – smatrala sam potrebnim usporediti *KOp* s ostalim trima korizmenjacima. Na temelju Tadinova popisa sadržaja i izravnoga uvida u rukopis, vidi se da *KOp* sadržava nekoliko propovijedi iz 1. korizmenoga tjedna koje su izgubljene u ostalim trima korizmenjacima te da prema tome upotpunjuje *KGreb*, koji pak upotpunjuje Akademijke korizmenjake *KKor* i *KKol*.

»Le copiste du manuscrit de Porto, plus complet que les deux exemplaires de l'Académie de Zagreb en Croatie, n'a pas laissé de nom et il n'est mentionné dans aucune note postérieure, soit de ce même manuscrit, soit d'autres documents croates. Par conséquent, ce copiste demeure inconnu.« (TADIN 1965: 191).

S obzirom na to da je nekoliko propovijedi iz 1. korizmenoga tjedna nekadašnjega prijevoda *Korizmenjaka* sačuvano u *Rukopisu iz Oporta*, to će u ovome radu potkrijepiti Štefanićev navod o podrijetlu korizmenih propovijedi iz *CFat* koje uglavnom pripadaju prvomu korizmenomu tjednu te ga potvrditi uspoređivanjem s *KOp* kao jedinim rukopisom u kojemu je u

⁶ Prema *Popisu fotokopija Biblioteke Staroslavenskoga instituta*, fotokopije *Rukopisa iz Oporta* u knjižnici Staroslavenskoga instituta čuvaju se pod signaturom F 262 kamo su dospele tek 2003. godine.

većoj mjeri sačuvan početak *Korizmenjaka*. Umjesto naziva »korizmenjak Kolunićeva tipa« koristit će se nazivom *Korizmenjak*. Naime, kako se u radu govori o rekonstrukciji nekadašnjega prijevoda *Korizmenjaka* pomoću više rukopisa, naziv jednoga rukopisa nespretno je istodobno upotrebljavati i za pojedinačan prijepis i za nekadašnji prijevod *Korizmenjaka* općenito.

2. GLAGOLJSKI KORIZMENJAK

Korizmenjak koji se čuva u četirima rukopisima samo je jedna od zbirka propovijedi koje se u 15. i 16. stoljeću u hrvatskoj sredini prevode s latinskoga, talijanskoga ili češkoga jezika (*sermones de tempore*, *sermones quadragesimales*, *sermones de sanctis*). Popularnost koju su korizmene zbirke propovijedi stekle u europskoj i hrvatskoj kulturi usko je povezana s njihovim poticanjem na kršćanski život podučavanjem o grijesima i poticanjem na ispovijed.⁷ Koliko su korizmene propovijedi bile popularne, svjedoči i jedna od knjiga tiskanih 1508. godine u Senju – prijevod vrlo poznata korizmenjaka talijanskoga autora Roberta Caracciola (†1495) *Quaresimale in volgare*.⁸ U raznim zbornicima također nailazimo na prijepise pojedinih korizmenih propovijedi te na skraćene prijevode i fragmente zbirke *Sermones quadragesimales* Jacoba da Voragine, primjerice u *Petrinićevu zborniku* iz 1503. godine (REINHART 1996: 396). Kada govorimo o proučavanju *Korizmenjaka* sačuvana u četirima navedenim rukopisima, najviše je studija dosad izašlo o jezičnim i stilističkim osobinama prijepisa iz *Kolunićeva korizmenjaka* (VALJAVEC 1892; DEROSSI 1975), a ponajviše iz pera Stjepana Damjanovića.⁹

Pitanja o autorstvu, mjestu i vremenu nastanka prijevoda *Korizmenjaka* sačuvanoga u spomenuta četiri rukopisa, ni nakon stotinu godina još nisu

⁷ Uska povezanost između propovijedanja i ispovijedanja seže u 13. stoljeće kada se tumačenje *Svetoga pisma*, u čemu su se iscrpljivale prvotne homilije istočnih otaca, nakon odluke o obvezatnom jednogodišnjem ispovijedanju donesene 1215. g. na IV. lateranskom koncilu, sve više zamjenjuje objašnjavanjem smrtnih grijeha i poticanjem na krepovan život (DELCORNO 2000: 451).

⁸ O senjskom *Korizmenjaku* u više su navrata pisali Antonija ZARADIJA KIŠ (2006, 2008) i Boris KUZMIĆ (2001, 2002, 2008, 2008.a).

⁹ Usp npr. njegove rade u DAMJANOVIĆ 2008: Korizmene propovijedi Broza Kolunića (226–250), Refleksi jata u Korizmenjaku Kolunićeva zbornika (251–276), Vokal *a* u Korizmenjaku Kolunićeva zbornika (277–288), Slogotvorni *r* i *l* u Korizmenjaku Kolunićeva zbornika (289–297).

odgonetnuta. Iako se u indeksu i zapisu Broza Kolunića *Korizmenjak* naziva knjigama svetoga Bernardina (*to e vodъ tihъ knигъ s(veta)go Brnardina*), a Šimun Greblo piše *na hvalu ... i bl(a)ž(e)noga Barnirdina*, među djelima Bernardina Sienskoga (1380. – 1444. g.) to djelo nije poznato. Bernardin Sienski bio je čuveni propovjednik 15. stoljeća (DEBBY 2007: 98–100) koji je utjecao na druge autore korizmenih propovijedi (Roberto Caracciolo, Michele de Carchano, Bernardino da Feltre), te postoji mogućnost da je prema Bernardinovim propovijedima zbirku korizmenih propovijedi sastavio zasad nepoznati autor. Također je moguće da je riječ ili o nepoznatu djelu Bernardina Sienskoga koje nije tiskano ili pak o djelu nekoga drugoga autora istoga imena.¹⁰ Na temelju jezične analize (izraz *Karla Majna* prema tal. *Carlo Magno*; u propovijedi se spominje *puk'ša = puška*, koja je u talijanskoj sredini u opću uporabu ušla sredinom 15. stoljeća) M. Valjavec pretpostavlja da je predložak još neutvrđeni talijanski kvarezimal sastavljen nakon 1450. godine (VALJAVEC 1892: VII). Prema redoslijedu riječi i pojedinim izrazima M. Tadin zaključuje da je predložak *Rukopisa iz Oporta* bio neki talijanski korizmenjak (TADIN 1965). Smatram kako bi možda u prilog talijanskomu predlošku mogao govoriti talijanizam *manigod* (*manigolda*) koji se pojavljuje i u *KOp* (16^r) i u *KGreb* (1^r, or. f. 19^r). Vrijeme nastanka prijevoda V. Štefanić pokušao je odrediti na temelju dvaju podataka: prvo – u *KKol* se navodi Franciscus de Mayronis (»*dok'torъ ki se imenue Fran'cis'ko Muranъ*«) koji je umro 1327. godine, ali čiji je *Korizmenjak* (*Quadragesimale doctoris illuminati Francisci de Mayronis*, Venecija, 1490./1491. g.) tiskan nekoliko godina poslije nastanka *CKol*; drugo – u Kolunićevu zborniku umjesto Turaka spominju se Saraceni (ŠTEFANIĆ 1970: 18). Kako se i nakon dolaska Turaka u hrvatskoj i europskoj književnosti umjesto njih navode Saraceni, taj nam podatak ne može dovoljno pomoći.

Mišljenja su u hrvatskoj znanstvenoj javnosti podijeljena i oko mjesta nastanka glagoljskoga prijevoda, no svi se slažu da je prijevod nastao u sjevernoj Hrvatskoj (Istra, Primorje, frankopanski posjedi). M. Valjavec na temelju riječi *spud* upućuje na to da bi mjesto nastanka predloška mogla biti Istra (VALJAVEC 1892: VI), a V. Štefanić u Istru ili zapadnu Hrvatsku smješta i kompilatora ili prevodioca *Korizmenjaka* (ŠTEFANIĆ 1970: 18).

¹⁰ DAMJANOVIĆ 2008: 228; VALJAVEC 1892: VII.

Tvrđnju o nastanku teksta hrvatskoga arhetipa na frankopanskim posjedima zastupa Eduard Hercigonja na temelju prisutnosti kajkavskih elemenata, eksplikativne sinonimike, dubletne fonacije *jata* (u neskladu s normativima Jakubinskoga i Meyera), germanizama i hungarizama kojih je u južnim tekstovima malo – te česte uporabe feudalnoga termina *potknežinъ* (*vicecomes*) koji zamjenjuje raniji naziv *podžupъ*.¹¹ Za *KGreb* znamo da je njegov prijepis nastao u Istri, a za prijepis *KKol* da je nastao u Lici, točnije u Knežoj Vasi kraj Otočca, gdje ga je pisar Broz Kacitić plemenom Kolunić iz Dubovika u Bužanima pisao kao đakon za gatanskoga vikara Levnarda iz plemena Doljana. Prema Tadinovu stajalištu, *KOp* vjerojatno potječe iz primorskih krajeva, možda i s otoka Krka.

Korizmene propovijedi srednjovjekovne su trodijelne propovijedi saставljene od teze, antiteze i sinteze te su oblikovane u skladu s posebnim priručnicima, tzv. *artes praedicandi*. Biblijski moto kojim počinje svaka propovijed, preuzet najčešće iz *Evangelja* ili psalama, služi kao polazište za razradu društveno-moralnih problema, čija je konačna funkcija pripremanje za isповijed. U prvoj dijelu propovijedi imenuje se grijeh, u drugome se govori o božjoj milosti i o izbjegavanju grijeha, te se uglavnom unose starozavjetni primjeri, a u trećem se dijelu objašnjavanjem razloga (*računi*) i dvojba (*sumne*) pojedini grijesi smještaju u svakodnevnicu. Početak i kraj svakoga dijela označavaju stalne formulacije uvođenja i završavanja: *ove svete i posvećene besede; Od ovoga sveta i posvećena govoren' ē plkъ sega svita estъ pokaranъ od ednoga velika griha, ki se zove ... – I to estъ koliko k prvomu delu ot božastvene pravde; Govoru v drugom delu, ki nas uči naiti milostъ od Boga – I to estъ koliko k drugom delu ot' milosrdiē; Govoru v tre-tom delu, ki nas uči mudrosti. – I to e koliko k tretomu delu.* (DAMJANOVIĆ 2008: 245). Opisi grijeha oblikuju se zapovijedima, zastrašivanjima, upozorenjima od kojih je najčešće *bog oče poslati gniv*, izravnim obraćanjima, čestim ponavljanjem glagola govorenja i razumijevanja (*govoru, razumi i dii, zamiri, da ti smisiš, da nimaš biti*), biblijskim navodima, oslanjanjem na stajališta crkvenih autoriteta (Augustin, Grgur Veliki, Ambrozije, Toma Akvinski, Anselmo od Canterburyja), te primjerima iz svakodnevnoga života. Uloga je brojnih rasprava bila kod slušatelja (*grišnika*) osvijestiti spo-

¹¹ Usp. HERCIGONJA 1974: 193–195, cit. po DAMJANOVIĆ 2008: 229.

znaju o pogubnosti grijeha te ih prema tome potaknuti na kajanje i isповijed.

Namjera da se na temelju sačuvanih prijepisa rekonstruira *Korizmenjak* koji je prema broju i raširenosti prijepisa zasigurno bio vrlo popularno djelo, stara je više od stotinu godina. Priređujući izdanje *Kolunićeva zbornika*, M. Valjavec nepotpuna je mjesto u *KKol* nadopunio tekstom iz *KKor*. Na temelju popisa sačuvanih propovijedi u *KGreb*, Štefanić je utvrdio u kojoj mjeri taj rukopis nadopunjaje nekadašnji *Korizmenjak*. U istom je opisu istaknuo kako bi trebalo detaljnije proučiti odnos između triju navedenih korizmenjaka, da bi se lakše mogao utvrditi predložak *Korizmenjaka* (ŠTEFANIĆ 1960: 403). Prema Tadinovu popisu propovijedi u *KOp*, uočavamo da taj rukopis, zbog bolje sačuvanosti 1. korizmenoga tjedna, za razliku od *KGreb* – koji od navedenoga tjedna ima sačuvanu samo 2. polovicu propovijedi *Na ponedjeljak 2. posta* i cijelu propovijed *Na utorak 2. posta* – ima bitnu ulogu u rekonstrukciji početka *Korizmenjaka*. U *KOp* su, prema Tadinovu navodu, između ostaloga, sačuvane sljedeće propovijedi: *Na četvrtak 1. posta* (2^r–4^r), *Na petak 1. posta* (4^r–7^r), *Na subotu 1. posta* (7^r–9^r), *Na ponedjeljak 2. posta* (13^v–17^r), te jedna nepotpuna propovijed, za koju kaže da pripada 1. korizmenomu tjednu te da ima moto iz *Matejeva evanđelja* (Mt 4,1). Kako se ovaj biblijski navod čitao za vrijeme propovijedi *Na nedjelju 1. posta*, te kako se u spomenutoj propovijedi govori o grijehu proždrljivosti (*za ed(a)-n̄ velik grih ča e(st) goltoniē*, 12^r; *za grih ot' gol'tonie*, 12^v), koji je u vodu (indeksu) *KGreb* i *KKol* također pridružen istoj propovijedi (*KGreb: oće v n(e)d(e)lū ·ă· (= 1) posta e(st) od g'ltunie; KKol: Kara se grih ki se zove gultoniē*) – zaključujem da je ta nepotpuna propovijed zapravo 2. propovijed *Na nedjelju 1. posta* (prije 12^r–13^v). Utvrđila sam također da se na stranici *KOp* 2^r ne nalazi samo početak propovijedi *Na četvrtak 1. posta*, kako navodi Tadin, nego i završetak, zapravo završni dio 2. dijela i 3. dio prve korizmene propovijedi *Na srijedu 1. posta*. Tadin je dobro odredio da se na 1^{rv} nalazi dio propovijedi *Na Veliki petak*, ali nije odredio kojoj propovijedi pripada dobar dio teksta na stranici 2^r. Na temelju *voda* (indeksa) *Korizmenjaka* koji je zapisan u dvama rukopisima (*KKol*, *KGreb*), kao i usporedbom svih četiriju korizmenjaka – zaključujem da *KOp* uvelike nadopunjuje 1. korizmeni tjedan, tj. da svima četirima korizmenjacima zajedno nedostaje veći dio 1. korizmene propovijedi i 1. propovijed *Na nedjelju 1. posta* (*KGreb: v n(e)d(e)lū ·ă· (= 1) posta e(st) od' nesaznan'ē; KKol:*

*Kara se grihb ki se zove neznan' e budi saznan).*¹² Drugim riječima, *KOp* dopunjava *KGreb* za četiri cijele propovijedi, završetak 2. dijela i cijeli 3. dio prve korizmene propovijedi te za prvi dio propovijedi *Na ponedjeljak 2. posta*. Na prvoj sačuvanoj stranici okrnjenoga *KGreb* zapisan je 2. i 3. dio spomenute propovijedi *Na ponedjeljak 2. posta*. S druge strane, iako *KGreb* i *KOp* nadopunjaju početak *Korizmenjaka*, nedostaje im nekoliko završnih korizmenih propovijedi. *KGreb* završava propovijedu *Na Veliku subotu* (tekst odgovara Kolunićevoj propovijedi *Na vazam*), u *KOp* je sačuvana polovica 1. dijela propovijedi *Na Veliki petak* koja se, kako kaže Tadin, vjerojatno pogreškom našla na početku korizmenjaka, dok u *KKol* i *KKor* nakon propovijedi *Na Vazam* slijedi još propovijed s motom iz Lukina evanđeja (Lk 24,36) pod nazivom *Mirv v(a)mь*. Odgonetnuto je kako se tekst kojom počinje okrnjeni *KKor* ne odnosi samo na propovijed *Na ponedjeljak 3. posta*, točnije na 2. polovicu 1. dijela, 2. i 3. dio navedene propovijedi, kako se navodi u Valjevčevu izdanju *KKor*,¹³ nego i na tekst koji odgovara 3. dijelu propovijedi *Na nedjelju 2. posta*. To znači kako rukopisu *KKor* zapravo nedostaje 12 cijelih propovijedi i dijelovi 13. i 14. korizmene propovijedi.

U 4. poglavlju nastojat će dokazati kako je u *CFat* sačuvana prva korizmena propovijed *Na srijedu 1. posta* čiji se završetak podudara s propovijedi iz *KOp*. Uvrstimo li u postupak rekonstruiranja *Korizmenjaka* – osim već nekoliko puta spominjanih četiriju rukopisa – i kasniji prijepis nekoliko korizmenih propovijedi iz *CFat*, može se reći da smo gotovo u cijelosti rekonstruirali *Korizmenjak*. Točnije, tada će nam nedostajati samo 1. propovijed *Na nedjelju 1. posta*.

2.1. REKONSTRUKCIJA GLAGOLJSKOGA KORIZMENJAKA U TABLIČNOM PRIKAZU

Radi bolje preglednosti u ovome radu donosim *Tablicu 1.* u kojoj je na temelju uspoređivanja propovijedi u četiri korizmenjaka i *CFat* rekonstruiran nekadašnji prijepis *Korizmenjaka*. U tablicu su uneseni rezultati novih istraživanja tijekom kojih je otkriveno i utvrđeno kako potpunoj rekonstruk-

¹² Prema sadržaju *Korizmenjaka* koji je sačuvan u *vodovima* dvaju korizmenjaka (*KGreb*, *KKol*) jedino su za 1. korizmenu nedjelju predviđene dvije propovijedi. Prva nije sačuvana, a druga (o proždrljivosti) sačuvana je samo u *KOp*.

¹³ VALJAVEC 1892: 1-2.

ciji *Korizmenjaka* nedostaje samo prva propovijedi *Na nedjelju 1. posta*. Pokazalo se kako *KOp*, osim propovijedi koje navodi Tadin,¹⁴ sadržava još završetak 2. dijela i 3. dio propovijedi *Na srijedu 1. posta* te dobar dio druge propovijedi *Na nedjelju 1. posta*. Propovijedi iz *CFat* za koje je potvrđena pripadnost *Korizmenjaku* uvrštene su u posljednji stupac tablice. Propovijedi su u *Tablici 1.* raspoređene prema odgovarajućem korizmenom danu koji je u lijevom stupcu zapisan hrvatskim standardnim jezikom, odnosno nisu raspoređene prema naslovu koji je zapisan u rukopisima. Takav je pristup odbaran kako bi se u kasnijim studijama izbjegle moguće pogreške u navođenju sačuvanih korizmenih propovijedi, zato što je katkad isti korizmeni tekst u dvama korizmenjacima drugačije naslovljen, odnosno zato što se katkada iza dvaju identičnih naslova kriju dvije posve različite propovijedi. Svi su naslovi propovijedi vjerno transliterirani.

Kurizvom su obilježeni sačuvani dijelovi okrnjenih korizmenih propovijedi. Jedini sačuvani prijepisi pojedinih korizmenih propovijedi istaknuti su podebljanim slovima. Propovijed koja je jedini sačuvani prijepis pojedine korizmene propovijedi, ali koja nije sačuvana u cijelosti, istodobno je obilježena kurzivom i podebljanim slovima (druga propovijed *Na nedjelju 1. posta*, *KOp*). Oznakom za prazan skup označen je izostanak propovijedi u pojedinom rukopisu.

Usporedbom naslova i sadržaja pokazalo se kako numeracija *Korizmenjaka* nije ista u svim četirima prijepisima, odnosno kako o istoj numeraciji možemo govoriti jedino od sredine 2. korizmenoga tjedna, točnije od propovijedi *Na srijedu 2. posta*, pa sve do propovijedi *Na subotu 6. posta*. Propovijedi iz drugoga korizmenog i Velikoga tjedna nemaju identične naslove u svim korizmenjacima. Primjerice, ista propovijed koja je u *KGreb* (*V ponedjeli veliki*), *KKol* (*V ponedilak veliki*) i *KKor* (*V ponedilak' veliki*) nazvana *Na ponedjeljak Veliki*, u *KOp* je zapisana kao propovijed *Na ponedjeljak 7. posta* (*V p(o)n(e)d(i)l(a)k ţ: (= 7) po(sta)*). Isto tako, naslovi propovijedi iz Greblovova *voda* (*indeksa*) ne podudaraju se u potpunosti s naslovima istih propovijedi unutar *KGreb*: propovijed *Na ponedjeljak 3. posta* u Greblovu je *vodu* nazvana *Na ponedjeljak 2. posta* (*V'pon(e)d(e)li ţ:b. (= 2) posta*) dok je u korizmenjaku na mjestu na kojem počinje navedena propovijed zapisano *Na ponedjeljak 3. posta* (*V ponedelak' treti po-*

¹⁴ TADIN 1965: 186-189.

sta). Točnije, naslovi Greblovih propovijedi u potpunosti se podudaraju s naslovima istih u Greblovu *vodu* (*indeksu*) sve do propovijedi *Na nedjelju 2. posta*. Numeracija se u cijelome Greblovu *vodu*, kao i u prva dva korizmene tjedna, provodi prema srijedi, dok se od 3. tjedna nadalje novi tjedan u *KGreb* počinje brojiti nakon nedjelje. U *KOp* novi tjedan redovito počinje nedjeljom. Ne zna se kako je mogla biti provođena numeracija u prvim dvama korizmenim tjednima u *KKol* i *KKor*, no na temelju sačuvanih propovijedi u *KKol* i *KKor* prepostavljamo kako je novi tjedan također počinjao nedjeljom.

Usporedba Kolunićeva i Greblova *voda* (*indeksa*) pokazala je kako Kolunićev i Greblov *vod* nisu isto organizirani. Kolunićev *vod* ne sadržava podatke o nazivima propovijedi te je izrazito tematski usmjeren: tekst nas upućuje na početak onoga dijela propovijedi u kojem se tumači navedeni grijeh, a ne na sam početak propovijedi. U Greblovu se *vodu* jasno ističu: naslov propovijedi, grijeh (tema) i početak propovijedi. Radi bolje usporedbe brojeva stranica iz Greblova i Kolunićeva *voda* s brojevima stranica na kojima su zapisane korizmene propovijedi u *Tablicu 2*. unesena je stara i nova folijacija rukopisa. Središnje teme (grijesi) propovijedi u tablici su obilježene podebljanim slovima. Početne i završne stranice okrnjenih propovijedi rekonstruirane su unutar uglatih zagrada. Oznakom za prazan skup naznačuje se izostanak propovijedi u pojedinom rukopisu.

Tablica 1. Rekonstrukcija Korizmenjaka
Table 1. Reconstruction of Quaresimale

Korizmena nedjelja	Grebljov vod	KGreb	KKol	KKor	KOp	CFat
Na srijedu 1. posta	V sredu ·ă· (= 1) posta e(st) od' superbie	∅	∅	∅	Završetak 2. dijela i 3. dio	Ovo e pre srede korizme govorene
Na četvrtak 1. posta	V' četrtakš ·ă· (= 1) posta e(st) od' nevère	∅	∅	∅	V četrtakš prvi posta	V četvrtač prvi posta
Na petak 1. posta	V' petaks ·ă· (= 1) posta e(st) od' zla hoténiè	∅	∅	∅	V petakš prvi posta	V petak prvi posta
Na subotu 1. posta	V' sobotu ·ă· (= 1) posta e(st) od' neufaniè	∅	∅	∅	V četrt(a)kš (sic!) subotu) prvi posta	Nedostaje drugi dio 3. dijela
Na nedjelju 1. posta	V n(e)d(e)lū ·ă· (= 1) posta e(st) od' nesaznan' è	∅	∅	∅	∅	∅
Na nedjelju 1. posta	V n(e)d(e)fū ·ă· (= 1) posta e(st) od' glutunie	∅	∅	∅	2. polovica 1. dijela, 2 i 3. dio	∅
Na ponedjeljak 2. posta	V pon(e)d(e)li ·ă· (= 1) posta e(st) od' nepr(av)idi	∅	Završetak 1. dijela, 2. i 3. dio	∅	V pon(e)d(e)l(a)ks ·b· (= 2) posta	Velik dio 1. dijela
Na utorak 2. posta	V utoraks ·ă· (= 1) posta e(st) od nepoč(e)m' ès(vetihs) sakram(e)ntov'	V utoraks ·ă· (= 1) pos'ta	∅	∅	V utoraks ·b· (= 2) pos(ta)	∅
Na srijedu 2. posta	V sr(e)du ·b· (= 2) posta e(st) od tvrdosti	V sredu drugu posta govoreni e	∅	∅	V sredu ·b· (= 2) posta	∅
Na četvrtak 2. posta	V č(e)trtakš ·b· (= 2) posta e(st) od' lakomosti	V četrtakš drugi posta	∅	∅	V č(e)t(r)(a)kš ·b· (= 2) posta	∅

Korizmena nedjelja	Greblov vod	KGreb	KKol	KKor	KOp	CFat
Na petak 2. posta	V p(e)lakъ ·f· (= 2) posta e(st) od pogr'en'ě s(vetim) sakram(e)ntov'	V petakъ drugi pos'ta	Ø	Ø	V p(e)t(a)ks ·f· (= 2) post(a)	Ø
Na subotu 2. posta	V' sobotу ·f· (= 2) posta e(st) od laži	V sobotу drugu posta	Ø	Ø	V sob(o)tu ·f· (= 2) pos(ta) 27v-29v	Ø
Na nedjelju 2. posta	V' n(e)d(e)fū ·f· (= 2) posta e(st) od' tace sl(a)vе	V nedefū drugu pos'ta predika	Ø	Dio 3. dijela	V nedifū ·f· (= 2) posta	Ø
Na ponedjeljak 3. posta	V' pon(e)d(e)li ·f· (= 2) posta e(st) od' prehinen'ě	V pondelakъ treći posta	Ø	2. polovica I. dijela, 2. i 3. dio	V pon(e)d(i)l(a)ks ·v· (= 3)	Ø
Na utorak 3. posta	V utorakъ ·f· (= 2) posta e(st) od' tad'bi	V utorakъ treći pos'ta	2. polovica I. dijela, 2. i 3. dio	V ut(o)rak' treti pos'ta	V ut(o)r(a)ks ·v· (= 3) posta 34v- 37v	Ø
Na srijedu 3. posta	V' srđu ·v· (= 3) posta e(st) od' luhve prezred'ne	V srđu tretu posta	V sr(ē)du ·v· (= 3) posta	V sredu ·v· (= 3) pos'ta	V sredu ·v· (= 3) pos(ta)	Ø
Na četvrtak 3. posta	V č(e)rtakъ ·v· (= 3) posta e(st) od' hudođe i grđhov'	V č(e)rtakъ ·v· (= 3) posta	V četrtakъ ·v· (= 3) posta čt(i)	V četrtak ·v· (= 3) pos'ta	V č(e)rt(r(a))ks ·v· (= 3) post(a)	Ø
Na petak 3. posta	V petakъ ·v· (= 3) posta e(st) od' silu v'ziman'ě	V petakъ ·v· (= 3) pos'ta	V petakъ ·v· (= 3) pos'ta	V petak ·v· (= 3) pos'ta	V petak ·v· (= 3) pos(ta)	Ø
Na subotu 3. posta	V' sobotу ·v· (= 3) posta e(st) od' ohola živen'ě	V sobotu tretu posta	V sobotu ·v· (= 3) pos ta	V sobotu ·v· (= 3) pos ta	V s(o)b(o)tu ·v· (= 3) pos(ta)	Ø
			I i 2. dio, te 1. polovica 3. dijela			

Korizmena nedjelja	Greblov vod	KGreb	KKol	KKor	KOp	CFat
Na nedjelju 3. posta	V' n(ed)e)lū ·̂v· (= 3) posta e(st) od' ožure	V nedělu tretu pos'ta	2. polovica I. dijela, 2. i 3. dio	V nedilu ·̂v· (= 3) 3) pos'ta	V n(ed)dilu ·̂v· (= 3) posta	∅
Na ponedjeljak 4. posta	V pone(d(e)li ·̂v· (= 3) posta e(st) govoriti da e(st) dobro ča e(st) zlo	V pondělí četrti pos'ta	V pone(d(é)- l(a)kš ·̂g· (= 4) posta	V pondělakš ·̂g· (= 4) posta	V pon(e)dil(a)kš ·̂g· (= 4) posta	2. dio
Na utorak 4.	V utoraks ·̂v· (= 3) posta e(st) ne otěùí pokaraf' gréš'ni(j)ka	V utor(a)kš ·̂g· (= 4) pos'ta	V utor(a)kš ·̂g· (= 4) posta čí(e)ne	V utoraks ·̂g· (= 4) posta	V utorakš ·̂g· (= 4) posta	∅
Na srijedu 4.	V' srđe)du ·̂g· (= 4) posta e(st) od' neposluha	V srđu četru pos'ta	V srđe)du ·̂g· (= 4) posta	V sredu ·̂g· (= 4) posta	V sredu ·̂g· (= 4) posta	∅
Na četvrtak 4. posta	V č(e)trt(a)kš ·̂g· (= 4) posta e(st) od' nestřiplen' è	V č(e)trt(a)kš ·̂g· (= 4) pos'ta	V č(e)trt(a)kš ·̂g· (= 4) posta	V četrtakš ·̂g· (= 4) posta	V č(e)trt(a)kš ·̂g· (= 4) posta	∅
Na petak 4.	V p(e)i(a)kš ·̂g· (= 4) posta e(st) od' nevér's tva	V p(e)i(a)kš ·̂g· (= 4) pos'ta	V pet(a)kš ·̂g· ·̂g· (= 4) posta	V pet(a)kš ·̂g· ·̂g· (= 4) pos'ta	V p(e)i(a)kš ·̂g· (= 4) posta	∅
Na subotu 4.	V' sobotu ·̂g· (= 4) posta e(st) od' prelúboděstva	V sobotu ·̂g· (= 4) pos'ta	V sobotu ·̂g· ·̂g· (= 4) pos'ta	V sobotu ·̂g· ·̂g· (= 4) pos'ta	V sob(o)tu ·̂g· (= 4) posta	∅
Na nedjelju 4. posta	V' ned(e)lū ·̂g· (= 4) posta e(st) od' ubojs tva	V nedělu četru pos'ta	V ned(e)le ·̂g· ·̂g· (= 4) posta	V nedilu ·̂g· (= 4) posta	V nedilu ·̂g· (= 4) posta	∅
Na ponedjeljak 5. posta	V' pon(e)d(e)li ·̂g· (= 4) posta e(st) od' nenavisti	V pondělakš petš posta	V pon(e)dil(a)- kš ·̂d· (= 5) posta	V pondělakš ·̂d· ·̂d· (= 5) posta	V p(on(e)d(i)l(a)kš ·̂d· (= 5) posta	∅
Na utorak 5.	V utoraks ·̂g· (= 4) posta e(st) od' sumna i sudec' iskrnega	V utori peti posta prodika čti	V utorakš ·̂d· (= 5) posta	V utorakš ·̂d· (= 5) posta	V utorakš ·̂d· (= 5) posta	∅

Korizmena nedjelja	Greblov vod	KGreb	KKol	KKor	KOp	CFat
Na srijedu 5. posta	V' srđu ·đ· (= 5) pos'ta e(st) od neumēć's tva	V srđu ·đ· (= 5) pos'ta	V srđe(đ)u ·đ· (= 5) posta k(a)p(i)t(u)	V sredu ·đ· (= 5) posta	V sredu ·đ· (= 5) post(a)	∅
Na četvrtak 5. posta	V' č(e)trtak' ·đ· (= 5) pos'ta e(st) od' nev'zdržaničis' toče	V č(e)trtak' ·đ· (= 5) pos'ta	V četr(a)k' ·đ· (= 5) posta	V četrtač' peti posta	V č(e)trtak' ·đ· (= 5) pos(ta)	∅
Na petak 5. posta	V p(e)t(a)k' ·đ· (= 5) pos'ta e(st) od' lēnosti	V p(e)t(a)k' ·đ· (= 5) pos'ta	V p(e)t(a)k' ·đ· (= 5) pos'ta	V petak' ·đ· (= 5) posta	V pet(a)k' ·đ· (= 5) posta	∅
Na subotu 5. posta	V sobotu ·đ· (= 5) pos'ta e(st) od' priseganič	V sobotu petu posta	V sobotu ·đ· (= 5) post(a)	V sobotu ·đ· (= 5) posta	V s(o)b(o)tu ·đ· (= 5) pos(ta)	∅
Na nedjelju 5. posta	V' n(e)d(e)lū ·đ· (= 5) pos'ta e(st) od' uboisič' tva	V' polovica 1. dijela, 2. i 3. dio	V' n(e)d(e)lū ·đ· (= 5) posta	V nedilju ·đ· (= 5) posta	V nediljū ·đ· (= 5) posta	∅
Na poneeidjeljak 6. posta	V' pon(e)d(e)li ·đ· (= 5) pos'ta e(st) od' sakrilič	V' ponedjeli šesti dijela, 2. i 3. dio	V' ponedjeli šesti dijela, 2. i 3. dio	V' ponedjelak' ·đ· (= 6) posta	V' pon(e)dil(a)k' ·đ· (= 6) posta	∅
Na utorak 6. posta	V' utoraks' ·đ· (= 5) pos'ta e(st) od' uboistva ēzika	V' utoraks' ·đ· (= 5) pos'ta	V' utoraks' ·đ· (= 6) posta	V' utorak' šesti posta	V' utorak' šesti posta	∅
Na srijedu 6. posta	V' srđu ·đ· (= 6) pos'ta e(st) od' naglosti	V' srđu ·đ· (= 6) pos'ta	V' srđu ·đ· (= 6) pos(ta)	V' sredu šestu posta	V' sredu šestu posta	∅
Na četvrtak 6. posta	V' č(e)trtak' ·đ· (= 6) pos'ta e(st) od nem(i)l(o)srdič	V' č(e)trtak' ·đ· (= 6) pos'ta	V' č(e)trtak' ·đ· (= 6) pos'ta	V' četrtač' šesti posta	V' četrtač' šesti posta	∅

Korizmena nedjelja	Greblov vod	KGreb	KKol	KKor	KOp	CFat
Na petak 6. posta	V p(e)t(a)ks · ē (= 6) posta e(st) dati za l s(ve)t iskr(nemu)	V p(e)takš šesti posta prodika čti	V pet(a)ks šesti posta	V petakš šesti posta	V p(e)t(a)ks · ē (= 6) posta	Ø
Na subotu 6. Posta	V' sobotu · ē (= 6) posta e(st) od taće hv(a)li	V sobotu šes't' posta	V sobotu · ē (= 6) posta	V sobotu šestu posta	V sobotu · ē (= 6) posta	Ø
Cvjetnica	Na cv(i)tnicu e(st) od' psos'ti	V nedělū cvětnu	V nedlu cvit'nu	V nedilu cvitnu	V n(ed)e(l)ū · ē (= 6) pos(ta)	Ø
Na Velički ponedjeljak	V' pon(e)d(e)li veliki e(st) od nepriēzni	V pondelēli veliki	V pondelakš veliki	V pondelakš veliki	V p(o)n(e)d(i)(a)k ž. (= 7) po(sta)	Ø
Na Velički utorak	V utorak' veliki e(st) od' mačenī	V utoraks veliki	V utorakš veliki	V utoraks veliki	V ut(о)r(a)ks ž. (= 7) pos(ta)	Ø
Na Veličku srijedu	V' srđu veliku e(st) od' nem(i)(o)srdiē	Dobar dio I. dijela, 2. i 3. dio	V sredu velu	V sredu velu	V sr(e)du v(e)lu	Ø
Na Velički četvrtak	V č(e)takš veliki e(st) od' nepočtované svetihs)	V četrtakš veliki prodika čti	V četrtakš veliki	V četrtakš veliki veliki	V č(e)t(r)t(a)ks v(e) liki	Ø
Na Velički petak	V p(e)t(a)ks veliki e(st) prilike mukli Is(u)h(rsio)ve	V petakš veliki 2. i 3. dio	Kraj I. dijela, Veliki petak	V p(e)t(a)ks veliki I. polonica I. dijela	Veli petak Veci dio I. dijela	
Ženo se sin' tvoi	Ženo se simb tvoi	Ženo se s(i)mbs tvoi	Ženo se sin' tvoi			
Vazmeno vrijeme	V' sobotu veliku e(st) od' viskrēšenē h(rsto)va	V sobotu v(e) liku prodika čti	Nema naslova	Na vazam		
Mirš v(a)ms		Mirš v(a)ms	Mir' vam'			

Tablica 2. Popis stranica na kojima su zapisane propovijedi u svim prijepisima Korizmenjaka. Usporedba indeksa i naslova propovijedi u KKol i KGreb

Table 2. List of the sermon pages in all transcription of the Quaresimale. Comparison between the index and the titles of the sermons in the KKol i KGreb

Korizmena nedeljija	Greblov vod	Kolonićev vod	KGreb	KKol	KKor	KOp	CFat
Na strijedu 1. posta	Na ·â· (= 1) v sredu ·â· (= 1) posta e(st) od' superbie	Kara se grihu ot' superbie na prvom listu	∅	∅	∅	2r	or. 39v-41v 30v-32v
Na četvrtak 1. posta	Na ·b̄· (= 2) v' čertakb̄ ·â· (= 1) posta e(st) od' nevêre	Kara se grihu od' nevere na ·v· (= 3)	∅	∅	∅	2r-4r	or. 41v-44v 32v-35v
Na petak 1. posta	Na ·ḡ· (= 4) v' petakb̄ ·â· (= 1) posta e(st) od' zla hotênié	Kara se grihu ki se zove zlo hoten'e na ·e· (= 6)	∅	∅	∅	4r-7r	or. 44v-48r 35v-39v
Na subotu 1. posta	Na ·ž̄· (= 7) v' sobotu ·â· (= 1) posta e(st) od' nefanije	Kara se grihu ki se zove neufan'e na ·dž̄· (= 8)	∅	∅	∅	7r-9r	∅
Na nedjelju 1. posta (1. propovijed)	Na ·â̄· (= 11) v' n(e)d(ē)- lû ·â· (= 1) posta e(st) od' nesaznan'ë	Kara se grihu ki se zove neznan'e hudi saznan na ·b̄i· (= 11)	∅	∅	∅	∅	∅
Na nedjelju 1. posta (2. propovijed)	Na ·v̄i· (= 13) oće v n(e)- d(ē)fū ·â· (= 1) posta e(st) od' glitune	Kara se grihu ki se zove gultoniē na ·ḡi· (= 14)	∅	∅	∅	12r-13v	∅
Na ponedjeljak 2. posta	Na ·â̄· (= 16) v pon(e)d(ē)li ·â· (= 1) posta e(st) od' nepraydi	Kara se grihu ki se zove nepravda na ·ž̄i· (= 17)	or. 19r-22r 1r-3r	∅	∅	13v-17r	or. 48v-51r 39v-42r
Na utorak 2. posta	Na ·ī· ·b̄· (= 22) v utoraks ·â· (= 1) posta e(st) od' nepot(e)'s(vjetih)s sakram(en)tov'	Kara se grihu nepočten'e proti s(vjetim), sakramen'tom'b na ·iā· (= 21)	or. 22r-26r 3r-8r	∅	∅	17r-20v	∅

Korizmena nedjelja	Greblov vod	Kolonićev vod	KGr <i>b</i>	KKol	KKor	KOp	Cfat
Na srijedu 2. posta	Na ·j· ·č· (= 26) v' sr(ē)du ·b· ·č· (= 2) posta e(st) od' tvrdostī	Kara se grihb ki se zove tvrdostī na ·čd· (= 25)	or. 26v-29r 8r-11r	Ø	Ø	20v-22v	Ø
Na četvrtak 2. posta	Na ·j· ·č· (= 29) v' č(e)trtakb ·b· (= 2) posta e(st) od' lakomostī	Kara se grihb ki se zove lakomostī , na ·čd· (= 28)	or. 29v-32r 11r-14r	Ø	Ø	22v-24v	Ø
Na petak 2. posta	Na ·č· ·b· (= 32) v p(e)takb ·b· (= 2) posta e(st) od' pogr'evatib(o)ga i negazap(o)v(ē)di na ·č· (= 30) sakramen(t)ov'	Kara se grihb ki se zove pogr'evatib(o)ga i negazap(o)v(ē)di na ·č· (= 30)	or. 32v-35v 14r-17v	Ø	Ø	24v-27v	Ø
Na subotu 2. posta	Na ·č· ·č· (= 35) v' sobotu ·b· (= 2) posta e(st) od' laži	Kara se grihb ki se zove laža na ·č· ·g· (= 34)	or. 35v-38v 17v-20v	Ø	Ø	27v-29v	Ø
Na nedjelju 2. posta	Na ·č· ·čd· (= 38) v' n(e)d(e)-lū ·b· (= 2) posta e(st) od' tacē sl(a)yev	Kara se grihb ki se zove tača slava na ·čz· (= 37)	or. 38v-42v 20v-24v	Ø	1r-1v	29v-32v	Ø
Na ponedjeljak 3. posta	Na ·č· ·b· (= 42) v' pon(e)d(e)li ·b· (= 2) posta e(st) od' prehinen'ē	Kara se grihb ki se zove hin'ba na ·č· (= 40)	or. 42v-44v 24v-26v	Ø	2r-4v	32v-34v	Ø
Na utorak 3. posta	Na ·č· ·č· (= 45) v utorakb ·b· (= 2) posta e(st) od' tad'bi	Kara se grihb ki se zove tad'ba na ·č· (= 42)	or. 45v-48v 27r-30v	or. 43 f. 1	4v-9r	34v-37v	Ø
Na srijedu 3. posta	Na ·č· ·čd· (= 48) v' srēdu ·v· (= 3) posta e(st) od' lubave prezred'ne	Kara se grihb ki se zove lubav prez reda na ·č· (= 46)	or. 48v-50r 30v-32r	or. 45d-47c 3d-5c	9r-11r	37v-39r	Ø
Na četvrtak 3. posta	Na ·č· (= 50) v č(e)trtakb ·v· (= 3) posta e(st) od' hudobie i grešov'	Kara se grihb ki se zove hudoba na ·čd· (= 48)	or. 50v-53r 32r-35r	or. 47c-51d 5c-8d	11r-14v	39v-41r	Ø

Korizmena nedjelja	Grebljov vod	Kolunićev vod	KGr e b	KKol	KKor	KOp	Cfat
Na petak 3. posta	Na ·̄·̄· (= 53) v petakb. ·̄·̄· (= 3) posta e(st) od' silu v'ziman'è	Kara se grihb ki se zove na silu vziman'e na ·̄·̄· (= 51)	or. 53r-58r 35r-40r	or. 51d-55b 8d-12b	14v-20v	41r-45r	Ø
Na subotu 3. posta	Na ·̄·̄·̄· (= 58) v sobotu ·̄·̄· (= 3) posta e(st) od' ohola živlen'è	Kara se grihb ki se zove oholo živlen'e na ·̄·̄· (= 55)	or. 58r-61v 40r-43v	or. 55b-[58] 12b-[14]	20v-25v	45r-48r	Ø
Na nedjelju 3. posta	Na ·̄·̄·̄·̄· (= 61) v n(e)d(e)-lū ·̄·̄· (= 3) posta e(st) od' ožure	Kara se grihb ki se zove ožura oteite nasledovati go(spo)d(i)na b(oga) na ·̄·̄·̄·̄· (= 58)	or. 61v-64v 43v-46v	or. [58]-61b [14]-17b	25v-29v	48r-50v	Ø
Na ponedjeljak 4. posta	Na ·̄·̄·̄·̄·̄· (= 64) v pon(e)-d(e)li ·̄·̄· (= 3) posta e(st) govoriti da e(st) dobro ča e(st) zlo	Kara se grihb govoriti zlo dobro a dobro zlo na ·̄·̄· (= 61)	or. 64v-67r 46v-49r	or. 17b-19d 61b-63d	29v-32v	50v-52v	or. 51v-52r 42v-43v
Na utorak 4. posta	Na ·̄·̄·̄·̄·̄·̄· (= 67) v utorakb. ·̄·̄· (= 3) posta e(st) ne otēnè pokarati grëš'ni(ka) (= 64)	Kara se grihb ki neće pokarati grëšnika na ·̄·̄· (= 64)	or. 67r-70r 49r-52r	or. 63d-66d 19d-22d	32v-35v	52v-55r	Ø
Na srijedu 4. posta	Na ·̄·̄·̄·̄·̄·̄·̄· (= 70) v s(r)du ·̄·̄· (= 4) posta e(st) od' neposluha	Kara grihb ki se zove neposluh na ·̄·̄· (= 67)	or. 70r-74r 52r-56r	or. 66d-70a 22d-26a	35v-39v	55r-58r	Ø
Na četvrtak 4. posta	Na ·̄·̄·̄·̄·̄·̄·̄·̄· (= 74) v č(e)irt(a)-kb ·̄·̄· (= 4) posta e(st) od' nestriplen'è	Kara grihb ki se zove nestriplen'e na ·̄·̄· (= 70)	or. 74r-77r 56r-59r	or. 70a-73b 26a-29b	39v-43v	58r-61r	Ø
Na petak 4. posta	Na ·̄·̄·̄·̄·̄·̄·̄·̄·̄· (= 77) v p(e)(a)-kb ·̄·̄· (= 4) posta e(st) od' nevës'tva	Kara grihb ki se zove never'sto na ·̄·̄·v· (= 73)	or. 77r-80v 59r-62v	or. 73b-76c 29b-32c	43v-47r	61r-64r	Ø

Korizmena nedjelja	Greblov vod	Kolunićev vod	<i>KGrēb</i>	<i>KKol</i>	<i>KKor</i>	<i>KOp</i>	<i>Cfat</i>
Na subotu 4. posta	Na ·đ· (= 80) v' sobotu ·g· (= 4) posta e(st) od' prelubodostiva	Kara grihš ki se zove prelubodestvo na ·ñž· (= 77)	or. 80v-84r 62v-66r	47r-50v 76c-79d 32c-35d	64r-67v	Ø	
Na nedjelju 4. posta	Na ·đ·g· (= 84) v' n(e)d(è)-lú ·g· (= 4) posta e(st) od' uboistva	Kara grihš ki se zove uboistvo na ·đ· (= 80)	or. 84r-86r 66r-68r	50v-54r 79d-82d 35d-38d	67v-70r	Ø	
Na ponedjeljak 5. posta	Na ·đž· (= 86) v' pon(e)d(e)-li ·g· (= 4) posta e(st) od' nenačisti	Kara grihš ki se zove nenačisti na ·đ·v· (= 83)	or. 86r-89v 68r-71v	54r-56v 82d-86a 38d-42a	70r-72v	Ø	
Na utorak 5. posta	Na ·đž· (= 89) v' utorakb ·g· ·g· (= 4) posta e(st) od' sudeč' iskrnega	Kara grihš kako e studiti iskrnega po sum'ni na ·đž· (= 86)	or. 89v-91v 71v-73v	57r-60r 42a-44c	72v-74v	Ø	
Na srijedu 5. posta	Na ·p· ·ž· (= 91) v' srédu ·đ· (= 5) posta e(st) od' neuměč'stva	Kara grihš ki se zove neumičastvo na ·žž· (= 89)	or. 91v-95r 73v-77r	60r-64v 88c-92b 44c-48b	74v-78r	Ø	
Na četvrtak 5. posta	Na ·pđ· (= 95) v' č(e)trtak ·đ· (= 5) pos'ta e(st) od' nevzdržanič'stoče	Kara grihš ki se zove nevzdržan' e čistoće na ·pđ· (= 92)	or. 95r-[98] 77r-[80]	64v-68v 92b-95d 48b-51d	78r-80v	Ø	
Na petak 5. posta	Na ·p· ·đž· (= 98) v p(e)t(a)-kb ·đ· (= 5) pos'ta e(st) od' lénosti	Kara grihš ki se zove lenost i prazdnovan'na ·pđ· (= 96)	or. [98]- 102v [80]-84v	68v-73v 95d-100b 51d-56b	80v-84r	Ø	
Na subotu 5. posta	Na ·ř· ·b· (= 102) v sobotu ·đ· (= 5) pos'ta e(st) od' priseganič'	Kara grihš ki se zove krivo priseganič' na ·ř· (= 100)	or. 102v-[105] 84v-[87]	73v-77r 100b-103d 56b-59d	84r-87r	Ø	

Korizmena nedjelja	Grebljov vod	Kolunićev vod	KGr e b	KKol	KKor	KOp	Cfat
Na nedjelju 5. posta	Na ·đ (= 105) v' n(e)d(ē)-lū ·đ. (= 5) pos'ta e(st) od' uboisi'tva	Kara grihš ki se zove ubiistvo na ·řg. (= 104)	or. [105]-111r [87]-93r	or. 103d-110c 59d-65c	77r-82r	87r-91v	Ø
Na ponedjeljak 6. posta	Na ·řāi: (= 111) v' pon(e)-d(e)li ·đ. (= 5) pos'ta e(st) od' sakrilie	Kara grihš ki se zove nepočten'e s(v)e)tih, riči na ·ři: (= 110)	or. 111r-115r 93r-97r	110c-114c 65c-70d	82r-87r	92r-96v	Ø
Na utorak 6. posta	Na ·řđi: (= 115) v' utorakš ·đ. (= 5) pos'ta e(st) od' uboistva èzika	Kara grihš ki se zove uboistvo na ·ř-đi: (= 115)	or. 115r-119v 97r-101v	114d-19d 70d-75d	87r-91r	96v-100v	Ø
Na srijedu 6. posta	Na ·ř ·ži: (= 119) v' sredu ·è. (= 6) pos'ta e(st) od' naglosti	Kara grihš ki se zove naglosti na ·ři: (= 120)	or. 119v-122r 101v-104r	119d-122d 75d-78d	91r-93v	100v-103r	Ø
Na četvrtak 6. posta	Na ·ři:đ (= 122) v č(e)-traks ·è. (= 6) pos'ta e(st) od' nem(i)lo)srdié	Kara grihš ki se zove nemilosrdje na ·ři:v. (= 123)	or. 122r-125v 104r-107v	123a-127b 79a-83b	93v-97v	103r-106v	Ø
Na petak 6. posta	Na ·ři:đ (= 125) v p(e)t(a)-kþ ·è. (= 6) pos'ta e(st) dati zal s(v)e)l iskr(nemu)	Kara grihš ki se zove zal svetiš iskrnemu svoemu na ·ři:ž. (= 127)	or. 125v-128r 107v-110r	127b-130b 83b-85b	97v-100r	106v-108v	Ø
Na subotu 6. posta	Na ·ř ·ř ·đZ (= 128) v' sobotu ·è. (= 6) pos'ta e(st) od tače hv(a)li	Kara grihš ki se zove tača h(va)la ča est hvaliti se ot inoga ča ni istina ot toga grihš čini tuzbu e) remie prorok propo...] na ·ř-ž. (= 130)	or. 128r-131r 110r-113r	130b-133c 85b-88c	100r-103v	108v-111v	Ø
Cjjetnica	Na ·řj ši: (= 131) na cv(i)-tnicu e(st) od' psos'ti	Kara grihš ki se zove psos'tb na ·řj g̃. (= 134)	or. 131r-134r 113r-116r	133c-137a 88c-92a	103v-106v	111v-114r	Ø

Korizmena nedjelja	Greblov vod	Kolonićev vod	<i>KGrēb</i>	<i>KKol</i>	<i>KKor</i>	<i>KOp</i>	<i>Cfat</i>
Na Veliki ponedjeljak	Na ·ř̄ž ū (= 134) v' pon(e)-d(e)li veliki e(st) od nepriězni	Kara grihš ki se zove nepriězni, na ·ř̄ž ū. (= 137)	or. 134r-136v 116r-118v	137a-140b 92a-95b	or. 106v-110r	114r-116r	∅
Na Veliki utorak	Na ·ř̄ž ū (= 137) v utorak ² veliki e(st) od' mačeně	Kara grihš ki se zove mačenie na ·ř̄k. (= 140)	or. 137r-[139] 119r-[121r]	140b-143a 95b-97a	or. 110r-112v	116v-119r	∅
Na Veliku srijedu	Na ·ř̄ž ū (= 139) v' srđu veliku e(st) od' nem(i)l(o)	Kara grihš ki se zove nemilosrdje na ·ř̄k-ū (= 143)	or. [139]- 142r [121r]-124r	142a- 146b 97a-100b	112v-115r 146b	119r-121v	∅
Na Veliki četvrtak	Na ·ř̄k-·b (= 142) v č(e)-traks veliki e(st) od' nepočtovaně s(vethb) sakrat(a)m(e)ntov	Kara grihš nepočten'e (sve)te crkve sakramen'tomъ	or. 142r-145r 124r-127r	[150] 100b-[103]	1146b- 115r-119r	121v-124r	∅
Na Veliki petak	Na ·ř̄-·č-·d (= 145) v p(e)-t(a)ks veliki e(st) prilike muki Is(uh(rsto)ve	Na veli petak obidu me' p'si mnozi imatiš razmišlati muki is(uh(rsto)vu na ·ř̄l. (= 150)	or. [150]- 145r-149r 127r-130v	154a [103]-106a	119r-123v 148v-149r 130v-131r	1r-1v 123v-124r	or. 84v-86v 71r-71v ∅
Ženo se sin' tvoi		Ženo se sin' tvoi prova se po pismu po naturu po prilici na ·ř̄l. g. (= 154)	or. 148v-149r 130v-131r	154a-154d 106a-106d	123v-124r	∅	∅
Vazmeno vrijeme	Na ·ř̄k-ū (= 149) v' sobotu veliku e(st) od' v'skrêseně h(rsto)va	V sobotu veliku	or. 149r-150v 131r-132v	154d-156c 106d-108c	124r-126r	∅	∅
Mirъ v(a)mb			∅	156c-158d 108c-110d	126r-129r	∅	∅

3. KORIZMENE PROPOVIJEDI U FATEVIĆEVU ZBORNIKU

U *CFat* sačuvano je ukupno pet korizmenih propovijedi i jedan odlomak propovijedi koji odgovaraju propovijedima iz *Korizmenjaka*, sačuvana u četiri glagolska rukopisa. To su redom sljedeće korizmene propovijedi: 1. *Na srijedu 1. posta* (f. 30^v – 32^v, or. f. 39^v – 41^v); 2. *Na četvrtak 1. posta* (f. 32^v – 35^v, or. f. 41^v – 44^v); 3. *Na petak 1. posta* (35^v – 39^r, or. f. 44^v – 48^r); 4. *Na ponedjeljak 2. posta* (39^v – 42^r, or. f. 48^v – 51^r); 5. odlomak (2. dio) propovijedi *Na ponedjeljak 4. posta* (42^v – 43^r, or. f. 51^v – 52^r); 6. *Na Veliki petak* (71^v – 73^v, or. f. 84^v – 86^v). Mikula Fatević prepisao ih je prema liturgijskom redoslijedu: prvo slijede tri propovijedi prvoga korizmenoga tjedna, jedna propovijed drugog korizmenog tjedna zatim kratak odlomak propovijedi iz četvrtoga tjedna te propovijed *Na Veliki petak* koju od ovoga kratka korizmenoga ciklusa dijeli prijevod *Zarcala duhovnoga* (f. 44^r – 71^v, or. f. 53^r – 84^v). U sljedećem će poglavlju više riječi biti o onome dijelu toga kasnijega prijepisa koji se odnosi na propovijed *Na srijedu 1. posta* (f. 30^v – 32^v, or. f. 39^v – 41^v) koja je gotovo u potpunosti sačuvana jedino u *CFat*.

Usporedbom Fatevićevih korizmenih propovijedi s *KOp*, kao i *vodom (indeksom)* *KGreb* i *KKol*, utvrđeno je da je »propovijed o pravdi i nepravdi, jamačno za korizmeni dan« (ŠTEFANIĆ 1970: 58) – koja nije u potpunosti sačuvana jer nedostaju naslov i moto te koja počinje riječima *Ove s(ve)te i posvećene besede esu rečene riči I(su)h(rst)a* bez naslova i mota – zapravo propovijed *Na ponedjeljak 2. posta* (39^v – 42^r, or. f. 48^v – 51^r). Također je odgonetnuto kako prekriženi tekst na f. 42^v – 43^r (or. f. 51^v – 52^r) koji slijedi nakon propovijedi *Na ponedjeljak 2. posta* – pripada odlomku propovijedi *Na ponedjeljak 4. posta*. Kratak odlomak ove propovijedi iz *CFat* podudara se s istim tekstrom u sva četiri korizmenjaka, a jedinu razliku čini nekoliko dodanih riječi na kraju odlomka. Isto tako, utvrđeno je u kojoj su mjeri propovijedi prepisane. Zasada sa sigurnošću možemo reći da je u cijelosti prepisana samo propovijed *Na četvrtak 1. posta* u kojoj se opisuje grijeh nevjere. Prema očuvanoj trodijelnoj strukturi prve korizmene propovijedi *Na srijedu 1. posta*, možemo reći da je ona prepisana gotovo u potpunosti. Ovoj ćemo se propovijedi vratiti u sljedećem poglavlju kada ćemo – koristeći se *vodom (indeksom)* u *KGreb* i *KKol* – na temelju brojčane analize prijepisa pokušati odrediti koliko je mogla biti kraćena u Fatevićevu prijepisu, s obzirom na to da je većina propovijedi prepisana u kraćem obliku. Propovijed *Na petak*

1. posta (35^v – 39^r, or. f. 44^v – 48^r) gdje se opisuje »zlo htijenje«, prekinuta je u posljednjem, trećem dijelu i to prije navođenja primjera. Propovijed o pravdi i nepravdi *Na ponedjeljak 2. posta*, osim što ima samo malen dio uvoda, prekinuta je na kraju prvoga dijela, gdje u objašnjavanju izostaje navođenje četvrtoga i petoga razloga. Propovijed *Na Veliki petak* (71^v – 73^v, or. f. 84^v – 86^v) sadržava samo 3/4 prvoga dijela propovijedi. Kako *CFat* sadržava još jednu propovijed o Isusovoj muci koja se također propovijedala na Veliki petak (ŠTEFANIĆ 1970: 58), ali koja, napominjem, nije sastavni dio glagoljskoga *Korizmenjaka*, pisar Mikula Fatević mogao je smatrati da je prepisivanje dvaju tekstova slične pasionske tematike suvišno. Navedena propovijed u *CFat* (27^r – 30^v, or. f. 36^r – 39^v) koja počinje navodom *Kako ovče na zakolenie veden bist* iz knjige Izajije proroka (Iz 53,7), sačuvana je još u *CPet*¹⁵ (36^r – 37^v) i u *CVinod*¹⁶ (24a – 27b; 59a – 60a).

Zanimljivo je spomenuti u kakvu su odnosu prijepisi propovijedi *Na ponedjeljak 2. posta* u *CFat*, *KGreb* i *KOp*. *CFat* sadržava prvu polovicu navedene propovijedi bez naslova i bez mota, kojom u istom zborniku završava kratak korizmeni ciklus o grijesima, ako ne ubrajamo propovijed *Na Veliki petak* koja opisuje Kristovu muku i koja je od korizmenoga ciklusa odijeljena prijevodom *Zarcala duhovnoga*. Folij kojim danas počinje okrnjeni *KGreb* sadržava drugu polovicu iste propovijedi. Potpun prijepis spomenute propovijedi sačuvan je tako jedino u *KOp*. Prema *Rukopisu iz Oporta* koji je služio kao predložak cjelovite rekonstrukcije navedene korizmene propovijedi, utvrdila sam kako se sačuvani dijelovi propovijedi iz dvaju rukopisa (*CFat*, *KGreb*) gotovo nadovezuju, te da njihovim spajanjem možemo dobiti gotovo potpunu propovijed *Na ponedjeljak 2. posta*. Naime, na stranici *KOp* 15^r nalazi se tekst koji odgovara završetku ove propovijedi iz *CFat* u kojem je sačuvana prva polovica propovijedi, nekoliko redaka sačuvanih jedino u *KOp*, te početak teksta druge polovice iste propovijedi (točnije posljednjih dvaju redaka stranice 15^r, te zatim stranica 15^v – 17^r) kojom započinje okrnjeni *KGreb*. Na temelju toga zaključujemo kako se tekstovi iz dvaju rukopisa (*CFat*, *KGreb*) gotovo nadovezuju, jer potpunom spoju nedostaje samo šest redaka zapisanih u *KOp*. Prema strukturi ostalih korizmenih propovijedi u kojima nakon obvezatnoga naslova i mota slijedi tumačenje biblijskoga

¹⁵ ŠTEFANIĆ 1960: 362.

¹⁶ ŠTEFANIĆ 1970: 7–9.

navoda u odlomku s početnim riječima: *ove s(ve)te i posvećene besede*, a tek nakon toga uvoda poseban odlomak unutar 1. dijela propovijedi u kojem se najavljuje grijeh: *ot' ovoga s(ve)ta i posvećena govorenē osvaenъ estъ plкb sega sveta pred' g(ospo)d(i)nomъ b(ogo)mъ ot' ednoga velika griha ki se zove naglostъ* – zaključujem da uvodni dio propovijedi u potpunosti nije prepisan ni u *CFat* ni u *KOp*, te da je ova propovijed u izvornom obliku vjerojatno bila nešto dulja. Iako duljina odlomka u kojem se tumači biblijski navod varira u korizmenim propovijedima, čak su i izrazito kratki odlomci u pojedinim propovijedima dulji od navoda u navedenim dvama prijepisima. Naime, gotovo odmah nakon mota slijedi opisivanje grijeha o kojem se govori u propovijedi, dok u ostalim korizmenim propovijedima objašnjavanju grijeha prethodi tumačenje biblijskoga navoda.

S obzirom na to da od šest Fatevićevih propovijedi četiri pripada prvom ili posljednjemu korizmenomu tjednu, postoji mala mogućnost da je Fatević propovijedi prepisivao s fragmenta koji je sadržavao početak i kraj korizmenjaka. Ipak, takvu pretpostavku lako može opovrgnuti pitanje kako se onda među tim propovijedima našao odlomak iz četvrтoga korizmenoga tjedna. Isto je tako moguće da je početkom 17. stoljeća u uporabi još uvijek bio neki dulji prijepis *Korizmenjaka*, prema kojemu su prepisane propovijedi u *CFat*.

U opisima pojedinih grijeha koje Mikula naziva *velikim i priteškim grismima*, pojavljuju se tipični srednjovjekovni stilski postupci: nabranje (*ako ti esi zal i hudoban i neveran i lubodeēn i eretik*, 33^r; *dobro od nature i dobro od moćnosti i dobro od m(i)losti*, 40^r); antiteza (*oće reči nim poite proklati va ogan večni ki nigdare ne bude imil konca a onim ki budu dobro činili oće nim reči pridite blagoslovleni oca moega i spokoite se v slavi moei*, 39^v); sintaktički paraleлизmi (*imaš postiti i moliti ... imaš činiti lemozinu ubogomu ... imaš plakati grihov twoih*, 32^r); gradacija (*moćnie nere anđel ... moćniē nere rai ... moćniē i tvrē nere rai*, 32^{rv}) i dr.

Kraćenje korizmenoga teksta u *CFat* zasigurno je odraz praktične uporabe. Od starijih se prijepisa Fatevićeve propovijedi razlikuju u prekidanju nabranja razloga kao i u izostavljanju navođenja primjera, što je jedna od glavnih karakteristika *Korizmenjaka*. Dva je puta prijepis propovijedi prekinut u prvome dijelu, a jednom u posljednjem, trećem dijelu. Vjerojatno je to odraz stajališta kako uvjerljivost pouke koja se slušateljima prenosi za vrijeme propovijedi, ne ovisi o gomilanju primjera i razloga. Ostale razlike između propovijedi u *CFat* i *KOp* ponajviše su jezične i stilističke naravi.

3. 1. Usporedba Fatevićevih propovijedi i ranijih prijepisa *Korizmenjaka*

1) Na leksičko-sintaktičnoj razini, zamjena glagola govorenja uzročnim veznicima (*zač*) upućuje na povremeno pomicanje naglaska s propovjednikova čina govorenja na sadržaj propovijedi, za razliku od retoričkoga isticanja govorenja (*govoru, razumi*) na koje nailazimo u *KOp*.

<i>CFat</i>	<i>od zala hoteniê meû susedi i iskrnimi zač kada ti edan zla hoće on se pašći, 37^r</i>
<i>KOp</i>	<i>ot'zla hotin'ê meû susedi i iskrnimi govoru da kad' ti gdo zlo hoće on se pači, 5^r</i>

Isto tako, tamo gdje se u *KOp* katkad pojavljuju udvostručeni glagoli govorenja, u Fatevićevu se prijepisu pojavljuje samo jedan oblik glagola govorenja.

<i>CFat</i>	govori <i>g(ospodi)nъ bogъ da, 38^r</i>
<i>KOp</i>	gov(o)ru da gov(o)ri <i>g(ospo)d(i)n' b(og)ъ da, 5^v</i>

2) Prijepis propovijedi prekida se pri nabranjanju razloga. Posljedica je toga stavljanje naglaska na posljednji navedeni razlog s kojim završava tekst propovijedi. Da je zaista riječ o namjernom prekidaju, a ne o izgubljenom foliju, govori bjelina na recto stranici folija (42^r) na kojem završava propovijed. Primjerice, propovijed *Na ponedjeljak 2. posta* u *CFat* završava isticanjem važnosti pameti i razuma, što je tek treći od ukupno pet razloga (*računa*).

<i>CFat</i>	<i>treta stvar ku b(og)ъ oče da vzdaš račun od twoe pameti i od vole a to e(st) kako ti imaš obarovati ove tri stvari ke su moê du<o>ševna (sic!) ča e(st) razum smišlati tvoi grih pamet kako si stavil, 42^r</i>
<i>KOp</i>	<i>(nastavak): čet'vrti stvarъ e(st) ... rač(u)nъ ot' dobra ... peta stvarъ e(st) ... računъ od' vrimena, 15^r</i>

3) Prijepis propovijedi prekida se prije objašnjenja i navođenja razloga. U 3. dijelu propovijedi *Na petak 1. posta* raspravljanje o problemu iz svakodnevnoga života (je li bolje ljubiti prijatelja ili neprijatelja) završava prvom tvrdnjom, od ukupno triju koliko ih se navodi u *KOp*. Na taj način navedena tvrdnja više nije samo jedan od razloga koji treba objasniti, nego ona postaje zaključak cijele propovijedi.

<i>CFat</i>	<i>govoru da e veće dostoino da ti lubiš tvoga priêtela, 39^r</i>
<i>KOp</i>	(nastavak): ... <i>Gov(o)ru drugočь da e(st) v(e)če koris'tno d(u)ši tvoei lûb(i)ti nepriêt(e)la</i> tvoga za lûb(a)vъ b(o)žiû nere lûb(i)ti priêt(e)la tvoga (2. razlog) ... Zato <i>gov(o)ru da priê imaš pomoći priêt(e)la</i> nere nepriêt(e)la (3. razlog), 6 ^v

4) Djelomična izostavljanja kraćih objašnjenja dovode do promjene u negativnoj i pozitivnoj obojenosti teksta.

<i>CFat</i>	<i>da ti imaš iskati b(og)a ovdi greduci na prošêena zač sada e(st) vrime naiti b(og)a dokim živeš a gospodin b(og)b oće ti učniti milosti na sem s(ve)tu i na drugom, 34^r</i>	pozitivna obojenost iskaza = uvjet + nagrada
<i>KOp</i>	<i>da ti imaš' iskati b(og)a ov'di greduci na proçen'è Zač sada e(st) vrime naiti b(og) a dokim' živeš' Zač' po smrti neć' ga moći naiti Ako budeš' činil' zlo Zato gov(o)ru da ićeš b(og)a dokim' živeš' a g(ospd)d(i)n b(og)b oće ti učin(i)ti mil(o)st' na s(e)m' sviti i na drugom', 3^v</i>	neutralna obojenost iskaza kao spoj negativne i pozitivne obojenosti = prvo slijedi uvjet + kazna, a zatim ponovno uvjet + nagrada

5) Na jednom bismo primjeru mogli govoriti i o kompilativnome postupku. Nakon propovijedi *Na ponedjeljak 2. posta*, na dvije je stranice prepisan cijeli drugi dio propovijedi *Na ponedjeljak 4. posta*. Podsjecam, ovo je jedini primjer iz *CFat* u kojem je prepisan samo odlomak korizmene propovijedi. Smatram kako je navedeni odlomak mogao imati funkciju polusamostalnoga didaktičnoga teksta u kojem se na sažet način navode upute za kršćanski život: *nai prvo e(st) potribno tebi oprati se v svetom krstu drugo e(st) v svetoj krizmi treto e(st) s(ve)ta spovid četvrta e(st) pokora ku imaš svršiti za tvoe grihe peto e(st) učniti svakomu zadovolu ča negovo e(st) šesto ne vratiti se opet u grih sedmo pričestiti se ča e(st) prieti božie tilo, 43^r*. Isto je tako moguće da je odlomak bio povezan s prethodnom propovijedi. Naime, u nepromjenjivu uvodnu sintagmu drugoga dijela korizmene propovijedi dodan je pojam pravde koja je središnja tema propovijedi *Na ponedjeljak 2. posta*. Ovdje je zanimljivo istaknuti kako se na propovijed o pravdi i nepravdi nastavlja odlomak propovijedi također antitetična naslova: *dobro za zlo a zlo za dobro*.

<i>CFat</i>	<i>Govoru v drugom delu ki nas uči od pravde naiti nikoliko m(i)-losti od b(og)a, 42^v</i>
<i>KOp</i>	<i>Govoru v drugom' delu ki nas' uči nikoliko naiti m(i)l(o)st' od' b(og)a, 51^v</i>
<i>KKol</i>	<i>Govoru v drugomъ delu ki n(a)sъ uči nikoliko naiti milostъ ot b(og)a, 62^v</i>
<i>KKor</i>	<i>Govoru v drugom' delu ki nas' uči naiti nikoliko m(i)l(o)sti od b(og)a, 30^r</i>
<i>KGreb</i>	<i>Govoru v drugom' dělu ki nas' uči naiti několiko milos'ti ot b(og)a, 47^r</i>

Isto tako, umjesto stalne formulacije koja u *Korizmenjaku* redovito označava završetak drugoga dijela propovijedi, u posljednoj se rečenici prepisanoza odlomka nalazi dodan molitveni izraz: »na ko vas privede i otac i sin i duh sveti amen«, 43^r. Moguće je da se takvim završetkom prijepisa propovijedi, koji nije rijedak u drugim zbirkama propovijedi, htjelo sakriti kako se zapravo radi tek o završetku njezina drugoga dijela.

<i>CFat</i>	<i>a na nom kralestvo nebesko na ko vas privedi otac i sin i duh sveti amen, 43^r</i>
<i>KOp</i>	<i>i na drugom' I to e(st) koliko k dr(u)gomu d(e)lu od m(i)l(o)sti b(o)žie, 52^r</i>
<i>KKol</i>	<i>i na drugomъ i to estъ koliko k drugom delu ot m(i)l(o)sti b(o)-ž(i)e, 63^r</i>
<i>KKor</i>	<i>i na drugom' I to est' koliko k drugomu delu od' milos'ti božie am(e)n, 31^v</i>
<i>KGreb</i>	<i>i na drugom' I to e(st) koliko k drugomu dělu ot m(i)l(o)sti b(o)-žie, 48^r</i>

Usporedbom četiriju Fatevićevih propovijedi s *KOp* te još jednoga odlomka propovijedi i jedne propovijedi sa svim četirima korizmenjacima, zaključujem da je predložak pisaru Mikuli bio onaj isti tekst koji je zapisan u već nekoliko puta spominjanim četirima rukopisima. Na temelju analize prijepisa jednoga teksta (odломak propovijedi *Na ponedjeljak 4. posta*) u čak pet rukopisa uočavamo kako se oni razlikuju jedino u jezičnim osobinama i ponekim sitnim kraćenjima ili dodavanjima, te sa sigurnošću možemo reći da im je predložak bio isti. Isto tako pojedine propovijedi nisu ravnomerno

sažimane nego su nekoliko puta jednostavno prekinute. U tako okrnjenu prijepisu ne dolazi uvijek s jednakom snagom do izražaja argumentirano uvjeravanje slušateljâ koje se temelji upravo na nabranjanju i objašnjavanju brojnih razloga, što je inače jedno od glavnih obilježja *Korizmenjaka*. Na temelju usporedbe propovijedi *Na ponedjeljak 2. posta* iz *KOp* s Fatevićevim prijepisom u kojem je sačuvana prva polovica propovijedi, te s Greblovim prijepisom drugoga dijela iste propovijedi, uočavamo da su razlike u rukopisima (*CFat*, *KGreb* i *KOp*) uglavnom neznatne. Rukopisi se mjestimice razlikuju u (ne)isticanju čina govorenja, tako da se neke propovijedi više oslanjaju na izraze govorenja (*govori*), dok se u drugim rukopisima pojedina stajališta samo nižu i nabrajaju, čime se naglasak stavlja više na sadržaj govorenja.

4. PROPOVIJED NA ČISTU SRIJEDU U FATEVIĆEVU ZBORNIKU

U radu se dosad govorilo o korizmenim propovijedima koje sam u potpunosti mogla usporediti s *KOp*. Sada ču reći nešto više o tekstu koji *CFat* čini jednim od nezaobilaznih izvora u rekonstruiranju *Korizmenjaka*. Riječ je o 1. korizmenoj propovijedi na *Na srijedu 1. posta*, ili kako u *CFat* piše *Ovo e prve srede korizme govorene* (f. 30^v – 32^v, or. f. 39^v – 41^v), koja je gotovo u potpunosti sačuvana jedino u *CFat*. Već je spomenuto kako je u *KOp* sačuvan samo završetak njezina 2. dijela i 3. dio. Propovijed ima naslov i moto te dobro očuvanu trodijelnu strukturu. Tijelo propovijedi čine brojne opomene, zastrašivanja, primjeri iz *Staroga zavjeta* te upute za ispravan kršćanski život. Uvodne i završne formulacije svih triju dijelova podudaraju se s onima iz *Korizmenjaka*. Tema propovijedi (oholost – superbija) odgovara temi propovijedi *Na 1. srijedu posta iz voda (indeksa)* u *KKol* i *KGreb* (u *KKol* piše: *Kara se grihb ot' superbie na prvom listu*, a u *KGreb*: *Na ·ă· (= 1) v srédu ·ă· (= 1) posta e(st) od superbie*). Uvodna korizmena propovijed, tematski i strukturno najavljuje isповједно-pokorničku tematiku *Korizmenjaka*. Središnja je tema oholost (*superbia*) koja je izvor svih grijeha, a koji će se pojedinačno opisivati u korizmenim propovijedima: *Ovimi s(ve)timi i posvećenimi besedami more se pokarati edan vele pretežak grih ki se zove superbija*, 30^v – 31^r; *zato dim da ti smislis koliko e mrzak ta grih od superbie g(ospodi)nu b(og)u; zamiri da ta grih e(st) veće marzak*

g(ospodi)nu nere niedan grih ini zač e koren i početak od svih inih griho, 31^v. Nasuprot oholosti, u ovoj se propovijedi ističe pojам pokore, što je središnja tema srednjovjekovne korizmene homiletike: *Govoru kako e učinen grih tako g(ospo)din bogъ e(st) pripravil muku grihu onomu da čineći pokoru od griha bog preminue sentenciū za grih*, 32^v. Početak propovijedi stilski obilježuju stariji prezentski oblici: *kradut, jadut, tleût, ukreditut, poëdut, stleet*. Dominantne imperativne konstrukcije (»imaš + infinitiv«, imperativ) neprestano upozoravaju slušatelje na nužnost razmišljanja o grijehu te na potrebu življjenja prema kršćanskim načelima: *zato dim da ti smiliš; zamiri da ta grih, da budeš; zato govoru da ti smisliš; govoru da se učiš, da činiš (pravu pokoru); imaš postiti; imaš činiti (lemozinu); imaš plakati (grihov); imaš zamiriti (ednu mudrost); da nimaš biti (superbiv)*. Nagrada koja slijedi nakon ispunjenja brojnih uvjeta iskazuje se izrazom »oćeš imiti + imenica«: *oćeš imiti m(i)lost od b(o)ga; oće ti dati milost*.

Uzimajući u obzir kraćenja i izostavljanja pojedinih dijelova teksta, o čemu je bilo riječi u prethodnom poglavlju, htjela sam proučiti u kojoj mjeri ova sačuvana propovijed *Na srijedu 1. posta* odražava nekadašnji tekst ove propovijedi u *Korizmenjaku*. Kako joj je sačuvan naslov, moto i sva tri dijela te stalne uvodne i završne formulacije svih triju dijelova, ona je mogla biti kraćena jedino u pojedinim nabranjima i objašnjenjima. Iako bismo na prvi pogled možda mogli zaključiti kako je njezin 2. dio znatno kraći od trećega, uvidom u propovijedi na druge korizmene dane u svim četirima korizmenjacima (*KOp, KKol, KKor* i *KGreb*) utvrđujem, kako veličina 2. dijela varira te da još nekoliko korizmenih propovijedi sadržava izrazito kratak 2. dio (*Na srijedu 5. posta, Na srijedu 6. posta, Na petak 6. posta*).

Usporedba korizmenih propovijedi u *CFat* i *KOp* pokazala je kako neke korizmene propovijedi u *CFat* nisu do kraja prepisane (*Na petak 1. posta*) ili su jednostavno prekinute već u prvome dijelu (*Na ponedjeljak 2. posta, Na Veliki petak*). S obzirom na to da je riječ o kasnijem prijepisu, pitanje je bilo može li se barem približno procijeniti koliko se duljina propovijedi *Na srijedu 1. posta* u Fatevićevu prijepisu slaže s ranijim prijepisima, koji nažlost nisu sačuvani, ali su sačuvani podatci pomoću kojih možemo približno odrediti duljinu teksta.

4.1. Brojčana analiza prijepisa

Procjenu o tome koliko se duljina Fatevićeva prijepisa 1. korizmene propovijedi mogla podudarati s duljinom istoga teksta u dvama korizmenjacima, *KGreb* i *KKol*, temeljim na brojčanoj analizi, točnije: na izračunu koji sam dobila utvrđivanjem broja stranica na kojem je zapisana propovijed te određivanjem prosječnoga broja slova (riječi) po stranici u dvama korizmenjacima u kojima je sačuvan *vod (indeks)* – u *KGreb* i *KKol*. U izračunu se koristim sljedećim oznakama: s – ukupan broj slova zapisanih na stranici prije razrješenja kratica; r – ukupan broj slova nakon razrješenja kratica; b – broj stranica na kojima je zapisana propovijed; u – ukupan broj slova u propovijedi ($u = s \times b$); x – udio teksta na posljednjoj stranici ($0 \leq x \leq 1$). Završava li tekst propovijedi na samom vrhu stranice tada je $x \approx 0$, a završava li pri njezinu dnu tada je $x \approx 1$. Primjerice, oznaka $bKGreb$ odgovara prosječnom broju stranica na kojima je zapisana propovijed; $sKGreb$ prosječnom broju slova na jednoj stranici *KGreb*; $rKGreb$ prosječnom broju slova svih riječi nakon razrješenja kratica i ligatura na jednoj stranici *KGreb*. Oznaka $uKGreb$ odgovara ukupnom broju slova u propovijedi: $uKGreb_{\min}$ odnosi se na najmanji mogući broj slova, $uKGreb_{\max}$ na najveći mogući broj slova, a $uKGreb_{\text{pros}}$ na prosječan broj slova.

Prvi je korak bio prema *vodu (indeksu)* iz *KKol* i *KGreb* odrediti na koliko je stranica bila zapisana prva korizmena propovijed (*bKKol* ili *bKGreb*). Pri određivanju broja stranica na kojima se nalazila propovijed trebalo je uzeti u obzir da se *vodovi* u navedenim dvama korizmenjacima razlikuju: u Greblovu se *vodu* navodi broj folija na kojem počinje nova korizmena propovijed, a u Kolunićevu *vodu* – broj folija (lista) u kojem se tumači novi grijeh, što se najčešće ne podudara s početkom propovijedi, tj. odnosi se na 2. odlomak 1. dijela propovijedi. Izračunala sam da se u *KGreb* propovijed sigurno nalazila na dvjema stranicama, te na trećoj ili dijelu treće i možda četvrtoj stranici, što je iz današnjega gledišta teško točno utvrditi ($x^{1r} = 1$, $x^{1v} = 1$; $bKGreb = x^{1r} + x^{1v} + x^{2r} + x^{2v} = 1 + 1 + x^{2r} + x^{2v} = 2 + x^{2r} + x^{2v}$). U *KKol* se nalazila sigurno na trima stranicama, te na četvrtoj ili dijelu četvrte i eventualno na petoj stranici, što je kao i u *KGreb* danas teško točno utvrditi ($x^{1r} = 1$, $x^{1v} = 1$, $x^{2r} = 1$; $bKKol = x^{1r} + x^{1v} + x^{2r} + x^{2v} + x^{3r} = 1 + 1 + 1 + x^{2v} + x^{3r} = 3 + x^{2v} + x^{3r}$). Na temelju dostupnih pokazatelja nastojat ću izračunati približan broj slova od kojih se mogla sastojati propovijed u *KGreb* i *KKol*,

te ču na kraju konačan rezultat usporediti s brojem slova u danas jedinoj očuvanoj propovijedi u *CFat*. Podatak iz Kolunićeva *voda* o tome kako se o grijehu nevjere govori na 3. foliju ne znači da je propovijed u kojoj se govori o tome grijehu također počinjala na istom foliju. Naime, utvrdila sam kako u *KKol* duljina teksta koji obuhvaća dio propovijedi između njezina naslova i onoga dijela u kojem se spominje grijeh u prosjeku iznosi 1 – 1.5 stupac, te da je prema tome u krajnjim slučajevima sljedeća korizmena propovijed *Na četvrtak 1. posta* mogla početi na polovici stranice 2^v, pa bi se u tome slučaju grijeh spominjao na gornjem dijelu stranice 3^r, ili tek na stranici 3^v ako se grijeh navodi tek na kraju 3. folija. U prvom bi slučaju 1. korizmena propovijed na *Na srijedu 1. posta* bila zapisana na oko najmanje tri stranice, a u drugom na oko najviše pet stranica.

Drugi je korak bio na temelju nekoliko odabralih folija iz *KKol* i *KGreb* izračunati prosječan broj slova (sKGreb) i riječi (rKGreb) po stranici. Kako ne bih došla do kriva zaključka, jer tekst s manje slova u kojem se češće javljaju kratice može nakon razrješenja sadržavati čak i veću količinu teksta, izračunala sam omjer broja slova po stranici prije i poslije razrješenja kratica te sam u *KGreb* i *KKol* dobila gotovo isti rezultat, što je značilo da se oni mogu ravnopravno uspoređivati: sKKol = 1322, rKKol = 1400, Omjer: sKKol/rKKol = 1322/1400 = 94%; sKGreb = 1058, rKGreb = 1121, Omjer: sKGreb/rKGreb = 1058/1121 = 94%.

Treći je korak bio da umnoškom ukupnoga broja stranica na kojima se nalazi tekst (bKGreb) i prosječnoga broja slova po stranici (sKGreb) dobijem barem približan ukupan broj slova (uKGreb) od kojih se sastojala propovijed *Na srijedu 1. posta*. Propovijed u *KKol* mogla je imati najmanje 4200 slova, tj. ako je sljedeća propovijed počela na 2^v – pri čemu bi se grijeh (nevjera) tumačio već na početku folija 3^r ($x^{2v} \approx 0$, $x^{3r} = 0$; $bKKol_{min} = 3 + x^{2v} + x^{3r} = 3 + (\approx 0) + 0 \approx 3$, $uKKol_{min} = rKKol \times bKKol_{min} = 1400 \times (\approx 3) \approx 4200$). Ako je sljedeća propovijed u *KKol* počinjala na foliju 3^v gdje bi se grijeh navodio tek na kraju folija 3^v ($x^{2v} = 1$, $x^{3r} \approx 1$; $bKKol_{max} = 3 + x^{2v} + x^{3r} = 3 + 1 + (\approx 1) \approx 5$, $uKKol_{max} = rKKol \times bKKol_{max} = 1400 \times (\approx 5) \approx 7000$) – tekst ove propovijedi mogao je imati najviše 7000 slova. Propovijed u *KGreb* mogla je imati najmanje 2242 slova ako sljedeća propovijed počinje na vrhu stranice 2^r ($x^{2r} \approx 0$, $x^{2v} = 0$, $bKGreb_{min} = 2 + x^{2r} + x^{2v} = 2 + (\approx 0) + 0 \approx 2$, $uKGreb_{min} = rKGreb \times bKGreb_{min} = 1121 \times (\approx 2) \approx 2242$), a u

najduljem obliku čak 4484 slova ako sljedeća propovijed počinje na dnu 2^v ($x^{2r} = 1$; $x^{2v} \approx 1$, $bKGreb_{\max} = 2 + x^{2r} + x^{2v} = 2 + 1 + (\approx 1) \approx 4$, $uKGreb_{\max} = rKGreb \times bKGreb_{\max} = 1121 \times (\approx 4) \approx 4484$). S obzirom na to da je prema navedenim izračunima u graničnim slučajevima propovijed u *KGreb* i *KKol* mogla imati oko 4000 slova ($uKGreb_{\max} \approx 4484$, $uKKol_{\min} \approx 4200$; $uKGreb_{\max} \approx uKKol_{\min}$), te da propovijed u *CFat* ima 4286 slova, zaključujem kako je moguće da je propovijed u prijevodu *Korizmenjaka* imala oko 4200 slova ($uKGreb_{\max} \approx uKKol_{\min} \approx uCFat$). S druge strane, usporedimo li aritmetičku sredinu izračuna za propovijedi u *KGreb* i *KKol*, dobit ćemo rezultat na temelju kojega možemo prepostaviti kako je propovijed u *CFat* bila dulja od propovijedi iz *KGreb*, ali kraća od iste propovijedi u *KKol*: $uKKol_{\text{pros}} = (uKKol_{\min} + uKKol_{\max}) : 2 = (4200 + 7000) : 2 = 5600$, $uKGreb_{\text{pros}} = (uKGreb_{\min} + uKGreb_{\max}) : 2 = (2242 + 4484) : 2 = 3363$. Prema ovome slijedi: $uKKol_{\text{pros}} > uCFat > uKGreb_{\text{pros}} = 5600 > 4286 > 3363$.

Ovaj izračun ide u prilog stajalištu da se prijepisi *Korizmenjaka*, osim u jezičnim pojedinostima, razlikuju i u pojedinačnim kraćenjima. O tome govore razlike u broju slova koje su vjerojatno posljedica kasnijih kraćenja teksta, izostavljanja pojedinih objašnjenja ili nabrajanja razloga u 2. ili 3. dijelu propovijedi.

5. ZAKLJUČAK

Usporedba hrvatskih glagolskih korizmenih propovijedi u *Fatevićevu zborniku* (*CFat*) iz 1617. g. i *Korizmenjaku iz Oporta* (*KOp*) s kraja 15. st., potvrdila je Štefanićevu prepostavku kako su Fatevićeve propovijedi doista prepisane iz *Korizmenjaka* sačuvana u četirima rukopisima iz 15. i 16. stoljeća: *Kolunićevu korizmenjaku* (*KKol*) iz 1486. g., *Greblovu kvarezimalu* (*KGreb*) iz 1498. g., *Korizmenjaku III a 19* (*KKor*) s kraja 15. i početka 16. st. i *Korizmenjaku iz Oporta* (*KOp*) s kraja 15. st. Utvrđeno je kojem korizmenom danu pripada jedna od 5 sačuvanih propovijedi – propovijed o pravdi i nepravdi *Na pondjeljak 2. posta* za koju je Štefanić naveo samo središnju temu. Osim onih propovijedi koje spominje Štefanić, odgometnuto je da prekriženi tekst na 41^v – 42^r odgovara propovijedi iz sredine korizmoga ciklusa, točnije 2. dijelu propovijedi *Na pondjeljak 4. posta*, što je potvrdila usporedba s istom propovijedi u četirima prijepisima *Korizmenjaka*:

KGreb, KKol, KKor i KOp. Ukupno je tako u *CFat* sačuvano pet propovijedi i jedan odlomak propovijedi. Korištenjem *KOp* kao jedinoga predloška u kojem je sačuvan 1. korizmeni tjedan, ustanovila sam koliko se Fatevićev prijepis iz 17. stoljeća razlikuje od ranijega prijepisa (*KOp*), koji je barem po vremenu nastanka bliži nekadašnjem prijevodu *Korizmenjaka*. Tekstovi propovijedi uglavnom se razlikuju u pojedinim prepisivačkim kraćenjima i dodavanjima te u jezičnim značajkama. Isto tako, utvrdila sam kako tri propovijedi nisu prepisane u cjelini: dvije su prekinute usred nabranjanja (*Na petak 1. posta; Na ponedjeljak 2. posta*), a jedna je propovijed (*Na Veliki petak*) prekinuta jer je u zborniku prepisan tekst slične pasionske tematike – riječ je o propovijedi koja se također izvodila na *Veliki petak*, ali koja nije dio *Korizmenjaka*, a zapisana je još u *CVinod* s početka 15. st. i *CPet* iz prve četvrтине 16. st.

Pisar-glagoljaš Mikula Fatević vjerojatno je prepisivao s nekoga potpunijega prijepisa *Korizmenjaka* jer se u njegovu prijepisu u izboru nalaze: tri propovijedi iz 1. korizmenoga tjedna (1. *Na srijedu 1. posta*; 2. *Na četvrtak 1. posta*; 3. *Na petak 1. posta*), jedna propovijed iz drugoga korizmenoga tjedna (*Na ponedjeljak 2. posta*); odlomak iz sredine korizmenoga ciklusa (cijeli drugi odlomak propovijedi *Na ponedjeljak 4. posta*); te jedna propovijed s kraja *Korizmenjaka* (*Na Veliki petak*). Postoji još i mala mogućnost da je prepisivao s nekoga fragmentarnoga rukopisa koji se sastojao od početka i kraja zbirke, ali onda nam ostaje otvoreno pitanje kako se među tim propovijedima našao cijeli drugi odlomak iz sredine korizmenoga ciklusa.

Uključivanjem *CFat* i *KOp* u razmatranje očuvanosti nekadašnjega prijevoda *Korizmenjaka* utvrdila sam, da njegovoj potpunoj rekonstrukciji nedostaje samo pronalazak 1. propovijedi *Na nedjelju 1. posta* (o grijehu ne-saznanja). Tome je prethodilo nadopunjavanje Tadinova sadržajnoga opisa *KOp* za dvije propovijedi: odgonetnuto je kako je na većem dijelu stranice 2^r zapisan završetak 2. dijela i 3. dio propovijedi *Na srijedu 1. posta*, te da je okrnjena propovijed zapravo 2. propovijed *Na nedjelju 1. posta*. Spomenuta propovijed *Na nedjelju 1. posta* jedini je prijepis te korizmene propovijedi u svim četirima korizmenjacima i u *CFat*. Usporedbom korizmenih propovijedi i utvrđivanjem ukupnoga broja njihovih pojedinih prijepisa zaključeno je da su tekstovi propovijedi 1. i 2. korizmenoga tjedna zapisani u više rukopisa, te da je moguća paralelna analiza više njihovih prijepisa već od

početka *Korizmenjaka*. Istraživanje je pokazalo kako je više propovijedi iz 1. i 2. korizmenoga tjedna (*Na četvrtak 1. posta*, *Na petak 1. posta*, *Na ponедјелjak 2. posta* te završetak propovijedi *Na srijedu 1. posta*) sačuvano u dvama rukopisima: *CFat* i *KOp*. Drugi korizmeni tjedan sačuvan je također u dvama rukopisima: *KOp* i *KGreb*. Jedino su propovijed *Na subotu 1. posta* i 2. propovijed *Na nedjelju 1. posta* sačuvane samo u *KOp*, a propovijed *Na srijedu 1. posta* gotovo je u potpunosti sačuvana jedino u *CFat*. Isto tako očuvanost početnoga i završnoga dijela prijepisa *Korizmenjaka* obrnuto je proporcionalna. Korizmenjaci *KOp* i *KGreb* u kojima je bolje očuvan 1. i 2. korizmeni tjedan imaju manje sačuvanih propovijedi iz posljednjega dijela zbirke, a *KKol* i *KKor* koji imaju znatno okrnjen početak čuvaju više propovijedi iz njezina posljednjega dijela. U *KGreb* izostala je propovijed s motom iz Lukina evanđelja s naslovom *Mir v(a)m*, dok u *KOp* nedostaje drugio dio 1. dijela, 2. i 3. dio propovijedi *Na Veliki petak*, zatim propovijed *Ženo se sin' tvoi*, propovijed *Na Vazam* i *Mir v(a)m*. S druge strane *KKol* nedostaje prvih 14 i dio 15. propovijedi, a *KKor* prvih 12 i dijelovi 13. i 14. propovijedi.

S obzirom na to da je čak polovica propovijedi u *CFat* prepisana u kraćem obliku, namjera mi je bila pokušati barem približno odrediti koliko se po količini teksta kasniji prijepis 1. korizmene propovijedi *Na srijedu 1. posta* mogao podudarati s ranijim prijepisima. Kako su sva tri dijela Fatevićeve propovijedi dobro sačuvana, prepostavljam kako je ona vjerojatno mogla bila kraćena ponajprije u pojedinim nabranjima. Na kraju istraživanja provedena je brojčana analiza prijepisa koja se sastojala od nekoliko izračuna. Prvi je korak bio na temelju *voda (indeksa)* iz *KGreb* i *KKol* približno odrediti ukupan broj stranica na kojima je u tim dvama rukopisima bila zapisana 1. korizmena propovijed. Drugi se korak sastojao u određivanju prosječnoga broja slova (riječi) po stranici. Treći je korak bio na temelju dvaju dobivenih rezultata odrediti od koliko se slova mogla sastojati propovijed *Na srijedu 1. posta*. Uspoređivane su krajnje, tj. granične (maksimalan i minimalan broj slova) i prosječne vrijednosti. Na temelju dobivenih rezultata zaključeno je kako u krajnjim slučajevima ($uKGreb_{\max} \approx uKKol_{\min} \approx uCFat$) postoji mogućnost da su prijepisi spomenute propovijedi u *KKol*, *KGreb* i *CFat* bili slične duljine. Isto tako, prema načelu vjerojatnosti (aritmetičke sredine) moguće je da je Fatevićeva propovijed bila kraća od njezine vari-

jante u *KKol*, te dulja od teksta ove propovijedi u *KGreb*.

U ovome je radu potkrijepljeno stajalište Ivanke Petrović o *CFat* kao o zakašnjenjelome, ali vrijednome spomeniku hrvatskoga književnoga srednjovjekovlja (PETROVIĆ 1998: 143). Prvo – u *CFat* sačuvan je jedini gotovo u potpunosti cjelovit prijepis 1. korizmene propovijedi *Na srijedu 1. posta* koja je izgubljena u čak tri korizmenjaka (*KKol*, *KGreb* i *KKor*), dok je u *KOp* sačuvan samo završetak 2. dijela i 3. dio ove propovijedi. Drugo – zbornik je važan izvor u rekonstrukciji nekadašnjeg prijevoda hrvatskoga glagoljskoga *Korizmenjaka*, na kojoj se radi dulje od stotinu godina: osim što ima sačuvanu jednu propovijed koja upotpunjuje okrnjeni početak *Korizmenjaka*, ostale propovijedi povećavaju broj prijepisa propovijedi 1. i 2. korizmenoga tjedna, za koje sada možemo reći kako su sačuvane u dvama rukopisima (*CFat* i *KOp*). Treće – kasniji prijepis iz 17. stoljeća potvrđuje da su korizmene propovijedi bile u optjecaju barem puna dva stoljeća, budući da je prijevod *Korizmenjaka* nastao još u 15. stoljeću. Četvrto – *CFat* upućuje na raširenost *Korizmenjaka*, uzmemu li u obzir mjesta nastanka glagoljskoga prijepisa, prijevoda i uporabe, ne samo u sjevernoj Hrvatskoj,¹⁷ nego i u južnijim krajevima, točnije na području zadarskoga dijela Dalmacije. Peto – uz četiri poznata glagoljska rukopisa *Korizmenjaka* (*KOp*, *KKol*, *KKor* i *KGreb*), Fatevićev prijepis još više učvršćuje spoznaju o njegovoj popularnosti: prema brojnosti prijepisa (četiri prijepisa *Korizmenjaka* i jedan prijepis u izboru u *CFat*), dugoj uporabi od 15. do 17. stoljeća i geografskoj raširenosti (Istra, Primorje, otok Krk, Lika, Gacka i ostali frankopanski posjedi, zadarski dio Dalmacije) – vrlo lako se može zaključiti da su se ove propovijedi doista dugo i rado slušale i čitale na širemu hrvatskome prostoru. Takva popularnost ne iznenađuje zna li se kako su osobito korizmene propovijedi imale funkciju podučavanja vjernika o nužnosti redovita ispovijedanja. Prema svemu navedenomu nije teško zaključiti kako *CFat* nije samo važan po čuvanju starijih srednjovjekovnih hrvatskih glagoljskih tekstova, nego i po tome što su nam danas neki od tih tekstova upravo u njemu i sačuvani kao jedini.

¹⁷ Smatra se da je predložak *Korizmenjaka* nastao u Istri ili na frankopanskim posjedima. U Lici je nastao *KKol* (za gatanskoga vikara prijepis je radio pisar Broz Kolunić iz Bužana), *KKor* je donesen iz Istre, a *KGreb* je sigurno nastao u Istri (ŠTEFANIĆ 1960: 403).

Nakon provedene analize, u opisu sačuvanih prijepisa *Korizmenjaka* bit će potrebno, osim navođenja četiriju korizmenjaka (*KKol*, *KKor*, *KGreb* i *KOp*), navoditi i fragmentaran prijepis korizmenih propovijedi iz *CFat*. Istodobnim navođenjem svih pet prijepisa moguće je ne samo rekonstruirati gotovo cijeli *Korizmenjak*, već i za većinu propovijedi navoditi paralelan tekst: u 1. korizmenom tjednu *CFat* i *KOp*; u drugome – *CFat*, *KGreb* i *KOp*; od 3. tjedna nadalje *KKol*, *KKor*, *KGreb* i *KOp*; na kraju – *KKol* i *KKor*. Svi se prijepisi *Korizmenjaka* međusobno razlikuju uglavnom u prepisivačkim pojedinostima (kraćenja, dodavanja, kratka objašnjenja) i ponekim jezičnim osobitostima. Prema tome bismo – odabirom jednoga korizmenjaka kao temeljnoga predloška (kao što je to prije stotinu godina učinio M. Valjavec na temelju dvaju Akademijinih korizmenjaka *KKol* i *KKor*) – pomoći ostalih prijepisa mogli rekonstruirati manjkava i oštećena mjesta korizmenih propovijedi, te u bilješkama navesti sve prepisivačke inačice.

6. TEKST

Tekst sam pripremila prema fotokopijama izvornika koje se čuvaju u knjižnici Staroslavenskoga instituta. Za slovo Ј је *j*, за Ј је *Ȑ*, за Џ је *Ȑ*, за znak poluglasa ѕ је *ȝ* i za apostrof ’. Kraćene riječi razriješene su u okruglim zagradama ( ), a pisarske pogreške u šiljastim zagradama < >. Velika slova i interpunkcijski znakovi ostavljeni su kao u glagolskome tekstu. Početak folija naveden je unutar teksta podebljanim slovima. Osnovni je tekst iz *CFat*, a paralelni tekst u bilješkama preuzet je iz *KOp*, *KGreb*, *KKol* i *KKor*. Ispuštanje kojeg mesta u tekstu bilježi se oznakom *om.*, dodatak tekstu oznakom *praec.* ako prethodi dotičnom mjestu i oznakom *add.* ako slijedi za njim. Dodani dulji dijelovi teksta iz *KOp* pisani su u kurzivu.

6.1. Na srijedu 1. posta, 30^v – 32^v

U vodu u *KKol* piše: *Kara se grihb ot' superbie na prvomъ listu*, a u *Grebllovu karezimalu* piše: *Na ·ã· (= 1) v srêdu ·ã· (= 1) posta e(st) od superbie*. U *CFat* i *KOp* na istoj stranici završava ova propovijed te počinje propovijed *Na četvrtak 1. posta*. Završetak propovijedi *Na srijedu 1. posta* nalazi se na *KOp 2^r*.

Ovo e prve srede korizme govorene

Kada postite se ne budite kako upokriti situûće matii na ·ë· (= 6) govoreni zvrhu superbdie kapitul prvi

Ove posvećene i s(ve)te besede esu rečene po evanđelistu s(ve)tom matii pisane u negovih evanjeli na ·ë· (= 6) k(a)p(i)t(ul) a esu rečene od is(u)-h(r̊st)a puku i k svoim učenikom kada se vi postite ne činite kako čine s upokriti ki priobražeū obraz svoi za ukazati puku da se oni poste govoru da su priali plaću svoû na sem svitu zato govoru vam da kada se postite umiite obraz vaš i pomažite glavu vašu i ne otiite spravlati blago vaše na zemli kadi tati kradut i čarvi žadut i tla tleût da skrivaite sebi skrovišća na nebesih ondi ni tati ne ukredit ni črvi poēdut ni zemla stleet

Ovimi s(ve)timi i posvećenimi besedami more se pokarati edan vele pretežak **31^r** grih ki se zove superbia ot upokritih i od toga ki ga puk sega s(ve)ta e(st) osvaen prid gospodinom b(ogo)mЬ i david prorok čini skužu u psalmih svoih nadahnen budući duhom s(ve)tim o g(ospod)i ti esi pokaral superbivih i oni oholi ki su se uklonili od zapovidi twoih esu prokleti i za t grih prava božastvena oće dati sentenciū na puk sega svita i govorri g(ospo)d(i)nЬ b(og)Ь hoću učiniti ovomu puku kako učinih dêvlu ki bi izagnan van iz raē za negovu superbiū kada on hotiše biti takmen b(og)u i govorare dêval oću vznesti prestol moi v strani akvilonie i hoću biti podoban višnemu b(og)u i za t grih od superbie bi izagnan od slave nebeske on i sa svimi svoimi naslednici i ošće govoru tako e da i adam bi izagnan van iz raē zemalskoga zač i on hotiše biti superbiv i hotiše raznati dobro i zlo i ne ti obslužiti zapovid ku mu biše dal g(ospo)d(i)nЬ b(og)Ь i ošće govoru da david bi kaštigan na puku za ov grih kada se dviže v superbiū kada učini pročtiti puk svoi i tada se gospodin b(og)Ь rasrdi na nega i zazva g(ospod)in b(og)Ь proroka natana i reče mu poidi k davidu od strane moe zač e sagrišil prid licem moim ča e pročtil puk i zato se e dvigal u superbiū i reci mu od strane moe da od trih tih stvari izbere ednu za pokoru za t grih ali hoće imiti ·ž· (= 7) let glad ali ·ë· (= 6) miseci rat i da bude primožen od svoih nepriatel ali ·v· (= 3) dni smart videći se on na toliki nevoli on izabra **31^v** dati se v ruke božie i vze ·v· (= 3) dni smart i tako pride tolika kuga v nega ludi da ih umri ·ð· (= 80) ter ·đ· (= 5) tisući za tri dni i ošće govoru da za t' grih od superbie koga učine senahirib kral surski g(ospodi)nЬ b(og)Ь tamo posla enoga anjela ki pobi ednu noć negovih ludi ·r· (= 100) ter ·ð· (= 80) i ·ë· (= 6) tisući muži kako se čti od čisla

na $\check{z}$ · (= 30) i $\cdot\check{d}\check{z}$ · (= 8) k(a)p(i)t(ul) i na $\cdot\check{k}$ · (= 40) ter $\check{g}$ · (= 4) k(a)p(i)t(ul) i na konac ta kral bi ubien v (t)impli od sinov svoih ošće govoru da pismo govori posramil e superbivih po mišleniū srca nih govori da g(ospodi)nъ b(og)ъ neće se spomenuti od superbivih v misli svoei zato dim da ti smisliš koliko e mrzak ta grih od superbie g(ospodi)nu b(og)u zamiri da ta grih e(st) veće marzak g(ospodi)nu nere niedan girth ini zač e koren i početak od svih inih griho ošće govoru da nimaš biti superbdiv da pravda božastvena da te ne kaštiga gnivom svoim kako e učinila kako si zgora slišal i ošće govoru da budeš umilen i strpliv ako oćeš naiti m(i)lost od b(og)a na sem s(ve)tu i na onom to e koliko k prvomu delu od pravde božastvene

Govoru v drugom delu ak(o) oćeš imiti m(i)lost od b(o)ga kako ti govori oil prorok na $\cdot\check{b}$ · (= 2) k(a)p(i)t(ul) od strane božie govoreći obratite se k meni svim srcem vašim **32^r** i vsu misalu vašeū pošćeniem i plačem griho vaših govoru da hoteći se obrnuti se k b(og)u sa vsim srcem i nisi dostoēn imiti milost od b(og)a imaš postiti i moliti se za otpušćenie griho tvoih i posteći imaš činiti lemozinu ubogomu komu e potriba i tako čineći oćeš učinili svršen post i ošće govoru da imaš plakati grihov tvoih z boēzniū i z gorkostiū od zla ko si učinil proti g(ospodi)nu b(og)u i ako tako učiniš oćeš imiti m(i)lost¹⁸ od¹⁹ g(ospodi)na²⁰ b(og)a i²¹ oće²² ti prostiti grihe²³ tvoe na sem s(ve)tu²⁴ i na nom²⁵ i²⁶ oće ti dati milost²⁷ da te oće²⁸ obarovati²⁹ od

¹⁸ m(i)lost] mil(o)st' KOp

¹⁹ od] od' KOp

²⁰ g(ospodi)na] g(ospo)d(i)na KOp

²¹ i] I KOp

²² oće] hoće KOp

²³ grihe] grihi KOp

²⁴ s(ve)tu] sviti KOp

²⁵ nom] nom' KOp

²⁶ i] I KOp

²⁷ milost] mil(o)st' add. svoū KOp

²⁸ oće] hoće KOp

²⁹ obarovati] obarov(a)ti KOp

griha³⁰ smartnoga³¹ i³² to e³³ koliko k drugomu³⁴ delu od milosti³⁵ božjē³⁶

I govoru³⁷ v tretom³⁸ delu od milosti³⁹ božjē⁴⁰ imaš⁴¹ zamiriti ednu mudrost⁴² otainu ka ti dae na znane⁴³ ednu sumnu⁴⁴ ka se skazue trimi računi ki su rečeni po slavnom⁴⁵ dokturu⁴⁶ s(ve)tom⁴⁷ avgustinu⁴⁸ govori⁴⁹ da edno malo prave pokore ka se učini pravo e(st) moćnie⁵⁰ nere anđel⁵¹ i⁵² to ti skazue po êkovu⁵³ kada se bori sa anđelom⁵⁴ svu⁵⁵ noć da nigdar ga ne more anđel⁵⁶ vriči na zemlu⁵⁷ a⁵⁸ to e(st) zač⁵⁹ on⁶⁰ biše pokoru učini⁶¹ drugi⁶²

³⁰ griha] gr(i)ha KOp

³¹ smartnoga] s'mrtnoga KOp

³² i] I KOp

³³ e] e(st) KOp

³⁴ drugomu] dr(u)gomu KOp

³⁵ milosti] mil(o)sti KOp

³⁶ božjē] b(o)žie KOp

³⁷ govoru] Gov(o)ru KOp

³⁸ tretom] tretom' KOp

³⁹ milosti] mil(o)s'ti KOp

⁴⁰ božjē] b(o)žie KOp

⁴¹ imaš] imaš' KOp

⁴² mudrost] mudrost' KOp

⁴³ znane] znan'e KOp

⁴⁴ sumnu] sum'nû KOp

⁴⁵ slavnom] slavnom' KOp

⁴⁶ dokturu] dukt(u)ri KOp

⁴⁷ s(ve)tom] s(ve)tom' KOp

⁴⁸ avgustinu] avgustini KOp

⁴⁹ govori] Govori KOp

⁵⁰ moćnie] moć'nie KOp

⁵¹ anđel] anđl' KOp

⁵² i] I KOp

⁵³ êkovu] êkovi KOp

⁵⁴ anđelom] anđ'lom' KOp

⁵⁵ svu] vsu KOp

⁵⁶ anđel] anđl' KOp

⁵⁷ zemlu] zem'lû KOp

⁵⁸ a] A KOp

⁵⁹ zač] zač' KOp

⁶⁰ on] on' KOp

⁶¹ učinil] učinil' KOp

⁶² drugi] Drugi KOp

račun⁶³ e(st) da pokora e(st) močniē nere rai i⁶⁴ to se⁶⁵ skazue ovim⁶⁶ računom⁶⁷ da budući⁶⁸ sagriši⁶⁹ adam⁷⁰ bi⁷¹ izagnan⁷² iz raê i⁷³ ta trat⁷⁴ posla g(ospo)d(i)nъ b(og)ъ na vrata raiska ednoga⁷⁵ anjela⁷⁶ da bi čuva⁷⁷ 32^v vrat raiskih⁷⁸ i da bi ne dopusti⁷⁹ priti vnutar⁸⁰ niedno stvorenie⁸¹ a⁸² tada pride enoh⁸³ i iliê ki bihu muži od velike pokore i vlizoše vnutar⁸⁴ v rai zemalski⁸⁵ a to bi⁸⁶ močiû od pokore velike po⁸⁷ tom⁸⁸ moreš⁸⁹ smisliti da pokora e(st) močniê i tvrê⁹⁰ nere rai treti⁹¹ račun⁹² e(st) da pokora preminue⁹³ i priobrača⁹⁴

⁶³ račun] račun' KOp

⁶⁴ i] A KOp

⁶⁵ se] ti KOp

⁶⁶ ovim] ovim' KOp

⁶⁷ računom] računom' KOp

⁶⁸ budući] bud(u)ći KOp

⁶⁹ sagriši] sagrišil' KOp

⁷⁰ adam] adam' KOp

⁷¹ bi] bê KOp

⁷² izagnan] izignan' add. van' KOp

⁷³ i] I KOp

⁷⁴ trat] trat' KOp

⁷⁵ ednoga] ā· (= 1) KOp

⁷⁶ anjela] anj(e)la KOp

⁷⁷ čuva] čuv(a)l' KOp

⁷⁸ raiskih] raiskih' KOp

⁷⁹ dopusti] dopustil' KOp

⁸⁰ vnutar] v'nutr KOp

⁸¹ stvorenie] stvoren'e KOp

⁸² a] A KOp

⁸³ enoh] enoh' KOp

⁸⁴ vnutar] vnutr KOp

⁸⁵ zemalski] z(e)m(a)lski KOp

⁸⁶ bi] bê KOp

⁸⁷ po] Po KOp

⁸⁸ tom] tom' KOp

⁸⁹ moreš] moreš' KOp

⁹⁰ tvrê] tvr'ê KOp

⁹¹ treti] Treti KOp

⁹² račun] račun' KOp

⁹³ preminue] preminûe KOp

⁹⁴ priobrača] preobrača KOp

sentenciû⁹⁵ božiû⁹⁶ a to ti skazue na kralu⁹⁷ ezekii kada biše sagriši⁹⁸ g(ospo)-din⁹⁹ b(og)Ь posla k nemu proroka da bi naredi¹⁰⁰ kuću svoû govoreći¹⁰¹ da bogъ¹⁰² hotiše da bi umrl¹⁰³ a¹⁰⁴ tada on¹⁰⁵ poče plakati griho¹⁰⁶ svoih¹⁰⁷ i prosi prošćena¹⁰⁸ i milost¹⁰⁹ od boga¹¹⁰ za grihe svoe i¹¹¹ bog¹¹² mu¹¹³ prosti¹¹⁴ zač¹¹⁵ biše¹¹⁶ učini¹¹⁷ pokoru¹¹⁸ za¹¹⁹ grihe¹²⁰ svoe¹²¹ govoru¹²² kako e učinen¹²³ grih¹²⁴ tako g(ospo)din¹²⁵ bogъ¹²⁶ e(st) pripravil¹²⁷ muku grihu¹²⁸

⁹⁵ sentenciû] sen'ten'ciû KOp

⁹⁶ božiû] b(o)žiû KOp

⁹⁷ kralu] krali KOp

⁹⁸ sagriši] sagrišil' KOp

⁹⁹ g(ospo)din] g(ospod)d(i)n' KOp

¹⁰⁰ naredi] naredil KOp

¹⁰¹ govoreći] gov(o)reći KOp

¹⁰² bogъ] b(o)gъ KOp

¹⁰³ umrl] um'rl' KOp

¹⁰⁴ a] A KOp

¹⁰⁵ on] on' KOp

¹⁰⁶ griho] grihov' KOp

¹⁰⁷ svoih] svoih' KOp

¹⁰⁸ prošćena] proćen'ê KOp

¹⁰⁹ milost] mil(o)st' KOp

¹¹⁰ boga] b(og)a KOp

¹¹¹ i] om. KOp

¹¹² bog] om. KOp

¹¹³ mu] om. KOp

¹¹⁴ prosti] om. KOp

¹¹⁵ zač] om. KOp

¹¹⁶ biše] om. KOp

¹¹⁷ učini] om. KOp

¹¹⁸ pokoru] om. KOp

¹¹⁹ za] om. KOp

¹²⁰ grihe] om. KOp

¹²¹ svoe] om. KOp

¹²² govoru] Gov(o)ru KOp

¹²³ učinen] učinen' KOp

¹²⁴ grih] grih' KOp

¹²⁵ g(ospo)din] g(ospod)d(i)n' KOp

¹²⁶ bogъ] b(o)gъ KOp

¹²⁷ pripravil] pripravil' KOp

¹²⁸ grihu] grišniku KOp

onomu¹²⁹ da čineći pokoru od griha bog¹³⁰ preminue¹³¹ sentenciū¹³² za grih¹³³ zato¹³⁴ govoru¹³⁵ da smisiš¹³⁶ koliku¹³⁷ dobrotu¹³⁸ čini prava pokora i¹³⁹ to e skazano¹⁴⁰ ta sumna¹⁴¹ po trih¹⁴² računih¹⁴³ ke si slišal zato govoru¹⁴⁴ da se učiš¹⁴⁵ mudrosti i da činiš¹⁴⁶ pravu pokoru za grihe tvoe¹⁴⁷ i¹⁴⁸ to e¹⁴⁹ koliko k tretomu delu od mudrosti večnije¹⁵⁰

6. 2. Na ponedjeljak 2. posta, 39^v – 41^r

U Kolunićevu *vodu* za ovu propovijed piše: *Kara se grihъ ki se zove nepravda na ·ž̄·ř· (= 17), a u Greblovu *vodu*: Na ·ě·ř· (= 16) v pon(e)d(ě)li ·ř̄· (= 1) posta e(st) od' nepr(a)vdi*, dok je u *KOp* propovijed naslovljena *V pon(e)d(i)l(a)kъ ·ř̄· (= 2) posta* (13^v – 17^r). Prva polovica propovijedi *Na ponedjeljak 2. posta* prepisana je iz *CFat*, druga polovica iz *KGreb*, a kratak dio koji spaja dijelove tekstova navedenih dvaju rukopisa prepisan je iz *KOp* (taj dio teksta prepisan je u kurzivu). Isto tako, prema *KOp* koji služi kao predložak Fatevićeva i Greblova prijepisa, u bilješkama je naveden paralelan tekst te je rekonstruiran i krnji početak propovijedi (naslov i moto iz *Matejeva evanđelja*).

¹²⁹ onomu] om. *KOp*

¹³⁰ bog] b(o)gъ *KOp*

¹³¹ preminue] preminûe *KOp*

¹³² sentenciū] senten'ciû *KOp*

¹³³ grih] grih' *KOp*

¹³⁴ zato] Zato *KOp*

¹³⁵ govoru] gov(o)ru *KOp*

¹³⁶ smisiš] smisiš' *KOp*

¹³⁷ koliku] koliko *KOp*

¹³⁸ dobrotu] dobroti *KOp*

¹³⁹ i] I *KOp*

¹⁴⁰ skazano] skaz(a)na *KOp*

¹⁴¹ sumna] sum'na *KOp*

¹⁴² trih] trih' *KOp*

¹⁴³ računih] računih' *KOp*

¹⁴⁴ govoru] gov(o)ru *KOp*

¹⁴⁵ učiš] učiš' *KOp*

¹⁴⁶ činiš] činiš' *KOp*

¹⁴⁷ tvoe] svoe *KOp*

¹⁴⁸ i] I *KOp*

¹⁴⁹ e] e(st) *KOp*

¹⁵⁰ večnije] več'ne *KOp*

V pon(e)d(e)l(a)k_b ·b· (= 2) posta

Kada pridetь sinь čl(ovēčь)ski va v(e)l(i)č(a)stvi svoem s(ve)ti matēi na petomъ k(a)p(i)t(u)li kn(i)g(ah)ъ svoiḥ

Ove svete¹⁵¹ i posvećene¹⁵² besede esu rečene riči¹⁵³ is(u)h(rъst)a rečene po evanđelistu¹⁵⁴ svetom¹⁵⁵ matiū¹⁵⁶ na ·ř· (= 20) i ·đ· (= 5) k(a)p(i)t(u)li negovi¹⁵⁷ evanđelih¹⁵⁸ govori¹⁵⁹ evanđelist¹⁶⁰ oće biti pokaran¹⁶¹ svaki¹⁶² č(lovē)-kъ na dan¹⁶³ sudni za grih¹⁶⁴ od¹⁶⁵ nepravde ča su¹⁶⁶ oni ki budu osueni a¹⁶⁷ navlastito h(rъst)êne zali govori¹⁶⁸ evanđelist¹⁶⁹ ustti božimi¹⁷⁰ da na sudni¹⁷¹ dan¹⁷² ote se sakupiti¹⁷³ mali i velici na sud opêeni i¹⁷⁴ hoće is(u)h(rъst)ъ učiniti¹⁷⁵ od lûdi ·b· (= 2) dela dobrī¹⁷⁶ ote stati na desnu stranu a zali na livu

¹⁵¹ svete] s(ve)te KOp

¹⁵² posvećene] posv(e)ć(e)ne KOp

¹⁵³ riči] od' KOp

¹⁵⁴ evanđelistu] e(van)j(e)lis'tu KOp

¹⁵⁵ svetom] s(ve)t(o)mb KOp

¹⁵⁶ matiū] matēū KOp

¹⁵⁷ negovi] negovi KOp

¹⁵⁸ evanđelih] e(van)j(e)li KOp

¹⁵⁹ govori] Gov(o)ri KOp

¹⁶⁰ evanđelist] e(van)j(e)listъ KOp

¹⁶¹ pokaran] pokar(a)ns KOp

¹⁶² svaki] vs'ki KOp

¹⁶³ dan] d(a)nъ KOp

¹⁶⁴ grih] grihb KOp

¹⁶⁵ od] od' KOp

¹⁶⁶ su] esu KOp

¹⁶⁷ a] A KOp

¹⁶⁸ govori] Gov(o)ri KOp

¹⁶⁹ evanđelist] e(van)j(e)listъ KOp

¹⁷⁰ božimi] b(o)ž(i)mi KOp

¹⁷¹ sudni] sud'ni KOp

¹⁷² dan] d(a)nъ KOp

¹⁷³ sakupiti] savkupiti KOp

¹⁷⁴ i] I KOp

¹⁷⁵ učiniti] učin(i)ti KOp

¹⁷⁶ dobrī] i dobre KOp

¹⁷⁷ govori¹⁷⁸ da is(u)h(ryst)ь hoće pokarati zalih¹⁷⁹ od¹⁸⁰ nepravde¹⁸¹ ku su učinili¹⁸² na sem¹⁸³ s(ve)tu¹⁸⁴ ne otiûći rećî¹⁸⁵ pomoći ubozih¹⁸⁶ v potribah¹⁸⁷ nihovih¹⁸⁸ govori¹⁸⁹ prorok¹⁹⁰ bogъ¹⁹¹ oće rećî nim¹⁹² poite¹⁹³ proklati¹⁹⁴ va ogan¹⁹⁵ večni¹⁹⁶ ki nigdare¹⁹⁷ ne bude imil¹⁹⁸ konca¹⁹⁹ a²⁰⁰ onim²⁰¹ ki budu dobro činili oće nim²⁰² rećî²⁰³ pridite blagoslovleni²⁰⁴ oca²⁰⁵ moega²⁰⁶ i spokoite²⁰⁷ se v slavi²⁰⁸ moei

Budući pošal²⁰⁹ slavnî²¹⁰ avgustin²¹¹ na skulu božastvene²¹² pravde²¹³ za

¹⁷⁷ i] I KOp

¹⁷⁸ govori] gov(o)ri KOp

¹⁷⁹ zalih] zalih KOp

¹⁸⁰ od] od' KOp

¹⁸¹ nepravde] neprav'de KOp

¹⁸² učinili] čin(i)li KOp

¹⁸³ sem] sem' KOp

¹⁸⁴ s(ve)tu] svitu KOp

¹⁸⁵ rećî] om. KOp

¹⁸⁶ ubozih] ubozih KOp

¹⁸⁷ potribah] potribi KOp

¹⁸⁸ nihovih] nihъ KOp

¹⁸⁹ govori] Gov(o)ri KOp

¹⁹⁰ prorok] da KOp

¹⁹¹ bogъ] da b(og)ь KOp

¹⁹² nim] nimъ KOp

¹⁹³ poite] Poidite KOp

¹⁹⁴ proklati] prokl(e)ti KOp

¹⁹⁵ ogan] og(a)nъ KOp

¹⁹⁶ večni] v(ê)čni KOp

¹⁹⁷ nigdare] nig'dare KOp

¹⁹⁸ imil] imiti KOp

¹⁹⁹ konca] kon'ca KOp

²⁰⁰ a] A KOp

²⁰¹ onim] onimъ KOp

²⁰² nim] nimъ KOp

²⁰³ rećî] r(e)ći KOp

²⁰⁴ blagoslovleni] bl(agoslovle)ni KOp

²⁰⁵ oca] o(tь)ca KOp

²⁰⁶ moega] moego KOp

²⁰⁷ spokoite] pokoit KOp

²⁰⁸ slavi] sl(a)vê KOp

²⁰⁹ pošal] pošal' KOp

²¹⁰ slavnî] sl(a)vni KOp

²¹¹ avgustin] avg(u)st(i)nъ KOp

²¹² božastvene] b(o)ž(a)stv(e)ne KOp

²¹³ pravde] prav'de KOp

slišati kakovu sentenciû²¹⁴ oće²¹⁵ dati pravda božastvena²¹⁶ puku²¹⁷ sega s(ve)-ta²¹⁸ za grih²¹⁹ od nepravde gledai²²⁰ avgustina²²¹ i vii²²² davida²²³ ki plakaše cića²²⁴ strašne²²⁵ sentencie²²⁶ ku hotiše dati pravda²²⁷ božastvena²²⁸ puku²²⁹ sega svita za grih²³⁰ od²³¹ nepravde²³² i govori²³³ b(og)Ь²³⁴ dal²³⁵ sam²³⁶ 40^r ovomu puku²³⁷ toliko dobra²³⁸ i²³⁹ učinil sam²⁴⁰ nim²⁴¹ tolike²⁴² m(i)losti²⁴³ kako e(st) dobro od²⁴⁴ nature²⁴⁵ i dobro od moćnosti²⁴⁶ i dobro od²⁴⁷ m(i)-

-
- ²¹⁴ sentenciû] sen'tenciû KOp
²¹⁵ oće] hoće KOp
²¹⁶ božastvena] b(o)ž(a)stv(e)na KOp
²¹⁷ puku] plku KOp
²¹⁸ s(ve)ta] svita KOp
²¹⁹ grih] grihe KOp
²²⁰ gledai] Gledai KOp
²²¹ avgustina] avg(u)st(i)ne KOp
²²² vii] vijš KOp
²²³ davida] davidъ KOp
²²⁴ cića] od' KOp
²²⁵ strašne] straš'ne KOp
²²⁶ sentencie] sen'tencie KOp
²²⁷ pravda] pr(a)vda KOp
²²⁸ božastvena] b(o)ž(a)stv(e)na KOp
²²⁹ puku] plku KOp
²³⁰ grih] grihe KOp
²³¹ od] od' KOp
²³² nepravde] nepr(a)vde KOp
²³³ govori] gov(o)ri KOp
²³⁴ b(og)Ь] praec. g(ospo)d(i)њ KOp
²³⁵ dal] dal' KOp
²³⁶ sam] samъ KOp
²³⁷ puku] om. KOp
²³⁸ dobra] dobro KOp
²³⁹ i] I KOp
²⁴⁰ sam] s(a)mъ KOp
²⁴¹ nim] nimb KOp
²⁴² tolike] toliko KOp
²⁴³ m(i)losti] m(i)l(o)sti KOp
²⁴⁴ od] od' KOp
²⁴⁵ nature] nat(u)re KOp
²⁴⁶ moćnosti] moć'nos'ti KOp
²⁴⁷ od] ot' KOp

losti²⁴⁸ i učinil sam²⁴⁹ nim²⁵⁰ čuvaûci nih²⁵¹ tolike²⁵² pogibeli pokle su oni bili na sem²⁵³ s(ve)tu²⁵⁴ a²⁵⁵ oni nisu otili činiti²⁵⁶ pravdu za lubav²⁵⁷ moû onim²⁵⁸ ki²⁵⁹ û²⁶⁰ prose²⁶¹ da veêe su činili nepravdu govori²⁶² g(ospodi)nâ²⁶³ b(og)ъ dal²⁶⁴ sam²⁶⁵ nim²⁶⁶ dobro od²⁶⁷ nature²⁶⁸ i dobro od²⁶⁹ namire da bi oni bili²⁷⁰ to dobro razdili²⁷¹ za lubav²⁷² moû oni²⁷³ ki nih²⁷⁴ prose i potribuû a²⁷⁵ oni nisu otili nim²⁷⁶ učiniti²⁷⁷ ništ(a)re da pače²⁷⁸ su nih²⁷⁹ dopušçali²⁸⁰ umrili od

²⁴⁸ m(i)losti] m(i)l(o)sti KOp

²⁴⁹ sam] s(a)mъ KOp

²⁵⁰ nim] nimъ KOp

²⁵¹ nih] nihъ KOp

²⁵² tolike] v tolkihъ KOp

²⁵³ sem] semъ KOp

²⁵⁴ s(ve)tu] svitu KOp

²⁵⁵ a] A KOp

²⁵⁶ činiti] učiniti KOp

²⁵⁷ lubav] lûbav KOp

²⁵⁸ onim] om. KOp

²⁵⁹ ki] om. KOp

²⁶⁰ û] om. KOp

²⁶¹ sentenciû] sen'tenciû KOp

²⁶² govori] Gov(o)ri KOp

²⁶³ g(ospodi)nâ] g(ospo)d(i)nâ KOp

²⁶⁴ dal] dal' KOp

²⁶⁵ sam] samъ KOp

²⁶⁶ nim] nimъ KOp

²⁶⁷ od] od' KOp

²⁶⁸ nature] nat(u)re KOp

²⁶⁹ od] od' KOp

²⁷⁰ bili] imeli KOp

²⁷¹ razdili] razdiliti KOp

²⁷² lubav] lûb(a)vъ KOp

²⁷³ oni] onimbъ KOp

²⁷⁴ nih] ihъ KOp

²⁷⁵ a] A KOp

²⁷⁶ nim] om. KOp

²⁷⁷ učiniti] uč(i)n(i)ti KOp

²⁷⁸ pače] p(a)čê KOp

²⁷⁹ nih] ihъ KOp

²⁸⁰ dopušçali] dopustili KOp

glada²⁸¹ i žeje²⁸² i²⁸³ zime i²⁸⁴ učinili²⁸⁵ su ednu veliku nemilost²⁸⁶ čineći nih²⁸⁷ staviti va uzu i činili su velike nepravde dopušćaûći²⁸⁸ shabiti²⁸⁹ pênicu²⁹⁰ i vino i svitam²⁹¹ sagniti²⁹² a²⁹³ ne otiûći napitati lačnoga²⁹⁴ i napoiti žainoga i oblići nagoga i čineći vele inih²⁹⁵ nemilosti²⁹⁶ suprotiv²⁹⁷ svakoi²⁹⁸ pravdi govorii²⁹⁹ g(ospo)d(i)nъ b(og)ъ o puče³⁰⁰ sega sviti³⁰¹ ja³⁰² ti obitam³⁰³ za twoe nepravde i za twoe hudobe ke si učinil³⁰⁴ i ke činiš³⁰⁵ svaki³⁰⁶ dan³⁰⁷ da ti oču³⁰⁸ učiniti³⁰⁹ kako učinih³¹⁰ puku³¹¹ židovskomu³¹² u³¹³ pustini³¹⁴ za nih³¹⁵

²⁸¹ glada] gl(a)da KOp

²⁸² žeje] žae KOp

²⁸³ i] add. od' KOp

²⁸⁴ i] I KOp

²⁸⁵ učinili] činili KOp

²⁸⁶ nemilost] nem(i)l(o)st KOp

²⁸⁷ nih] nihъ KOp

²⁸⁸ dpušćaûći] dopućaûći add. se KOp

²⁸⁹ shabiti] shab(i)ti KOp

²⁹⁰ pênicu] pêcen(i)cu KOp

²⁹¹ svitam] svitamъ KOp

²⁹² sagniti] sag'niti KOp

²⁹³ a] A KOp

²⁹⁴ lačnoga] lač'noga KOp

²⁹⁵ inih] inihъ KOp

²⁹⁶ nemilosti] nem(i)l(o)sti KOp

²⁹⁷ suprotiv] suprot(i)vb KOp

²⁹⁸ ū] om. KOp

²⁹⁹ govorii] Gov(o)ri KOp

³⁰⁰ puče] plče KOp

³⁰¹ sviti] svita KOp

³⁰² ja] ê KOp

³⁰³ obitam] obitamъ KOp

³⁰⁴ učinil] učin(i)lb KOp

³⁰⁵ činiš] čin(i)šъ KOp

³⁰⁶ svaki] vs(a)ki KOp

³⁰⁷ dan] d(a)nъ KOp

³⁰⁸ oču] hoču KOp

³⁰⁹ učiniti] učin(i)ti KOp

³¹⁰ učinih] učin(i)hъ KOp

³¹¹ puku] plku KOp

³¹² židovskomu] židovsk(o)mu KOp

³¹³ u] v KOp

³¹⁴ pustini] pust(i)ni KOp

³¹⁵ nih] nihъ KOp

hudobu³¹⁶ i nepravdu³¹⁷ za³¹⁸ ki grih³¹⁹ poslah³²⁰ smrt³²¹ glad³²² i zmie³²³ ke³²⁴ uidahu³²⁵ i svakoga³²⁶ onoga koga koli³²⁷ uidahu³²⁸ i³²⁹ tako³³⁰ tudie³³¹ on³³² hip³³³ umraše i³³⁴ govori³³⁵ g(ospo)d(i)nъ b(og)ъ oču³³⁶ tako³³⁷ učiniti³³⁸ tebi o³³⁹ puče³⁴⁰ krsčanski³⁴¹ ki si bil³⁴² nesaznan³⁴³ za dobro **40^v** ko sa³⁴⁴ ti učini³⁴⁵ a³⁴⁶ to e³⁴⁷ koliko k prvomu delu³⁴⁸ gororu³⁴⁹ v drugom³⁵⁰ delu da slišeći s(ve)ti agustin³⁵¹ strašnu sentenciū³⁵² ku hotiše dati pravda božastvena³⁵³

³¹⁶ hudobu] hudobe KOp

³¹⁷ nepravdu] nepravde KOp

³¹⁸ za] Zač KOp

³¹⁹ grih] grihъ KOp

³²⁰ poslah] posla add. na niň KOp

³²¹ smrt] smrť KOp

³²² glad] gladъ KOp

³²³ zmie] z'mie KOp

³²⁴ ke] add. niň KOp

³²⁵ uidahu] ujídahu KOp

³²⁶ svakoga] vsakoga KOp

³²⁷ koli] godi KOp

³²⁸ uidahu] ujidiše KOp

³²⁹ i] om. KOp

³³⁰ tako] om. KOp

³³¹ tudie] om. KOp

³³² on] onъ KOp

³³³ hip] hipъ KOp

³³⁴ i] I KOp

³³⁵ govori] gov(ori) KOp

³³⁶ oču] hoču KOp

³³⁷ tako] om. KOp

³³⁸ učiniti] učin(i)ti KOp

³³⁹ o] O KOp

³⁴⁰ puče] plče KOp

³⁴¹ krsčanski] h(r̊st)'enski KOp

³⁴² bil] bilъ KOp

³⁴³ nesaznan] nesaznanъ KOp

³⁴⁴ sa] sam' KOp

³⁴⁵ učinil] čin(i)lъ KOp

³⁴⁶ a] A KOp

³⁴⁷ e] e(st) KOp

³⁴⁸ delu] add. od pr(a)vde KOp

³⁴⁹ gororu] Gov(o)ru KOp

³⁵⁰ drugom] drugomъ KOp

³⁵¹ agustin] avg(u)st(i)nъ KOp

³⁵² sentenciū] sen'ten'ciū KOp

³⁵³ božastvena] b(o)ž(a)stv(e)na KOp

puku³⁵⁴ krsčanskому³⁵⁵ dili se i pride vele skrban³⁵⁶ na skulu božastvene³⁵⁷
 m(i)losti³⁵⁸ za isprositi milost³⁵⁹ puku³⁶⁰ sega s(ve)ta³⁶¹ i³⁶² budući³⁶³ prišal³⁶⁴
 vnutar³⁶⁵ v³⁶⁶ skulu³⁶⁷ božastvene³⁶⁸ milosti³⁶⁹ naide³⁷⁰ onde³⁷¹ isaiū proro-
 ka³⁷² ki mu naporuči edno³⁷³ posalstvo ko bi imil³⁷⁴ učiniti³⁷⁵ puku³⁷⁶ tada³⁷⁷
 doktur³⁷⁸ s(ve)ti avgustin³⁷⁹ pade na kolena³⁸⁰ prid³⁸¹ božastvenu³⁸² milost³⁸³
 govoreći³⁸⁴ pomilui³⁸⁵ me³⁸⁶ b(ož)e po velikoi³⁸⁷ m(i)losti³⁸⁸ tvoei i po mno-

-
- 354 puku] plku KOp
 355 krsčanskому] krstēn'skomu KOp
 356 skrban] skrb(a)nъ KOp
 357 božastvene] b(ož)(a)stv(e)ne KOp
 358 m(i)losti] mil(o)sti KOp
 359 milost] m(i)l(o)stъ KOp
 360 puku] plku KOp
 361 s(ve)ta] svita KOp
 362 i] I KOp
 363 budući] bud(u)či KOp
 364 prišal] prišals KOp
 365 vnutar] vnutrъ KOp
 366 v] v' KOp
 367 skulu] škulu KOp
 368 božastvene] b(ož)(a)stv(e)ne KOp
 369 milosti] m(i)l(o)sti KOp
 370 naide] Naide KOp
 371 onde] on'di KOp
 372 proroka] pror(o)ka KOp
 373 edno] ed'no KOp
 374 imil] imilъ KOp
 375 učiniti] učin(i)ti KOp
 376 puku] k plku KOp
 377 tada] Tada KOp
 378 doktur] dukt(u)rъ KOp
 379 avgustin] avg(u)st(i)nъ KOp
 380 kolena] kol(e)na KOp
 381 prid] pred KOp
 382 božastvenu] b(ož)(a)stv(e)nu KOp
 383 milost] m(i)l(o)stiū KOp
 384 govoreći] Gov(o)reči KOp
 385 pomilui] p(o)m(i)l(ui) KOp
 386 me] (m)e KOp
 387 veliko] add. i v(e)l(i)ci KOp
 388 m(i)losti] m(i)l(o)sti KOp

gim³⁸⁹ smilovanem³⁹⁰ tvoim³⁹¹ očisti zledi i grihe³⁹² moe³⁹³ tada³⁹⁴ odgovori³⁹⁵ božastvena³⁹⁶ milost³⁹⁷ ti si dobro učinil³⁹⁸ da si prišal³⁹⁹ prošiti⁴⁰⁰ milost⁴⁰¹ za puk⁴⁰² sega s(ve)ta⁴⁰³ zač⁴⁰⁴ ti umim⁴⁰⁵ povidati da pravda⁴⁰⁶ božastvena⁴⁰⁷ e(st) vele srdita na puk⁴⁰⁸ krsčanski⁴⁰⁹ i⁴¹⁰ umim⁴¹¹ ti povidati da mu oče⁴¹² bogъ⁴¹³ poslati⁴¹⁴ mnoge kaštige kako⁴¹⁵ si čul⁴¹⁶ v skuli⁴¹⁷ pravde božastvene⁴¹⁸ ako⁴¹⁹ oni ne učine pravadne⁴²⁰ pokore zato⁴²¹ avgustine poi i reci nim⁴²²

³⁸⁹ mnogim] mnogimъ KOp

³⁹⁰ smilovanem] smil(o)v(a)niemъ KOp

³⁹¹ tvoim] om. KOp

³⁹² grihe] grehi KOp

³⁹³ moe] om. KOp

³⁹⁴ tada] Tada KOp

³⁹⁵ odgovori] od'gov(o)ri KOp

³⁹⁶ božastvena] b(o)ž(a)stv(e)na KOp

³⁹⁷ milost] m(i)l(o)stъ add. Avgustine KOp

³⁹⁸ učinil] učinilъ KOp

³⁹⁹ prišal] prišalъ KOp

⁴⁰⁰ prošiti] pros(i)ti KOp

⁴⁰¹ milost] m(i)l(o)sti KOp

⁴⁰² puk] plkъ KOp

⁴⁰³ s(ve)ta] svita KOp

⁴⁰⁴ zač] Zač KOp

⁴⁰⁵ umim] umimъ KOp

⁴⁰⁶ pravda] pr(a)vda KOp

⁴⁰⁷ božastvena] b(o)ž(a)stv(e)na KOp

⁴⁰⁸ puk] plkъ KOp

⁴⁰⁹ krsčanski] krst'ěnski KOp

⁴¹⁰ i] I KOp

⁴¹¹ umim] umimъ KOp

⁴¹² oče] hoće KOp

⁴¹³ bogъ] b(og)ъ KOp

⁴¹⁴ poslati] posl(a)ti KOp

⁴¹⁵ kako] ke KOp

⁴¹⁶ čul] slišalъ KOp

⁴¹⁷ skuli] škuli KOp

⁴¹⁸ božastvene] b(o)ž(a)stv(e)ne KOp

⁴¹⁹ ako] Ako KOp

⁴²⁰ pravadne] prav(a)dne KOp

⁴²¹ zato] Zato KOp

⁴²² nim] nimъ KOp

da učine kako govori⁴²³ isaiē prorok⁴²⁴ da oće⁴²⁵ b(og)Ь priti i oće⁴²⁶ učiniti⁴²⁷ kako učini pasti(r)⁴²⁸ ki stoji o posrede⁴²⁹ ovac⁴³⁰ 41^r svoih⁴³¹ i vodi nih⁴³² na goru kadi e⁴³³ dobra paša a⁴³⁴ one ovčice⁴³⁵ ke budu zašle on⁴³⁶ nih⁴³⁷ oće⁴³⁸ iskati⁴³⁹ one ke budu⁴⁴⁰ nemoćne⁴⁴¹ one oće⁴⁴² ozdraviti⁴⁴³ a⁴⁴⁴ one ke budu zabludile on⁴⁴⁵ nih⁴⁴⁶ oće⁴⁴⁷ naiti ako⁴⁴⁸ oni⁴⁴⁹ budu činiti pravdenu⁴⁵⁰ pokoru⁴⁵¹ i⁴⁵² ako oni ne budu⁴⁵³ činili pravdu⁴⁵⁴ i pokoru za⁴⁵⁵ svoe⁴⁵⁶ grihe⁴⁵⁷

⁴²³ govori] gov(o)ri KOp

⁴²⁴ prorok] pror(o)kъ add. <Gov(o)ri isaiē pror(o)kъ> KOp

⁴²⁵ oće] hoće KOp

⁴²⁶ oće] hoće KOp

⁴²⁷ učiniti] učin(i)ti KOp

⁴²⁸ pasti(r)] pastirЬ KOp

⁴²⁹ posrede] posr(e)dē KOp

⁴³⁰ ovac] ovacъ KOp

⁴³¹ svoih] svoiħ KOp

⁴³² nih] nihъ KOp

⁴³³ e] e(st) KOp

⁴³⁴ a] I KOp

⁴³⁵ ovčice] ov'ce KOp

⁴³⁶ on] onъ KOp

⁴³⁷ nih] nihъ KOp

⁴³⁸ oće] om. KOp

⁴³⁹ iskati] iziskati KOp

⁴⁴⁰ budu] b(u)du KOp *praec. A*

⁴⁴¹ nemoćne] nemoć'ne KOp

⁴⁴² oće] hoće KOp

⁴⁴³ ozdraviti] ozdrav(i)ti KOp

⁴⁴⁴ a] A KOp

⁴⁴⁵ on] one KOp

⁴⁴⁶ nih] om. KOp

⁴⁴⁷ oće] hoće KOp

⁴⁴⁸ ako] *praec.* I KOp

⁴⁴⁹ oni] om. KOp

⁴⁵⁰ pravdenu] prav(a)dnu KOp

⁴⁵¹ pokoru] add. za svoe grihe KOp

⁴⁵² i] I KOp

⁴⁵³ budu] b(u)du KOp

⁴⁵⁴ pravdu] prav(a)dnu KOp

⁴⁵⁵ za] om. KOp

⁴⁵⁶ svo] om. KOp

⁴⁵⁷ grihe] om. KOp

on⁴⁵⁸ oće⁴⁵⁹ učiniti⁴⁶⁰ kako čini⁴⁶¹ zal⁴⁶² pastir⁴⁶³ ki ne pomni za svoe ovce⁴⁶⁴ govoru⁴⁶⁵ da one ke budu zaše on⁴⁶⁶ se neće pomniti za⁴⁶⁷ naiti⁴⁶⁸ nih⁴⁶⁹ a one ke budu nemoćne⁴⁷⁰ on⁴⁷¹ nih⁴⁷² neće ozdraviti⁴⁷³ i⁴⁷⁴ one ke budu zgible⁴⁷⁵ neće⁴⁷⁶ pomniti⁴⁷⁷ naiti⁴⁷⁸ i⁴⁷⁹ govoru⁴⁸⁰ da g(ospo)dinъ⁴⁸¹ b(og)ъ oće⁴⁸² tako⁴⁸³ učiniti⁴⁸⁴ kada pride na s(ve)ti sud⁴⁸⁵ svoi kako čini dobri pastir⁴⁸⁶ kada on⁴⁸⁷ povede⁴⁸⁸ duše⁴⁸⁹ svetih⁴⁹⁰ ke bihu pravdu činile⁴⁹¹ sa⁴⁹² svršenu pokoru za

-
- ⁴⁵⁸ on] опь KOp
⁴⁵⁹ оće] хоће KOp
⁴⁶⁰ уčiniti] учин(i)ти KOp
⁴⁶¹ чини] учиши KOp
⁴⁶² zal] заљ KOp
⁴⁶³ pastir] пастир KOp
⁴⁶⁴ ovce] ов'це KOp
⁴⁶⁵ govoru] Гов(о)ру KOp
⁴⁶⁶ on] он' KOp
⁴⁶⁷ za] ом. KOp
⁴⁶⁸ naiti] изискати KOp
⁴⁶⁹ nih] ињ KOp
⁴⁷⁰ nemoćne] немоћ'не KOp
⁴⁷¹ on] опь KOp
⁴⁷² nih] ињ KOp
⁴⁷³ ozdraviti] оздрав(i)ти KOp
⁴⁷⁴ i] И KOp
⁴⁷⁵ zgible] з'гible add. one se KOp
⁴⁷⁶ neće] нете KOp
⁴⁷⁷ pomniti] пом'нити KOp
⁴⁷⁸ naiti] изискати KOp
⁴⁷⁹ i] ињ add. i з'наити KOp
⁴⁸⁰ govoru] Гов(о)ру KOp
⁴⁸¹ g(ospo)dinъ] ом. KOp
⁴⁸² oće] хоће KOp
⁴⁸³ tako] т(a)ко KOp
⁴⁸⁴ učiniti] учин(i)ти KOp
⁴⁸⁵ sud] суди KOp
⁴⁸⁶ pastir] паст(i)р KOp
⁴⁸⁷ on] опь KOp
⁴⁸⁸ povede] пов(e)де KOp
⁴⁸⁹ duše] д(u)ше KOp
⁴⁹⁰ svetih] с(ve)те KOp
⁴⁹¹ činile] чинили KOp
⁴⁹² sa] и KOp

svoe grihe na goru na koi e(st) dobra paša ka gora e(st) život⁴⁹³ večni⁴⁹⁴ a⁴⁹⁵
 oni ki budu⁴⁹⁶ činili⁴⁹⁷ nepravdu i ne budu činili⁴⁹⁸ pokore⁴⁹⁹ na sem⁵⁰⁰ svitu⁵⁰¹
 za grihe svoe nete⁵⁰² biti⁵⁰³ iskani⁵⁰⁴ ni našasti⁵⁰⁵ ni ozdravljeni⁵⁰⁶ od b(og)
 a da pače⁵⁰⁷ hote⁵⁰⁸ biti⁵⁰⁹ popelani⁵¹⁰ i poslani⁵¹¹ od b(og)a va one strane⁵¹²
 u⁵¹³ strašne muke ke nigdare nete imiti konca⁵¹⁴ v tovarištvo⁵¹⁵ z děvлом⁵¹⁶
 ki e(st) něprijetel⁵¹⁷ božji⁵¹⁸ inih⁵¹⁹ na⁵²⁰ to bi ti mogal⁵²¹ pitati i reči⁵²² reci⁵²³
 mi meštре moi avgustine⁵²⁴ ta grih⁵²⁵ od⁵²⁶ nepravde eli proti pravdi od⁵²⁷

-
- 493 život] živ(o)tъ KOp
 494 večni] vêč'ni KOp
 495 a] A KOp
 496 budu] b(u)du KOp
 497 činili] čin(i)li KOp
 498 činili] čin(i)li KOp
 499 pokore] pokoru KOp
 500 sem] semъ KOp
 501 svitu] svite KOp
 502 nete] Nete KOp
 503 biti] b(i)ti KOp
 504 iskani] iziskani KOp
 505 našasti] našaste KOp
 506 ozdravljeni] ozdravlene KOp
 507 pače] p(a)če KOp
 508 hote] ote KOp
 509 biti] b(i)ti KOp
 510 ppelani] ppel(a)ni KOp
 511 poslani] posl(a)ni KOp
 512 strane] om. KOp
 513 u] om. KOp
 514 konca] kon'ca KOp
 515 tovarištvo] tovarištvo KOp
 516 děvлом] d'ěvle KOp
 517 něprijetel] něprijet(e)lъ KOp
 518 božji] b(o)ži KOp
 519 inih] inihъ KOp
 520 na] Na KOp
 521 mogal] mogalsъ KOp
 522 reči] r(e)či KOp
 523 reci] Reci KOp
 524 avgustine] avg(u)st(i)ne KOp
 525 grih] grihъ KOp
 526 od] ot' KOp
 527 od] od' KOp

lubavi⁵²⁸ k⁵²⁹ tomu ti odgovara⁵³⁰ agustin⁵³¹ i⁵³² govori⁵³³ da ti e od potribe
 nai priē poznati⁵³⁴ ča e(st) pravda gov(o)ru⁵³⁵ nai priē da pravda⁵³⁶ ima dva⁵³⁷
 dela⁵³⁸ 41^v prvi⁵³⁹ del⁵⁴⁰ e(st) ostaviti⁵⁴¹ zlo i činiti⁵⁴² dobro a⁵⁴³ to budita⁵⁴⁴ go-
 voru⁵⁴⁵ dva⁵⁴⁶ dila⁵⁴⁷ od⁵⁴⁸ pravde⁵⁴⁹ govoru⁵⁵⁰ jošće⁵⁵¹ da pravda⁵⁵² ima dva⁵⁵³
 dila⁵⁵⁴ ča e(st) vratiti⁵⁵⁵ svakomu⁵⁵⁶ ča e⁵⁵⁷ negovo zamiri da o⁵⁵⁸ tiū⁵⁵⁹ dviû
 delu od⁵⁶⁰ pravde⁵⁶¹ ishaê ·đ· (= 5) stvari prva⁵⁶² ishaê⁵⁶³ od strane⁵⁶⁴ božie⁵⁶⁵

⁵²⁸ lubav] lûb've KOp

⁵²⁹ k] KOp

⁵³⁰ odgovara] odgov(a)ra KOp

⁵³¹ agustin] av'gustin KOp *prae*. sveti

⁵³² i] I KOp

⁵³³ govori] gov(o)ri KOp

⁵³⁴ poznati] poz'nati KOp

⁵³⁵ gov(o)ru] Gov(o)ru KOp

⁵³⁶ pravda] pr(a)vda KOp

⁵³⁷ dva] ·b· (= 2) KOp

⁵³⁸ dela] dêla KOp

⁵³⁹ prvi] Prvi KOp

⁵⁴⁰ del] *om.* KOp

⁵⁴¹ ostaviti] ostav(i)ti KOp

⁵⁴² činiti] čin(i)ti KOp

⁵⁴³ a] A KOp

⁵⁴⁴ budita] budeta KOp

⁵⁴⁵ govoru] *om.* KOp

⁵⁴⁶ dva] ·b· (= 2) KOp

⁵⁴⁷ dila] dela KOp

⁵⁴⁸ od] od' KOp

⁵⁴⁹ pravde] pr(a)vde KOp

⁵⁵⁰ govoru] Gov(o)ru KOp

⁵⁵¹ jošće] oče KOp

⁵⁵² pravda] pr(a)vda KOp

⁵⁵³ dva] ·b· (= 2) KOp

⁵⁵⁴ dila] dela KOp

⁵⁵⁵ vratiti] vrat(i)ti KOp

⁵⁵⁶ svakomu] vsak(o)mu KOp

⁵⁵⁷ e] e(st) KOp

⁵⁵⁸ o] od KOp

⁵⁵⁹ tiû] *om.* KOp

⁵⁶⁰ od] od' KOp

⁵⁶¹ pravde] pr(a)vde KOp

⁵⁶² prva] Prva *add.* stvarb KOp

⁵⁶³ ishaê] ishodi KOp

⁵⁶⁴ strane] str(a)ne KOp

⁵⁶⁵ božie] b(o)žie KOp

a ine četire⁵⁶⁶ ishode od⁵⁶⁷ iskrnega govoru⁵⁶⁸ da vratiš⁵⁶⁹ svakomu⁵⁷⁰ ča e(st) negovo i⁵⁷¹ govoru⁵⁷² da e(st) prvi del⁵⁷³ božii drugi⁵⁷⁴ del⁵⁷⁵ e(st) općeni treti⁵⁷⁶ e(st) twoih⁵⁷⁷ bližik⁵⁷⁸ četvrti⁵⁷⁹ e(st) samo zwei peti⁵⁸⁰ e(st) svih⁵⁸¹ ludi⁵⁸² govoru⁵⁸³ da prvi del⁵⁸⁴ e(st) da ti vzdaš⁵⁸⁵ b(og)u ča e(st) negovo prva⁵⁸⁶ stvar⁵⁸⁷ ku hoće b(og)ь da ti vzdaš⁵⁸⁸ račun⁵⁸⁹ od duše⁵⁹⁰ twoe ku ti e posudil⁵⁹¹ i hoće da mu ū vratiš⁵⁹² onako lipu i onako čistu⁵⁹³ kako ti ū e dal⁵⁹⁴ a⁵⁹⁵ kako to e(st) pravo⁵⁹⁶ da si mu ū dužan⁵⁹⁷ vrat(i)ti onako⁵⁹⁸ kako ti ū e dal⁵⁹⁹

-
- ⁵⁶⁶ četire] stvari KOp
⁵⁶⁷ od] od' KOp
⁵⁶⁸ govoru] Gov(o)ru KOp
⁵⁶⁹ vratiš] vratiš KOp
⁵⁷⁰ svakomu] vsak(o)mu KOp
⁵⁷¹ i] I KOp
⁵⁷² govoru] gov(o)ru KOp
⁵⁷³ del] delъ e(st) KOp
⁵⁷⁴ drugi] Drugi KOp
⁵⁷⁵ del] delъ KOp
⁵⁷⁶ treti] Treti KOp
⁵⁷⁷ twoih] twoihъ KOp
⁵⁷⁸ bližik] bližikъ KOp
⁵⁷⁹ četvrti] četrti KOp
⁵⁸⁰ peti] Peti KOp
⁵⁸¹ svih] vsihъ KOp
⁵⁸² ludi] lûdi KOp
⁵⁸³ govoru] Gov(o)ru KOp
⁵⁸⁴ del] delъ KOp
⁵⁸⁵ vzdaš] vzdaš KOp
⁵⁸⁶ prva] Prva KOp
⁵⁸⁷ stvar] stvarь add. e(st) KOp
⁵⁸⁸ vzdaš] vzdaš KOp
⁵⁸⁹ račun] računъ KOp
⁵⁹⁰ duše] d(u)še KOp
⁵⁹¹ posudil] posudilъ KOp
⁵⁹² vratiš] vratiš KOp
⁵⁹³ čistu] čis'tu KOp
⁵⁹⁴ dal] dalъ KOp
⁵⁹⁵ a] om. KOp
⁵⁹⁶ pravo] isto KOp
⁵⁹⁷ dužan] duž(a)nъ KOp
⁵⁹⁸ onako] add. lipu i čistu KOp
⁵⁹⁹ dal] dalъ KOp

zamiri⁶⁰⁰ ednu⁶⁰¹ priliku ako⁶⁰² bi bil⁶⁰³ tvoi edan⁶⁰⁴ priêtel⁶⁰⁵ ki bi ti posudil⁶⁰⁶ ednu⁶⁰⁷ zlatnu⁶⁰⁸ svitu ali⁶⁰⁹ aksamitnu⁶¹⁰ ali⁶¹¹ od⁶¹² inoga sukna⁶¹³ a ti bi mu û vratil⁶¹⁴ oblaćenu ili ukalanu i svu⁶¹⁵ grubu pomisli⁶¹⁶ da priêtel⁶¹⁷ tvoi ne bi û otil⁶¹⁸ vzeti onako grubu zač⁶¹⁹ ni pravo da bi on⁶²⁰ priêl⁶²¹ škodu⁶²² da hotil⁶²³ bi û vzeti lipu i čistu kako û e tebi⁶²⁴ dal⁶²⁵ tako⁶²⁶ g(ospo)d(i)nb b(og)þ oče⁶²⁷ da ti vratiš⁶²⁸ nemu dušu⁶²⁹ onako lipu i čistu kakovu⁶³⁰ ti e⁶³¹ on⁶³² posudil⁶³³

-
- ⁶⁰⁰ zamiri] Zamiri KOp
⁶⁰¹ ednu] ed'nu KOp
⁶⁰² ako] Ako KOp
⁶⁰³ bil] bili KOp
⁶⁰⁴ edan] ·ã· (= 1) KOp
⁶⁰⁵ priêtel] priêtel' KOp
⁶⁰⁶ posudil] posudil' KOp
⁶⁰⁷ ednu] ed'nu KOp
⁶⁰⁸ zlatnu] zlatu KOp
⁶⁰⁹ ali] ili KOp
⁶¹⁰ aksamitnu] aksamit'nu KOp
⁶¹¹ ali] ili KOp
⁶¹² od] od' KOp
⁶¹³ sukna] suk'na KOp
⁶¹⁴ vratil] vratil' KOp
⁶¹⁵ svu] v'su KOp
⁶¹⁶ pomisli] Pomisli KOp
⁶¹⁷ priêtel] priêt(e)lb KOp
⁶¹⁸ otيل] otib KOp
⁶¹⁹ zač] zači KOp
⁶²⁰ on] onъ KOp
⁶²¹ priêl] priêl' KOp
⁶²² škodu] š'kodu KOp
⁶²³ hotil] hotil' KOp
⁶²⁴ tebi] t(e)bi KOp
⁶²⁵ dal] dal' KOp
⁶²⁶ tako] Tako KOp
⁶²⁷ oče] hoëe KOp
⁶²⁸ vratiš] vratiš' KOp
⁶²⁹ dušu] d(u)šu KOp
⁶³⁰ kakovu] kako KOp
⁶³¹ e] û KOp
⁶³² on] onъ KOp
⁶³³ posudil] posudil' KOp

druga⁶³⁴ stvar⁶³⁵ ku g(ospo)d(i)nъ⁶³⁶ b(og)ъ oće⁶³⁷ da ti vzdas⁶³⁸ 42^r račun⁶³⁹ od⁶⁴⁰ tvoga razuma⁶⁴¹ kako si čuval⁶⁴² pošilaūci⁶⁴³ na dobro ko si⁶⁴⁴ priēl⁶⁴⁵ od⁶⁴⁶ nega na sem⁶⁴⁷ s(ve)tu⁶⁴⁸ treta⁶⁴⁹ stvar⁶⁵⁰ ku b(og)ъ oće⁶⁵¹ da vzdas⁶⁵² račun⁶⁵³ od⁶⁵⁴ tvoe pameti i od vole a⁶⁵⁵ to e(st) kako ti imaš⁶⁵⁶ obarovati⁶⁵⁷ ove tri stvari ke su moć⁶⁵⁸ du<o>ševna⁶⁵⁹ (sic!) ča e(st) razum⁶⁶⁰ smišlati⁶⁶¹ tvoi grih⁶⁶² pamet⁶⁶³ kako si stavil⁶⁶⁴

KOp 15^r vspominaūci se na tvoe grihe od kih se imaš̄ ispov(ē)dati a volū kako si odlučilb učiniti grihb Čet'vrti stvarb e(st) ku b(og)ъ hoće da ti vzdas̄ rač(u)nъ ot' dobra ko si prielb na s(e)mъ sviti kako si e ti stratilb na dobro ili na zlo Peta stvarb e(st) ku b(og)ъ hoće e(st) da ti vzdas̄ računb od' vrimena ko ti e dopustilb na sem̄ sviti

634 druga] Druga KOp

635 stvar] stvarb KOp

636 g(ospodi)nъ] g(ospo)d(i)nъ KOp

637 oće hoće] to e(st) KOp

638 vzdas̄] vzdas̄ KOp

639 račun] rač(u)nъ KOp

640 od] od̄ KOp

641 razuma] raz(u)ma KOp

642 čuval] čuv(a)lb KOp

643 pošilaūci] pomišlaūci KOp

644 si] add. es KOp

645 priēl] priēlb KOp

646 od] od' KOp

647 sem] sem̄ KOp

648 s(ve)tu] svitu KOp

649 treta] Treta KOp

650 stvar] stvarb add. e(st) KOp

651 oće] hoće KOp

652 vzdas̄] vzdas̄ KOp

653 račun] rač(u)nъ KOp

654 od] od' KOp

655 a] A KOp

656 imaš̄] imaš̄ KOp

657 obarovati] obarov(a)ti KOp

658 moć] moćb KOp

659 du<o>ševna] duševna KOp

660 razum] raz(u)mъ KOp

661 smišlati] smiš'l(a)ti KOp

662 grih] grihb KOp

663 pamet] Pametb KOp

664 stavil] stavilb KOp

KGreb 1^r i ot⁶⁶⁵ mnogih⁶⁶⁶ inih⁶⁶⁷ m(i)l(o)sti ke ti e učinil⁶⁶⁸ on⁶⁶⁹ na sêm⁶⁷⁰ s(ve)te⁶⁷¹ Govoru⁶⁷² da ako ti budeš⁶⁷³ dobro stratil⁶⁷⁴ kako⁶⁷⁵ stvari ke su imenovane⁶⁷⁶ zgora g(ospo)d(i)n' b(og)ъ te oće pripelati na goru⁶⁷⁷ kade⁶⁷⁸ e(st) dobra paša I oće te napitati svoe m(i)l(o)sti I⁶⁷⁹ to e(st) koliko⁶⁸⁰ k prvomu dêlu⁶⁸¹ ki pristoi k⁶⁸² b(og)u Govoru⁶⁸³ da⁶⁸⁴ v drugom⁶⁸⁵ dêlu⁶⁸⁶ ot pr(a)vde⁶⁸⁷ ki se prostira⁶⁸⁸ ka⁶⁸⁹ op'čine⁶⁹⁰ zamêri⁶⁹¹ ako ti esi oficiël⁶⁹² ili vladavac⁶⁹³ edne općine ti e nemaš⁶⁹⁴ rubati⁶⁹⁵ ni hiniti⁶⁹⁶ da pače ū⁶⁹⁷

⁶⁶⁵ ot] od KOp⁶⁶⁶ mnogih'] vele KOp⁶⁶⁷ inih'] inih KOp⁶⁶⁸ učinil'] učinil KOp⁶⁶⁹ on'] onъ KOp⁶⁷⁰ sêm'] semь KOp⁶⁷¹ s(ve)te] sviti KOp⁶⁷² govoru] Gov(o)ru KOp⁶⁷³ budeš^r] budešь KOp⁶⁷⁴ stratil'] stratil KOp⁶⁷⁵ kako] te KOp⁶⁷⁶ imenovane] imenov(a)ne KOp⁶⁷⁷ goru] *praec.* onu KOp⁶⁷⁸ kadê] kadi KOp⁶⁷⁹ i] a KOp⁶⁸⁰ koliko] kol(i)ko KOp⁶⁸¹ dêlu] delu KOp⁶⁸² k] *om.* KOp⁶⁸³ Govoru] Gov(o)ru KOp⁶⁸⁴ da] *om.* KOp⁶⁸⁵ drugom'] drugomь KOp⁶⁸⁶ dêlu] delu KOp⁶⁸⁷ pr(a)vde] pravde KOp⁶⁸⁸ prostira] prost(i)ra KOp⁶⁸⁹ ka] va KOp⁶⁹⁰ op'čine] op'čini KOp⁶⁹¹ zamêri] Zamiri KOp⁶⁹² oficiël'] oficiēl KOp⁶⁹³ vladavac] vladav(a)сь KOp⁶⁹⁴ nemaš'] nimašь KOp⁶⁹⁵ rubati] rubiti KOp⁶⁹⁶ hiniti] hin(i)ti *add.* niхь KOp⁶⁹⁷ ū] ihь KOp

imaš⁶⁹⁸ pomagati veće nere niedan⁶⁹⁹ ini ki nê⁷⁰⁰ oficiel⁷⁰¹ v nêi⁷⁰² I zato te oće b(og)ь osuditi da si činil⁷⁰³ nepr(a)vdu⁷⁰⁴ kada imêše⁷⁰⁵ činiti⁷⁰⁶ pravdu rubaûc⁷⁰⁷ û i hineči i čineči protivu⁷⁰⁸ pr(a)vde⁷⁰⁹ Govoru⁷¹⁰ da⁷¹¹ ako ti budes⁷¹² činiti⁷¹³ dostoину pr(a)vdu⁷¹⁴ g(ospo)d(i)nъ⁷¹⁵ b(og)ь te oće postaviti⁷¹⁶ v pašu i oće ti platiti i oće te napitati⁷¹⁷ milost⁷¹⁸ i svoû slavu⁷¹⁹ Govoru⁷²⁰ da treti dêl⁷²¹ ot⁷²² pr(a)vde ki se prostira⁷²³ k bližikam⁷²⁴ twoim⁷²⁵ zamêri⁷²⁶ ti otče imaš⁷²⁷ naučiti⁷²⁸ tvoe s(i)ni v dobrote⁷²⁹ i v dobrê⁷³⁰ nauke⁷³¹ i v zako-

-
- 698 imaš'] imašь KOp
 699 niedan'] nied(a)nъ KOp
 700 nê] ni KOp
 701 oficiel'] oficiêlь KOp
 702 nêi] nei KOp
 703 činil'] čin(i)lъ KOp
 704 nepr(a)vdu] nepravdu KOp
 705 imêše] imiše KOp
 706 činiti] čin(i)ti KOp
 707 rubaûc] rubaûcî KOp
 708 protivu] proti KOp
 709 pr(a)vde] pravdi KOp
 710 gororu] Gov(o)ru KOp
 711 da] om. KOp
 712 budes'] budešь KOp
 713 činiti] čin(i)lъ KOp
 714 pr(a)vdu] pravdu KOp
 715 g(ospo)d(i)nъ] om. KOp
 716 postaviti] post(a)v(i)ti KOp
 717 napitati] nasititi KOp
 718 milostiû] m(i)l(o)stiû *praec.* svoû KOp
 719 slavu] sl(a)vu KOp
 720 gororu] Gov(o)ru KOp
 721 dêl] delь KOp
 722 ot] om. KOp
 723 prostira] prost(i)ra KOp
 724 bližikam'] bližik(a)mъ KOp
 725 twoim'] twoimь KOp
 726 zamêri] Zamiri KOp
 727 imaš] imašь KOp
 728 naučiti] nauč(i)ti KOp
 729 dobrote] dobroti KOp
 730 dobrê] dobri KOp
 731 nauke] nauki KOp

ne⁷³² b(o)žem⁷³³ I ti ih⁷³⁴ imaš⁷³⁵ naučiti ot⁷³⁶ zapov(e)di⁷³⁷ b(o)žih⁷³⁸ i⁷³⁹ ot
člени⁷⁴⁰ s(ve)te vêre⁷⁴¹ katoličas'ke⁷⁴² i⁷⁴³ ne uči ga stvari taće⁷⁴⁴ i hodobam⁷⁴⁵
ke ga pelaū na zal⁷⁴⁶ konac⁷⁴⁷ Govoru⁷⁴⁸ da ti esi zal⁷⁴⁹ ot(a)сь i zla mati
ki⁷⁵⁰ ih⁷⁵¹ čine⁷⁵² i⁷⁵³ uče⁷⁵⁴ dovoles⁷⁵⁵ krat⁷⁵⁶ govoriti⁷⁵⁷ zlo i têm⁷⁵⁸ se ti de-
lataš⁷⁵⁹ kada oni čine ili govore⁷⁶⁰ zlo zamêri⁷⁶¹ ti to⁷⁶² otče ako⁷⁶³ ti tako⁷⁶⁴

⁷³² zakone] zakoni KOp

⁷³³ b(o)žem'] b(o)ži KOp

⁷³⁴ ih'] om. KOp

⁷³⁵ imaš'] imašь KOp *praec.* ti

⁷³⁶ ot] e KOp

⁷³⁷ zapov(ē)di] zap(o)v(ē)d KOp

⁷³⁸ b(o)žih] b(o)žihъ KOp

⁷³⁹ i] I KOp

⁷⁴⁰ člени] členi *praec.* dvanad(e)s(e)te KOp

⁷⁴¹ vêre] v(ē)re *praec.* od KOp

⁷⁴² katoličas'ke] katolič(a)ske KOp

⁷⁴³ i] I KOp

⁷⁴⁴ taće] tačihъ KOp

⁷⁴⁵ hudobam] hud(o)bъ KOp

⁷⁴⁶ zal'] z(a)lb KOp

⁷⁴⁷ konac'] konась KOp

⁷⁴⁸ govoru] Gov(o)ru KOp

⁷⁴⁹ zal'] zalb KOp

⁷⁵⁰ ki] om. KOp

⁷⁵¹ ih'] nihb KOp

⁷⁵² čine] om. KOp

⁷⁵³ i] om. KOp

⁷⁵⁴ uče] učeći *add.* nihb KOp

⁷⁵⁵ dovoles] vele KOp

⁷⁵⁶ krat'] kratъ KOp

⁷⁵⁷ govoriti] gov(o)r(i)ti KOp

⁷⁵⁸ têm'] tim KOp

⁷⁵⁹ delataš'] delatašь KOp

⁷⁶⁰ govore] gov(o)re KOp

⁷⁶¹ zamêri] Zamiri KOp

⁷⁶² to] om. KOp

⁷⁶³ ako] *praec.* da KOp

⁷⁶⁴ tako] to KOp

činiš⁷⁶⁵ Govori⁷⁶⁶ s(ve)ti eronim⁷⁶⁷ da vsaki⁷⁶⁸ grêh⁷⁶⁹ ki⁷⁷⁰ čini⁷⁷¹ dête⁷⁷² do pet⁷⁷³ let⁷⁷⁴ pridae s(e)⁷⁷⁵ otcu⁷⁷⁶ ili⁷⁷⁷ matere⁷⁷⁸ zač⁷⁷⁹ e sagrêšilo⁷⁸⁰ smrtno⁷⁸¹ za krivinu otčinu i materinu⁷⁸² i⁷⁸³ zato tebê⁷⁸⁴ otče⁷⁸⁵ i **KGreб 1^v** tebê⁷⁸⁶ mati pridaet⁷⁸⁷ se grêh⁷⁸⁸ nih⁷⁸⁹ Oće govoru⁷⁹⁰ tebê⁷⁹¹ s(i)nu ki nećeš⁷⁹² poslušati⁷⁹³ oca⁷⁹⁴ i matere⁷⁹⁵ ni počtovanoga⁷⁹⁶ i da ga⁷⁹⁷ nećeš⁷⁹⁸ pomoći v

-
- 765 činiš'] činišь KOp
 766 govori] Gov(o)ri KOp
 767 eronim'] eronimъ KOp
 768 vsaki] vs(a)ki KOp
 769 grêh] grihъ KOp
 770 ki] koga KOp
 771 čini] uč(i)ni KOp
 772 dête] dite KOp
 773 pet'] ·đ· (= 5) KOp
 774 let'] lets add. on' KOp
 775 s(e)] se KOp
 776 otcu] o(tь)cu KOp
 777 ili] i KOp
 778 matere] mat(e)ri KOp
 779 zač'] zač KOp
 780 sagrêšilo] sagriš(i)lo KOp
 781 smrtno] smrt'no KOp
 782 materinu] mat(e)rinu KOp
 783 i] I KOp
 784 tebê] tebi KOp
 785 otče] o(tь)če KOp
 786 tebê] t(e)bi KOp
 787 pridaet] pridae KOp
 788 grêh'] grihъ KOp
 789 nih'] nihъ KOp
 790 govoru] gov(o)ru KOp
 791 tebê] t(e)bi KOp
 792 nećeš'] nećešь KOp
 793 poslušati] posl(u)š(a)ti KOp
 794 oca] o(tь)ca KOp
 795 matere] mat(e)re KOp
 796 počtovanoga] počtov(a)ti add. nihъ KOp
 797 ga] ihъ KOp
 798 nećeš'] nećešь KOp

negovei⁷⁹⁹ potrēbe⁸⁰⁰ a mogući ga⁸⁰¹ pomoći i da ne poslušaš⁸⁰² zapovêdi⁸⁰³ negove⁸⁰⁴ ke su b(o)že⁸⁰⁵ zamêri⁸⁰⁶ ti s(i)nu ča govori⁸⁰⁷ g(ospo)d(i)nъ b(og)ъ v' ednêh⁸⁰⁸ knigah⁸⁰⁹ ke se zovu petonoromie na ·v̄i· (= 13) k(a)p(itu)li k moisêu⁸¹⁰ è oču⁸¹¹ da bude⁸¹² proklet⁸¹³ ot⁸¹⁴ mene i ot⁸¹⁵ plka⁸¹⁶ ki ne počtue⁸¹⁷ o(tь)ca⁸¹⁸ i matêr⁸¹⁹ svou⁸²⁰ A to govoru⁸²¹ ako ti učiniš⁸²² tako⁸²³ po pravde⁸²⁴ očeš⁸²⁵ biti dostoén⁸²⁶ slišati⁸²⁷ ono⁸²⁸ ča g(ospo)d(i)n⁸²⁹ rečet⁸²⁸ v⁸²⁹ dan⁸³⁰ sudni⁸³¹ Pridite bl(agoslovle)ni o(tь)ca⁸³² moego da ako ti učiniš⁸³³ proti tomu i

-
- ⁷⁹⁹ negovei] nihb KOp
⁸⁰⁰ potrîbe] potribi KOp
⁸⁰¹ ga] nihb KOp
⁸⁰² poslušaš⁸⁰²] poslušašb KOp
⁸⁰³ zapovêdi] zapov(ê)di KOp
⁸⁰⁴ negove] nihb KOp
⁸⁰⁵ b(o)že] b(o)žie KOp
⁸⁰⁶ zamêri] Zamiri KOp
⁸⁰⁷ govori] gov(o)ri KOp
⁸⁰⁸ ednêh⁸⁰⁸] ednihb KOp
⁸⁰⁹ knigah⁸⁰⁹] knig(a)hb KOp
⁸¹⁰ moisêu⁸¹⁰] Moisêub KOp
⁸¹¹ oču⁸¹¹] hoču KOp
⁸¹² bude⁸¹²] b(u)de KOp
⁸¹³ proklet⁸¹³] prokletb KOp
⁸¹⁴ ot⁸¹⁴] od KOp
⁸¹⁵ ot⁸¹⁵] od' KOp
⁸¹⁶ plka⁸¹⁶] pakla add. s(i)nъ onb KOp
⁸¹⁷ počtue⁸¹⁷] poč'tue KOp
⁸¹⁸ o(tь)ca⁸¹⁸] add. svoga KOp
⁸¹⁹ matêr⁸¹⁹] matre KOp
⁸²⁰ svoû⁸²⁰] svoe KOp
⁸²¹ govoru⁸²¹] gov(o)ri KOp
⁸²² učiniš⁸²²] učin(i)šb KOp
⁸²³ tako⁸²³] add. dobro po zapov(ê)di i KOp
⁸²⁴ pravde⁸²⁴] pr(a)vdi KOp
⁸²⁵ slišati⁸²⁵] om. KOp
⁸²⁶ ono⁸²⁶] onoga KOp
⁸²⁷ g(ospo)d(i)n⁸²⁷] g(ospo)d(i)nъ add. b(og)ъ KOp
⁸²⁸ rečet⁸²⁸] oče reči KOp
⁸²⁹ v⁸²⁹] na KOp
⁸³⁰ dan⁸³⁰] d(a)nъ KOp
⁸³¹ sudni⁸³¹] sud'ni KOp
⁸³² o(tь)ca⁸³²] otca KOp
⁸³³ učiniš⁸³³] učinišb KOp

učiniš⁸³⁴ neprav(a)dno⁸³⁵ oćeš⁸³⁶ slišati onu strašnu⁸³⁷ rēč⁸³⁸ ku hoće reći
is(u)h(r̄st)⁸³⁹ Poidite prokleti va organ⁸⁴⁰ več'ni ki nigdare ne bude⁸⁴¹ imeti⁸⁴²
konca⁸⁴³ Govoru⁸⁴⁴ v četrtom⁸⁴⁵ dēlu⁸⁴⁶ ot⁸⁴⁷ pravde ka se prostira⁸⁴⁸ k samomu
tebē⁸⁴⁹ hoču⁸⁵⁰ da učiniš⁸⁵¹ v⁸⁵² sr'ci⁸⁵³ twoem⁸⁵⁴ edan⁸⁵⁵ sud⁸⁵⁶ i r(e)ci⁸⁵⁷
sam⁸⁵⁸ k⁸⁵⁹ sebē⁸⁶⁰ da si ti edan⁸⁶¹ zlo činac⁸⁶² i da bude⁸⁶³ twoê kušencië⁸⁶⁴

-
- 834 učiniš'] učiniš KOp
 835 neprav(a)dno] nepravdu KOp
 836 oćeš'] Oćeš KOp
 837 strašnu] straš'nu KOp
 838 rēč'] rič' KOp
 839 is(u)h(r̄st)] is(u)h(r̄st) KOp
 840 organ] og(a)nъ KOp
 841 bude] b(u)de KOp
 842 imeti] imiti KOp
 843 konca] kon'ca KOp
 844 govoru] Gov(o)ru KOp
 845 četrtom'] četvrtomъ KOp
 846 dēlu] delu KOp
 847 ot] od' KOp
 848 prostira] prost(i)ra KOp
 849 tebē] tebi KOp
 850 hoču] Hoču KOp
 851 učiniš] uč(i)n(i)šъ KOp
 852 v'] v KOp *praec.* vnutri
 853 sr'ci] srci KOp
 854 twoem'] twoemъ KOp
 855 edan'] ·ã· (= 1) KOp
 856 sud'] sudъ KOp
 857 r(e)ci] reci KOp
 858 sam'] s(a)mъ KOp
 859 k] om. KOp
 860 sebē] sebi KOp
 861 edan'] ·ã· (= 1) *add.* vel(i)kъ KOp
 862 činac'] čin(a)сь KOp
 863 bude] b(u)de KOp
 864 kušencië] kun'sen'ciê KOp

ona⁸⁶⁵ ka⁸⁶⁶ te⁸⁶⁷ osvaûe⁸⁶⁸ i⁸⁶⁹ razum⁸⁷⁰ i⁸⁷¹ kušenciê⁸⁷² da budu⁸⁷³ svedoci⁸⁷⁴ a twoê vola da bude⁸⁷⁵ sudac⁸⁷⁶ ki da sen'ten'ciû proti zlo čincu⁸⁷⁷ ki e(st) učinil⁸⁷⁸ grêh⁸⁷⁹ a⁸⁸⁰ čini da manigod⁸⁸¹ bude pokora ka plati i kaštiga⁸⁸² tvoe têlo⁸⁸³ ko e⁸⁸⁴ učinilo grêhi⁸⁸⁵ Govoru⁸⁸⁶ da ako ti tako⁸⁸⁷ učiniš⁸⁸⁸ i⁸⁸⁹ očeš⁸⁹⁰ učiniti⁸⁹¹ sam⁸⁹² nad⁸⁹³ sobu pr(a)vdu i⁸⁹⁴ očeš⁸⁹⁵ biti dos'toên⁸⁹⁶ slišati onu s(ve)tu rêč⁸⁹⁷ ku oće⁸⁹⁸ reći g(ospo)d(i)n⁸⁹⁹ b(og)ь na sudni⁹⁰⁰ dan⁹⁰¹ Pridite

-
- ⁸⁶⁵ ona] om. KOp
⁸⁶⁶ ka] om. KOp
⁸⁶⁷ te] om. KOp
⁸⁶⁸ osvaûe] om. KOp
⁸⁶⁹ i] om. KOp
⁸⁷⁰ razum] om. KOp
⁸⁷¹ i] om. KOp
⁸⁷² kušenciê] om. KOp
⁸⁷³ budu] b(u)du KOp
⁸⁷⁴ svedoci] svid(o)ci KOp
⁸⁷⁵ bude] b(u)de KOp
⁸⁷⁶ sudac'] sudasъ KOp
⁸⁷⁷ čincu] čin'cu KOp
⁸⁷⁸ učinil'] učin(i)lъ KOp
⁸⁷⁹ grêh'] grihъ KOp
⁸⁸⁰ a] A KOp
⁸⁸¹ manigod] manigolda KOp
⁸⁸² kaštiga] kašt(i)ga KOp
⁸⁸³ têlo] t(ê)lo KOp
⁸⁸⁴ e] e(st) KOp
⁸⁸⁵ grêhi] grihъ KOp
⁸⁸⁶ govoru] Gov(o)ru KOp
⁸⁸⁷ tako] t(a)ko KOp
⁸⁸⁸ učiniš'] učin(i)šъ KOp
⁸⁸⁹ i] om. KOp
⁸⁹⁰ očeš'] hoćešъ KOp
⁸⁹¹ učiniti] učin(i)ti KOp
⁸⁹² sam'] s(a)mъ KOp
⁸⁹³ nad] nad' KOp
⁸⁹⁴ i] I KOp
⁸⁹⁵ očeš'] oćešъ KOp
⁸⁹⁶ dos'toên'] dostoêny KOp
⁸⁹⁷ rêč'] ričъ KOp
⁸⁹⁸ oče] hoće KOp
⁸⁹⁹ g(ospo)d(i)n'] g(ospo)d(i)nъ KOp
⁹⁰⁰ sudni] sud'ni KOp
⁹⁰¹ dan'] d(a)nъ KOp

bl(agoslovle)ni ka o(tь)cu moemu na onu s(ve)tu goru života⁹⁰² v(e)čnago⁹⁰³ na koi e(st) **KGreb** 2^r edna paša ku pašu ki koli⁹⁰⁴ bude⁹⁰⁵ vkusiti⁹⁰⁶ k⁹⁰⁷ tomu veće nigdare laka ti ne bude⁹⁰⁸ Peti dēl⁹⁰⁹ e(st) ot⁹¹⁰ pravde⁹¹¹ ki se prostira ka vsēm⁹¹² inēm⁹¹³ lûdem⁹¹⁴ zamêri⁹¹⁵ ti sudče⁹¹⁶ ki si oblastan⁹¹⁷ pravdu čini da činiš⁹¹⁸ pravo i⁹¹⁹ čini da e⁹²⁰ ne kriviš⁹²¹ na ednu⁹²² ni⁹²³ drugu⁹²⁴ stranu ni za mito ni za pinezi ni za prošnu⁹²⁵ niednoga č(lovê)ka I čini pravu pravdu ako⁹²⁶ to⁹²⁷ budeš⁹²⁸ činiti⁹²⁹ dobro očeš⁹³⁰ imeti⁹³¹ dobro ako⁹³² ti budēš⁹³³

-
- 902 života] živ(o)ta KOp
 903 v(e)čnago] v(e)čn(a)go KOp
 904 koli] godi KOp
 905 bude] b(u)de KOp
 906 vokusiti] v'kusiti KOp
 907 k] k' KOp
 908 bude] b(u)de KOp
 909 dēl] delš KOp
 910 ot] od' KOp
 911 pravde] pr(a)vde KOp
 912 vsēm'] vsimъ KOp
 913 inēm'] inimъ KOp
 914 lûdem'] lûdemъ KOp
 915 zamêri] Zamiri KOp
 916 sudče] sud'če KOp
 917 oblastan'] oblast(a)nъ KOp
 918 činiš⁹¹⁸] činiš⁹¹⁸ KOp
 919 i] I KOp
 920 e] se KOp
 921 kriviš⁹²¹] kriviš⁹²¹ KOp
 922 ednu] ed'nu KOp
 923 ni] add. na KOp
 924 drugu] dr(u)gu KOp
 925 prošnu] proš'nû KOp
 926 ako] praec. I KOp
 927 to] ti KOp
 928 budeš⁹²⁸] bud(e)š⁹²⁸ KOp
 929 činiti] čin(i)lъ KOp
 930 očeš⁹³⁰] očeš⁹³⁰ KOp
 931 imeti] imiti KOp
 932 ako] praec. I KOp
 933 budēš⁹³³] budes⁹³³ KOp

činiti⁹³⁴ zlo očeš⁹³⁵ imeti⁹³⁶ zlo Govoru⁹³⁷ da pravi i prav(a)dni sudacъ⁹³⁸ ima imeti⁹³⁹ v⁹⁴⁰ sebē⁹⁴¹ ·g· (= 4) stvari Prva stvar⁹⁴² ku ima imeti⁹⁴³ v sebē⁹⁴⁴ sudacъ⁹⁴⁵ e(st)⁹⁴⁶ moč⁹⁴⁷ da bi on⁹⁴⁸ mogal⁹⁴⁹ suditi dobro i⁹⁵⁰ ako bi on⁹⁵¹ otel'⁹⁵² suditi ne⁹⁵³ imēūci moči⁹⁵⁴ zaman' bi se trudil'⁹⁵⁵ Druga stvar⁹⁵⁶ e(st) ku ima imeti⁹⁵⁷ sudacъ⁹⁵⁸ a to e(st) mudrost⁹⁵⁹ za oteūci⁹⁶⁰ suditi⁹⁶¹ zač⁹⁶² ako bi on⁹⁶³ ne imēl⁹⁶⁴ mudrosti⁹⁶⁵ on⁹⁶⁶ ne bi mogal⁹⁶⁷ dobro suditi⁹⁶⁸ Treta

⁹³⁴ činiti] čin(i)lъ KOp

⁹³⁵ očeš[?]] očešъ KOp

⁹³⁶ imeti] imiti KOp

⁹³⁷ govoru] Gov(o)ru KOp

⁹³⁸ sudacъ] sud(a)cъ KOp

⁹³⁹ imeti] imiti KOp

⁹⁴⁰ v] v' KOp

⁹⁴¹ sebē] sebi KOp

⁹⁴² stvar'] stvarъ KOp

⁹⁴³ imeti] imiti KOp

⁹⁴⁴ sebē] sebi KOp

⁹⁴⁵ sudacъ] sud(a)cъ KOp

⁹⁴⁶ e(st)] es(t) KOp

⁹⁴⁷ moč] močъ KOp

⁹⁴⁸ on'] onъ KOp

⁹⁴⁹ mogal'] mog(a)lъ KOp

⁹⁵⁰ i] Gov(o)ru KOp

⁹⁵¹ on'] onъ KOp

⁹⁵² otel'] otılı add. a KOp

⁹⁵³ ne] ne KOp

⁹⁵⁴ moči] močъ KOp

⁹⁵⁵ trudil'] trudilъ KOp

⁹⁵⁶ stvar'] stvarъ KOp

⁹⁵⁷ imeti] imiti KOp

⁹⁵⁸ sudacъ] sud(a)cъ KOp

⁹⁵⁹ mudrost'] mudrostъ KOp

⁹⁶⁰ oteūci] otiūci KOp

⁹⁶¹ suditi] sud(i)ti *praec.* dobro KOp

⁹⁶² zač'] začъ KOp

⁹⁶³ on'] onъ KOp

⁹⁶⁴ imēl'] imili KOp

⁹⁶⁵ mudrosti] mudr(o)sti KOp

⁹⁶⁶ on'] onъ KOp

⁹⁶⁷ mogal'] mog(a)lъ KOp

⁹⁶⁸ suditi] sud(i)ti KOp

stvar⁹⁶⁹ e(st) ku ima imeti⁹⁷⁰ v⁹⁷¹ sebe⁹⁷² sudac⁹⁷³ a⁹⁷⁴ to e(st) dobrota⁹⁷⁵ da⁹⁷⁶ bude dobar⁹⁷⁷ Govoru⁹⁷⁸ da ako bi bil⁹⁷⁹ edan⁹⁸⁰ sudac⁹⁸¹ hudoban⁹⁸² i ki bi bil⁹⁸³ zal⁹⁸⁴ on⁹⁸⁵ ne bi nigdare dobro sudi⁹⁸⁶ četrrta⁹⁸⁷ stvar⁹⁸⁸ e(st) ku ima imeti⁹⁸⁹ pravadni⁹⁹⁰ sudac⁹⁹¹ dobri⁹⁹² a⁹⁹³ to e(st) pravina da bi on⁹⁹⁴ imel⁹⁹⁵ suditi⁹⁹⁶ pravo i otlučiti⁹⁹⁷ prav'du⁹⁹⁸ onomu ki pravo ima Govoru⁹⁹⁹ da¹⁰⁰⁰ ako ti učiniš¹⁰⁰¹ tako¹⁰⁰² kako e(st)¹⁰⁰³ rečeno zgora ali¹⁰⁰⁴ ti budeš¹⁰⁰⁵ imeti¹⁰⁰⁶

-
- 969 stvar] stvarь KOp
 970 imeti] imiti KOp
 971 v] v' KOp
 972 sebē] sebi KOp
 973 sudac^s] *praec.* dob(a)гъ KOp
 974 četrrta] Četrrta KOp
 975 dobrota] om. KOp
 976 da] add. онъ KOp
 977 dobar] dob(a)гъ KOp
 978 govoru] Gov(o)ru KOp
 979 bil'] bilъ KOp
 980 edan'] ed(a)нъ KOp
 981 sudac^s] sud(a)съ KOp
 982 hudoban'] hudob(a)нъ KOp
 983 bil] bilъ KOp
 984 zal'] zalъ KOp
 985 on'] онъ KOp
 986 sudi^l] sudiл KOp
 987 i] I KOp
 988 stvar] stvarь KOp
 989 imeti] imiti KOp
 990 pravadni] prav(a)d(a)нъ KOp
 991 i] om. KOp
 992 dobri] om. KOp
 993 a] om. KOp
 994 on'] онъ KOp
 995 imel'] imilъ KOp
 996 suditi] sud(i)ti KOp
 997 otlučiti] odlučiti KOp
 998 prav'du] pravdu KOp
 999 govoru] Gov(o)ru KOp
 1000 da] om. KOp
 1001 učiniš^s] učiniшъ KOp
 1002 tako] t(a)ko KOp
 1003 e(st)] e KOp
 1004 ali] i da KOp
 1005 budeš^s] budeшъ KOp
 1006 imeti] imiti KOp

ove ·g· (= 4) stvari Govoru¹⁰⁰⁷ da g(ospo)d(i)n¹⁰⁰⁸ bogъ¹⁰⁰⁹ te oće povesti na goru ka gora e(st) život¹⁰¹⁰ večni¹⁰¹¹ kadê¹⁰¹² stanue g(ospo)d(i)n¹⁰¹³ b(og)ъ sa vsêmi¹⁰¹⁴ s(ve)timi¹⁰¹⁵ i¹⁰¹⁶ oni ki budu izgibli¹⁰¹⁷ oće ih¹⁰¹⁸ naiti¹⁰¹⁹ ako učine pravu¹⁰²⁰ pokoru i oće im¹⁰²¹ reći **KGreb 2** Pridite¹⁰²² bl(agoslovle)ni ka o(tъ)cu moemu ki vam¹⁰²³ oće dati na sêm¹⁰²⁴ s(ve)te¹⁰²⁵ svoû m(i)l(o)-st¹⁰²⁶ a¹⁰²⁷ na drugom¹⁰²⁸ svoû slavu¹⁰²⁹ ako vi učinil¹⁰³⁰ pravu pr(a)vdu¹⁰³¹ za grêhi¹⁰³² vaše I¹⁰³³ to e(st) koliko k drugomu¹⁰³⁴ dêlu¹⁰³⁵ Govoru¹⁰³⁶ v tre-

¹⁰⁰⁷ govoru] Gov(o)ru KOp

¹⁰⁰⁸ g(ospo)d(i)n'] om. KOp

¹⁰⁰⁹ bogъ] om. KOp

¹⁰¹⁰ život'] živ(o)tъ KOp

¹⁰¹¹ večni] věč'ni KOp

¹⁰¹² kadê] kadi KOp

¹⁰¹³ g(ospo)d(i)n'] om. KOp

¹⁰¹⁴ vsêmi] vs(e)mi KOp

¹⁰¹⁵ s(ve)timi] s(ve)t(i)mi KOp

¹⁰¹⁶ a] A KOp

¹⁰¹⁷ izgibli] zgibli KOp

¹⁰¹⁸ oh'] ihъ KOp

¹⁰¹⁹ naiti] znaiti KOp

¹⁰²⁰ pravu] i pravdu KOp

¹⁰²¹ im'] nimъ KOp

¹⁰²² pridite] prid(i)te KOp

¹⁰²³ vam'] v(a)mъ KOp

¹⁰²⁴ sêm'] semь KOp

¹⁰²⁵ s(ve)te] sviti KOp

¹⁰²⁶ m(i)l(o)st'] m(i)l(o)stъ KOp

¹⁰²⁷ a] A KOp

¹⁰²⁸ drugom'] drugomъ KOp

¹⁰²⁹ slavu] sl(a)vu KOp

¹⁰³⁰ učinil] uč(i)n(i)te KOp

¹⁰³¹ pr(a)vdu] pravdu add. i pokoru KOp

¹⁰³² grêhi] grihe KOp

¹⁰³³ i] A KOp

¹⁰³⁴ drugomu] dr(u)g(o)mu KOp

¹⁰³⁵ dêlu] delu KOp

¹⁰³⁶ govoru] Gov(o)ru KOp

tom¹⁰³⁷ dêlu¹⁰³⁸ da budući¹⁰³⁹ imêl¹⁰⁴⁰ lêkariû¹⁰⁴¹ s(ve)ti¹⁰⁴² avgustin¹⁰⁴³ m(i)-l(o)sti b(o)ž(a)stvene Vas¹⁰⁴⁴ dobro volan¹⁰⁴⁵ pride na školu¹⁰⁴⁶ pr(a)vdi¹⁰⁴⁷ b(o)ž(a)stvene za naučiti se mudrosti¹⁰⁴⁸ za se i za nasъ I ondê¹⁰⁴⁹ sliša¹⁰⁵⁰ kadê¹⁰⁵¹ bêhu¹⁰⁵² istlmačene¹⁰⁵³ ·v· (= 3) sumne¹⁰⁵⁴ Prva¹⁰⁵⁵ e(st)¹⁰⁵⁶ ot ke bi se moglo¹⁰⁵⁷ pitati a¹⁰⁵⁸ to¹⁰⁵⁹ e(st) ovo hoće li is(u)h(rъst)¹⁰⁶⁰ priti na sud¹⁰⁶¹ kako b(og)ь ili kako č(lovê)kъ Na¹⁰⁶² to ti odgovara¹⁰⁶³ b(o)ž(a)stvena mudrost¹⁰⁶⁴ i s(ve)ti avgustin¹⁰⁶⁵ i¹⁰⁶⁶ govori¹⁰⁶⁷ da ti imaš¹⁰⁶⁸ znati da b(og)ь

¹⁰³⁷ tretom'] tretomъ KOp

¹⁰³⁸ dêlu] delu KOp

¹⁰³⁹ budući] b(u)d(u)či KOp

¹⁰⁴⁰ imêl] imilъ KOp

¹⁰⁴¹ lêkariê] likariû KOp

¹⁰⁴² s(ve)ti] *praec.* dukt(o)ръ KOp

¹⁰⁴³ avgustin'] avg(u)st(i)њъ KOp

¹⁰⁴⁴ vas] v(a)sъ *praec.* od KOp

¹⁰⁴⁵ dobro volan'] dobrovol(a)њъ KOp

¹⁰⁴⁶ školu] skulu KOp

¹⁰⁴⁷ pr(a)vdi] mudr(o)sti KOp

¹⁰⁴⁸ mudrosti] om. KOp

¹⁰⁴⁹ ondê] on'di KOp

¹⁰⁵⁰ sliša] sl(i)ša KOp

¹⁰⁵¹ kadê] kadi KOp

¹⁰⁵² bêhu] b(ê)hu KOp

¹⁰⁵³ istlmačene] istlmač(e)ne KOp

¹⁰⁵⁴ sumne] sum'ne KOp

¹⁰⁵⁵ prva] Prva KOp

¹⁰⁵⁶ e(st)] sumna KOp

¹⁰⁵⁷ moglo] mogalъ KOp

¹⁰⁵⁸ a] om. KOp

¹⁰⁵⁹ to] om. KOp

¹⁰⁶⁰ is(u)h(rъst)] is(u)h(rъst)ъ KOp

¹⁰⁶¹ sud] s(u)dbъ KOp

¹⁰⁶² na] Na KOp

¹⁰⁶³ odgovara] odgov(a)ra KOp

¹⁰⁶⁴ mudrost'] mudr(o)stъ KOp

¹⁰⁶⁵ avgustin'] avg(u)st(i)њъ KOp

¹⁰⁶⁶ i] I KOp

¹⁰⁶⁷ govori] gov(o)ri KOp

¹⁰⁶⁸ imas'] imašъ KOp

hoće¹⁰⁶⁹ priti suditi¹⁰⁷⁰ va obraze¹⁰⁷¹ č(lovêčь)skom¹⁰⁷² kako b(og)ь i kako¹⁰⁷³ č(lovê)kь Račun¹⁰⁷⁴ e(st) ov¹⁰⁷⁵ da b(og)ь e(st) vzel¹⁰⁷⁶ naturu¹⁰⁷⁷ č(lovêčь)-sku da se e(st) on¹⁰⁷⁸ učinil¹⁰⁷⁹ kako¹⁰⁸⁰ b(og)ь¹⁰⁸¹ i¹⁰⁸² č(lovê)kь I zač¹⁰⁸³ ima biti¹⁰⁸⁴ vas¹⁰⁸⁵ č(lovê)k¹⁰⁸⁶ osuen¹⁰⁸⁷ a to¹⁰⁸⁸ e(st) z d(u)šu i s t(e)lom¹⁰⁸⁹ na vukup¹⁰⁹⁰ I zato govoru¹⁰⁹¹ da b(og)ь hoće¹⁰⁹² priti suditi va obraze¹⁰⁹³ č(lovêčь)skom¹⁰⁹⁴ Govoru¹⁰⁹⁵ da drugi¹⁰⁹⁶ račun¹⁰⁹⁷ e(st)¹⁰⁹⁸ zač¹⁰⁹⁹ s(i)ńb(o)ži pride vpltiti se v dêvu¹¹⁰⁰ mariū i prie¹¹⁰¹ našu naturu¹¹⁰² čineći se od

¹⁰⁶⁹ hoće] oće KOp

¹⁰⁷⁰ suditi] sud(i)ti KOp

¹⁰⁷¹ obraze] obrazi KOp

¹⁰⁷² č(lovêčь)skom'] č(lovêčь)skomъ KOp

¹⁰⁷³ kako] om. KOp

¹⁰⁷⁴ račun'] Računъ KOp

¹⁰⁷⁵ ov'] ovь KOp

¹⁰⁷⁶ vzel'] vzelъ KOp

¹⁰⁷⁷ naturu] nat(u)ru KOp

¹⁰⁷⁸ on'] onь KOp

¹⁰⁷⁹ učinil'] učin(i)lъ KOp

¹⁰⁸⁰ kako] om. KOp

¹⁰⁸¹ b(og)ь] om. KOp

¹⁰⁸² i] om. KOp

¹⁰⁸³ zač'] začь KOp

¹⁰⁸⁴ biti] b(i)ti KOp

¹⁰⁸⁵ vas'] vasъ KOp

¹⁰⁸⁶ č(lovê)k'] č(lovê)kь KOp

¹⁰⁸⁷ osuen'] suenъ KOp

¹⁰⁸⁸ to] čа KOp

¹⁰⁸⁹ t(e)lom'] t(ê)l(o)mъ KOp

¹⁰⁹⁰ kadē] kadi KOp

¹⁰⁹¹ govoru] gov(o)ru KOp

¹⁰⁹² hoće] oće KOp

¹⁰⁹³ obraze] obrazi KOp

¹⁰⁹⁴ č(lovêčь)skom'] č(lovêčь)skomъ KOp

¹⁰⁹⁵ govoru] Gov(o)ru KOp

¹⁰⁹⁶ drugi] dr(u)gi KOp

¹⁰⁹⁷ račun'] rač(u)ńbъ KOp

¹⁰⁹⁸ e(st)] om. KOp

¹⁰⁹⁹ zač'] začь KOp

¹¹⁰⁰ dêvu] d(ê)vu KOp

¹¹⁰¹ prie] priē KOp

¹¹⁰² naturu] nat(u)ru KOp

b(og)a č(lovê)kъ¹¹⁰³ k(a)ko¹¹⁰⁴ ti imas'¹¹⁰⁵ pisano¹¹⁰⁶ po s(ve)tomb iv(a)ne¹¹⁰⁷
 v' ednom'¹¹⁰⁸ k(a)p(i)t(u)le¹¹⁰⁹ kadê¹¹¹⁰ govori¹¹¹¹ slovo¹¹¹² têlo¹¹¹³ stvoren
 bist'¹¹¹⁴ to oêe reêi da s(i)ny b(o)ži i b(og)ь priêl¹¹¹⁵ e(st) plt'¹¹¹⁶ gororu¹¹¹⁷ da
 nemu dana e(st) mudrost'¹¹¹⁸ i¹¹¹⁹ zato ako¹¹²⁰ hoêe dobro suditi¹¹²¹ potrêbno¹¹²²
 mu e biti¹¹²³ vele¹¹²⁴ mudru¹¹²⁵ I gororu¹¹²⁶ da nigdore¹¹²⁷ ne more biti¹¹²⁸
 mudrêj¹¹²⁹ ot¹¹³⁰ s(i)na b(o)žiê I zato on,¹¹³¹ hoêe dobro suditi s pravdu govo
 ru¹¹³² i svrsuû da on,¹¹³³ hoêe priti suditi¹¹³⁴ va obraze č(lovêčь)skom'¹¹³⁵

¹¹⁰³ č(lovê)kъ] č(lovêk)ь KOp

¹¹⁰⁴ k(a)ko] kako KOp

¹¹⁰⁵ imas'] imaš KOp

¹¹⁰⁶ pisano] pis(a)no KOp

¹¹⁰⁷ i(va)ne] iv(a)ni KKOp

¹¹⁰⁸ ednom'] prv(o)mъ KKOp

¹¹⁰⁹ k(a)p(i)t(u)le] k(a)p(i)t(uli) KOp

¹¹¹⁰ kadê] kadi KOp

¹¹¹¹ govori] gov(o)ri KOp

¹¹¹² slovo] sl(o)vo KOp

¹¹¹³ têlo] t(ê)lo KOp

¹¹¹⁴ bist'] bis(t) KOp

¹¹¹⁵ priêl] priêls KOp

¹¹¹⁶ plt'] pltr KOp

¹¹¹⁷ gororu] Gov(o)ru KOp

¹¹¹⁸ mudrost'] mudr(o)stъ KOp

¹¹¹⁹ i] I KOp

¹¹²⁰ ako] add. onъ KOp

¹¹²¹ suditi] sud(i)ti KOp

¹¹²² potrêbno] potribno KOp

¹¹²³ biti] om. KOp

¹¹²⁴ vele] add. dobro suditi KOp

¹¹²⁵ mudru] praec. biti KOp

¹¹²⁶ gororu] gov(o)ru KOp

¹¹²⁷ nigdore] nig'dore KOp

¹¹²⁸ biti] b(i)ti KOp

¹¹²⁹ mudrêj] mudrii KOp

¹¹³⁰ ot] od' KOp

¹¹³¹ on'] onъ KOp

¹¹³² gororu] Gov(o)ru KOp

¹¹³³ on'] onъ KOp

¹¹³⁴ suditi] sud(i)ti KOp

¹¹³⁵ č(lovêčь)skom'] č(lovêčь)skomъ KOp

Druga sumna e(st) da ako na tom¹¹³⁶ sudē¹¹³⁷ oće biti vas¹¹³⁸ plkь ali samo h'(rъst)êne k¹¹³⁹ tomu¹¹⁴⁰ ti **KGreb 3^r** odgovara¹¹⁴¹ pr(a)vda b(o)ž(a)stv(e)-na¹¹⁴² i¹¹⁴³ govori¹¹⁴⁴ da ti imaš¹¹⁴⁵ znati¹¹⁴⁶ da na sudni¹¹⁴⁷ dan¹¹⁴⁸ ima¹¹⁴⁹ biti¹¹⁵⁰ savkup'len¹¹⁵¹ vas¹¹⁵² plk¹¹⁵³ sega s(ve)ta¹¹⁵⁴ i¹¹⁵⁵ kako¹¹⁵⁶ e(st) to isto ti imaš¹¹⁵⁷ da¹¹⁵⁸ s(ve)to¹¹⁵⁹ (evan)j(e)lie¹¹⁶⁰ to ti dae na znan'e ere govori¹¹⁶¹ is(u)h(rъst)¹¹⁶² da vsi lûdi ot*ki*e biti savkupleni¹¹⁶³ na sudni dan¹¹⁶⁴ I ondê¹¹⁶⁵ ote biti¹¹⁶⁶ sueni za grêh'¹¹⁶⁷ nepravde¹¹⁶⁸ ča¹¹⁶⁹ esu¹¹⁷⁰ oni ki budu činili ta

¹¹³⁶ tom'] tomb KOp¹¹³⁷ sudē] sudi KOp¹¹³⁸ vas'] v(a)sЬ KOp¹¹³⁹ k] K KOp¹¹⁴⁰ tomu] tom KOp¹¹⁴¹ odgovara] odgov(a)ra KOp¹¹⁴² b(o)ž(a)stv(e)na] om. KOp¹¹⁴³ i] I KOp¹¹⁴⁴ govori] gov(o)ri KOp¹¹⁴⁵ imaš'] imašЬ KOp¹¹⁴⁶ znati] zn(a)ti KOp¹¹⁴⁷ sudni] sud'ni KOp¹¹⁴⁸ dan'] d(a)nЬ KOp¹¹⁴⁹ ima] hoće KOp¹¹⁵⁰ biti] b(i)ti KOp¹¹⁵¹ savkup'len'] savkuplenЬ KOp¹¹⁵² vas'] v(a)sЬ KOp¹¹⁵³ plk] plkЬ KOp¹¹⁵⁴ s(ve)ta] sv(i)ta KOp¹¹⁵⁵ i] I KOp¹¹⁵⁶ kako] k(a)ko KOp¹¹⁵⁷ imaš'] imašЬ KOp¹¹⁵⁸ da] om. KOp¹¹⁵⁹ s(ve)to] om. KOp¹¹⁶⁰ e(van)j(e)lie] e(van)j(e)lie KOp¹¹⁶¹ govori] gov(o)ri KOp¹¹⁶² is(u)h(rъst)'] is(u)h(rъst)Ь KOp¹¹⁶³ savkupleni] savk(u)pl(e)ni KOp¹¹⁶⁴ dan'] d(a)nЬ KOp¹¹⁶⁵ ondê] om. KOp¹¹⁶⁶ biti] b(i)ti KOp¹¹⁶⁷ grêh'] gr(i)he KOp¹¹⁶⁸ nepravde] nepr(a)vde *praec.* od KOp¹¹⁶⁹ ča] Ča KOp¹¹⁷⁰ esu] su KOp

grēh¹¹⁷¹ Govori¹¹⁷² da zali i krivi krs'têne¹¹⁷³ ote stati v paklu¹¹⁷⁴ zdola naini-že¹¹⁷⁵ pod¹¹⁷⁶ vsêmi¹¹⁷⁷ inemi¹¹⁷⁸ narodi¹¹⁷⁹ I¹¹⁸⁰ ote¹¹⁸¹ imêti¹¹⁸² veêu¹¹⁸³ muku¹¹⁸⁴ ot¹¹⁸⁵ vsêh¹¹⁸⁶ inêh¹¹⁸⁷ narodi¹¹⁸⁸ I¹¹⁸⁹ oće¹¹⁹⁰ govoru¹¹⁹¹ da¹¹⁹² zali¹¹⁹³ i¹¹⁹⁴ krivi¹¹⁹⁵ h'(rъst)êne¹¹⁹⁶ ote¹¹⁹⁷ stati¹¹⁹⁸ zdula¹¹⁹⁹ nainiže¹²⁰⁰ na¹²⁰¹ sudu¹²⁰² ot¹²⁰³ vsêh¹²⁰⁴ inêh¹²⁰⁵ narodi¹²⁰⁶ Govoru¹²⁰⁷ da¹²⁰⁸ ote stati nad' usti pakleni-

-
- ¹¹⁷¹ grêh'] grihь KOp
¹¹⁷² govori] Gov(o)ru KOp
¹¹⁷³ krs'têne] krstêne KOp
¹¹⁷⁴ paklu] om. KOp
¹¹⁷⁵ nainiže] om. KOp
¹¹⁷⁶ pod] oda KOp
¹¹⁷⁷ vsêmi] vsihiь KOp
¹¹⁷⁸ inemi] inihь KOp
¹¹⁷⁹ narodi] narodь KOp
¹¹⁸⁰ i] om. KOp
¹¹⁸¹ ote] om. KOp
¹¹⁸² imêti] om. KOp
¹¹⁸³ veêu] om. KOp
¹¹⁸⁴ muku] om. KOp
¹¹⁸⁵ ot] om. KOp
¹¹⁸⁶ vsêh'] om. KOp
¹¹⁸⁷ inêh'] om. KOp
¹¹⁸⁸ narodi] om. KOp
¹¹⁸⁹ I] om. KOp
¹¹⁹⁰ oće] om. KOp
¹¹⁹¹ govoru] om. KOp
¹¹⁹² da] om. KOp
¹¹⁹³ zali] om. KOp
¹¹⁹⁴ i] om. KOp
¹¹⁹⁵ krivi] om. KOp
¹¹⁹⁶ h'(rъst)êne] om. KOp
¹¹⁹⁷ ote] om. KOp
¹¹⁹⁸ stati] om. KOp
¹¹⁹⁹ zdula] om. KOp
¹²⁰⁰ nainiže] om. KOp
¹²⁰¹ na] om. KOp
¹²⁰² sudu] om. KOp
¹²⁰³ ot] om. KOp
¹²⁰⁴ vsêh'] om. KOp
¹²⁰⁵ inêh'] om. KOp
¹²⁰⁶ narodi] om. KOp
¹²⁰⁷ govoru] Gov(o)ru KOp
¹²⁰⁸ da] add. onda KOp

mi¹²⁰⁹ Govoru¹²¹⁰ i svršuû¹²¹¹ da na tom¹²¹² sudu ote biti¹²¹³ vsi lûdi sega s(ve)ta¹²¹⁴ Treta sumna¹²¹⁵ e(st) ot¹²¹⁶ ke se more pitati i reći kako more og(a)-n¹²¹⁷ mučiti d(u)šu ka e(st) edna b(o)ž(a)stvena¹²¹⁸ s'tvar¹²¹⁹ ot d(u)ha Na to ti odgovara¹²²⁰ b(o)žastvena¹²²¹ i govori¹²²² da vele¹²²³ računi¹²²⁴ e(st)¹²²⁵ kêh¹²²⁶ ti imaš¹²²⁷ vêrovati¹²²⁸ da ov¹²²⁹ ogan¹²³⁰ e(st)¹²³¹ kaštiga b(o)žê¹²³² ki žge i zlo čini na ništar¹²³³ pripravla toliko koliko e(st) vola¹²³⁴ b(o)žiê¹²³⁵ i¹²³⁶ koliko¹²³⁷ e¹²³⁸ ugodno b(og)u I kako to e¹²³⁹ isto ti imaš¹²⁴⁰ v knigah¹²⁴¹

¹²⁰⁹ paklenimi] pakla KOp

¹²¹⁰ govoru] Gov(o)ru KOp

¹²¹¹ svršuû] dosvršuû KOp

¹²¹² tom'] t(o)mъ KOp

¹²¹³ biti] b(i)ti KOp

¹²¹⁴ s(ve)ta] svita KOp

¹²¹⁵ sumna] sum'na KOp

¹²¹⁶ ot] od' KOp

¹²¹⁷ og(a)n'] og(a)nъ KOp

¹²¹⁸ b(o)ž(a)stvena] om. KOp

¹²¹⁹ s'tvar] stvarъ KOp

¹²²⁰ odgovara] od'gov(a)ra KOp

¹²²¹ b(o)žastvena] b(o)ž(a)stv(e)na add. mudr(o)stъ KOp

¹²²² govori] gov(o)ri KOp

¹²²³ vele] dovoile KOp

¹²²⁴ računi] rač(u)ni KOp

¹²²⁵ e(st)] om. KOp

¹²²⁶ kêh'] kihъ KOp

¹²²⁷ imaš'] imašь KOp

¹²²⁸ vêrovati] v(e)rov(a)ti KOp

¹²²⁹ ov'] ovъ KOp

¹²³⁰ ogan'] oganъ KOp

¹²³¹ e(st)] add. kako KOp

¹²³² b(o)žê] b(o)žiê KOp

¹²³³ ništar'] ništ(a)rъ KOp

¹²³⁴ vola] om. KOp

¹²³⁵ b(o)žiê] om. KOp

¹²³⁶ i] om. KOp

¹²³⁷ koliko] om. KOp

¹²³⁸ e] om. KOp

¹²³⁹ e] e(st) KOp

¹²⁴⁰ imaš'] imašь KOp

¹²⁴¹ knigah'] knig(a)hъ KOp

daniela pr(oro)ka¹²⁴² zvrh¹²⁴³ onêh¹²⁴⁴ treh¹²⁴⁵ otrok¹²⁴⁶ kêh¹²⁴⁷ učini¹²⁴⁸ navhdonosor¹²⁴⁹ c(ësa)rÿ¹²⁵⁰ va vrećî¹²⁵¹ v peć¹²⁵² ognem¹²⁵² goruću zač se oni ne têše¹²⁵³ pokloniti onomu têlu¹²⁵⁴ zlatomu¹²⁵⁵ ko on¹²⁵⁶ bêše¹²⁵⁷ učinil¹²⁵⁸ na svoj priliku zato¹²⁵⁹ da bi mu se klanali kako b(og)u a on¹²⁶⁰ organ¹²⁶¹ im¹²⁶² ne naškodi¹²⁶³ ništar¹²⁶⁴ zač¹²⁶⁵ b(og)ъ otê¹²⁶⁶ ukazati da e¹²⁶⁷ on¹²⁶⁸ g(ospo)-d(i)n¹²⁶⁹ negov¹²⁷⁰ govoru¹²⁷¹ da ov¹²⁷² organ¹²⁷³ toliko žgae¹²⁷⁴ koliko¹²⁷⁵

-
- ¹²⁴² pr(oro)ka] proroka KOp
¹²⁴³ zvrh¹²⁴³] zvrh KOp
¹²⁴⁴ onêh¹²⁴⁴] onih KOp
¹²⁴⁵ treh¹²⁴⁵] trih KOp
¹²⁴⁶ otrok¹²⁴⁶] otrok KOp
¹²⁴⁷ kêh¹²⁴⁷] ke KOp
¹²⁴⁸ učini¹²⁴⁸] biše KOp
¹²⁴⁹ navhdonosor] navhdonosor KOp
¹²⁵⁰ c(ësa)rÿ¹²⁵⁰] kralj KOp
¹²⁵¹ vrećî¹²⁵¹] vrgalj KOp
¹²⁵² ognem¹²⁵²] om. KOp
¹²⁵³ têše¹²⁵³] tiše KOp
¹²⁵⁴ têlu¹²⁵⁴] t(e)lu KOp
¹²⁵⁵ zlatomu¹²⁵⁵] zlatu KOp
¹²⁵⁶ on¹²⁵⁶] onj KOp
¹²⁵⁷ bêše¹²⁵⁷] b(ë)še KOp
¹²⁵⁸ učinil¹²⁵⁸] učinil KOp
¹²⁵⁹ zato¹²⁵⁹] Zato KOp
¹²⁶⁰ on¹²⁶⁰] onj KOp
¹²⁶¹ organ¹²⁶¹] organ KOp
¹²⁶² im¹²⁶²] nimb KOp
¹²⁶³ naškodi¹²⁶³] naš'kodi KOp
¹²⁶⁴ ništar¹²⁶⁴] ništ(a)re KOp
¹²⁶⁵ zač¹²⁶⁵] zač KOp
¹²⁶⁶ otê¹²⁶⁶] oti KOp
¹²⁶⁷ e¹²⁶⁷] e(st) KOp
¹²⁶⁸ on¹²⁶⁸] onj KOp
¹²⁶⁹ g(ospo)d(i)n¹²⁶⁹] g(ospo)d(i)n KOp
¹²⁷⁰ negov¹²⁷⁰] negov KOp
¹²⁷¹ govoru¹²⁷¹] Gov(o)ru KOp
¹²⁷² ov¹²⁷²] onj KOp
¹²⁷³ organ¹²⁷³] organ KOp
¹²⁷⁴ žgae¹²⁷⁴] ž'ge KOp
¹²⁷⁵ koliko¹²⁷⁵] add. e(st) drago KOp

b(og)ъ¹²⁷⁶ oće¹²⁷⁷ I oće govoru¹²⁷⁸ da¹²⁷⁹ edna zmiē¹²⁸⁰ ka se imenue¹²⁸¹ sal'man'dara ka žive va og'nê¹²⁸² kako riba **KGreb** 3^v va vodê¹²⁸³ i ne škodi¹²⁸⁴ ei¹²⁸⁵ ništare¹²⁸⁶ ogan'¹²⁸⁷ I kako imenue¹²⁸⁸ se¹²⁸⁹ ot¹²⁹⁰ vele inêh'¹²⁹¹ stvari ke se kako čiste¹²⁹² va ognê¹²⁹³ govoru¹²⁹⁴ da b(og)ъ more bole učini-¹²⁹⁵ ti učinil' e da edno têlo¹²⁹⁶ z d(u)šu¹²⁹⁷ oće postaviti¹²⁹⁸ va ognê¹²⁹⁹ več-¹³⁰⁰ nom' i ono se neêe skončati¹³⁰¹ nigdare Ti bi mogal'¹³⁰² ovdê¹³⁰³ pitati drugu sumnu¹³⁰⁴ ovêm'¹³⁰⁵ zakonom'¹³⁰⁶ govoreći¹³⁰⁷ Onda kada se d(u)ša

¹²⁷⁶ b(og)ъ] *prae*c.* g(ospo)d(i)nu b(og)u KOp*

¹²⁷⁷ oće] e(st) drago KOp

¹²⁷⁸ govoru] gov(o)ru KOp

¹²⁷⁹ da] *add.* e(st) KOp

¹²⁸⁰ zmiē] z'miē KOp

¹²⁸¹ imenue] zove KOp

¹²⁸² og'nê] og'ni KOp

¹²⁸³ vodê] vodi KOp

¹²⁸⁴ škodi] š'kodi KOp

¹²⁸⁵ ei] nei KOp

¹²⁸⁶ ništare] niêe KOp

¹²⁸⁷ ogan'] og(a)nъ KOp

¹²⁸⁸ imenue] imašь KOp

¹²⁸⁹ se] *om.* KOp

¹²⁹⁰ ot] od' KOp

¹²⁹¹ inêh'] inihъ KOp

¹²⁹² čiste] čis'te KOp

¹²⁹³ ognê] og'ni KOp

¹²⁹⁴ govoru] Gov(o)ri KOp

¹²⁹⁵ učiniti] učin(i)ti KOp

¹²⁹⁶ têlo] t(e)lo KOp

¹²⁹⁷ d(u)šu] dušu KOp

¹²⁹⁸ postaviti] post(a)v(i)ti KOp

¹²⁹⁹ ognê] ogni KOp

¹³⁰⁰ večnom'] vêc'nomъ KOp

¹³⁰¹ skončati] skon'čati KOp

¹³⁰² mogal'] mogals KOp

¹³⁰³ ovdê] ov'di KOp

¹³⁰⁴ sumnu] sum'nû KOp

¹³⁰⁵ ovêm'] ovimъ KOp

¹³⁰⁶ zakonom'] zakonomъ KOp

¹³⁰⁷ govoreći] gov(o)r(e)či KOp

deli¹³⁰⁸ ot¹³⁰⁹ têla¹³¹⁰ nê¹³¹¹ li tud'e suena i¹³¹² zato¹³¹³ čemu e potreba¹³¹⁴ da bude¹³¹⁵ drugoč¹³¹⁶ suena na sudni¹³¹⁷ dan'¹³¹⁸ zamêri¹³¹⁹ da¹³²⁰ na to ti odgovara¹³²¹ mudrost¹³²² b(o)ž(a)stvena I s(ve)ti¹³²³ avgustin¹³²⁴ govori¹³²⁵ da kako se e¹³²⁶ dêlila¹³²⁷ d(u)ša ot¹³²⁸ têla¹³²⁹ tako û tud'e g(ospo)d(i)n¹³³⁰ da b(og)ь osudi¹³³¹ v¹³³² mesto kamo ima poiti zamêri¹³³³ da ov'¹³³⁴ sud¹³³⁵ e(st) razlučit¹³³⁶ i ti imaš¹³³⁷ poznati¹³³⁸ da za¹³³⁹ volû¹³⁴⁰ têla¹³⁴¹ d(u)ša sagrêša¹³⁴²

-
- ¹³⁰⁸ dêli] dili KOp
¹³⁰⁹ ot] od KOp
¹³¹⁰ têla] t(ê)la KOp
¹³¹¹ nê] ni KOp
¹³¹² i] om. KOp
¹³¹³ zato] Zato KOp
¹³¹⁴ potreba] potriba KOp
¹³¹⁵ bude] b(u)de KOp
¹³¹⁶ drugoč] drugoč KOp
¹³¹⁷ sudni] sud'ni KOp
¹³¹⁸ dan'] d(a)ńy KOp
¹³¹⁹ zamêri] Zamiri KOp
¹³²⁰ da] om. KOp
¹³²¹ odgovara] od'gov(a)ra KOp
¹³²² mudrost] mudr(o)stъ KOp
¹³²³ s(ve)ti] om. KOp
¹³²⁴ avgustin'] avgust(i)ńy KOp
¹³²⁵ govori] gov(o)ri KOp
¹³²⁶ e] e(st) KOp
¹³²⁷ dêlila] dilila KOp
¹³²⁸ ot] od KOp
¹³²⁹ têla] t(e)la KOp
¹³³⁰ g(ospo)d(i)n'] g(ospo)d(i)ńy KOp
¹³³¹ osudi] otsudi KOp
¹³³² v] v' KOp
¹³³³ zamêri] zamiri KOp
¹³³⁴ ov'] ovъ KOp
¹³³⁵ sud] suds KOp
¹³³⁶ razlučit'] razlučitsъ KOp
¹³³⁷ imas'] imaśь KOp
¹³³⁸ poznati] znati KOp
¹³³⁹ za] cića KOp
¹³⁴⁰ volû] om. KOp
¹³⁴¹ têla] t(e)la KOp
¹³⁴² sagrêša] sagr(i)ša KOp

i est¹³⁴³ plaćena¹³⁴⁴ Govoru¹³⁴⁵ da dostoina stvar¹³⁴⁶ e(st) da d(u)ša s tělom¹³⁴⁷ bude plaćena¹³⁴⁸ ča e(st) za dostoēnie tere¹³⁴⁹ nedostoēnie ča e(st) ako e tělo¹³⁵⁰ dobro učinilo¹³⁵¹ na kup¹³⁵² z d(u)šu¹³⁵³ dostoino e(st) da prime dobro¹³⁵⁴ na kup¹³⁵⁵ i¹³⁵⁶ ako e(st) učinilo zlo da prime zlo Govorim¹³⁵⁷ i odgov(ar)am¹³⁵⁸ tvoei sum'ne¹³⁵⁹ da e¹³⁶⁰ ot¹³⁶¹ potrēbe¹³⁶² da bude¹³⁶³ edan¹³⁶⁴ opēen'ni¹³⁶⁵ sud¹³⁶⁶ za učiniti¹³⁶⁷ hoteči pravu¹³⁶⁸ pr(a)vdu¹³⁶⁹ ka pravda ima dva¹³⁷⁰ děla¹³⁷¹ a to e(st) vratiti¹³⁷² vsakomu¹³⁷³ ča e(st) negovo Zato gororu¹³⁷⁴ da d(u)ša i tělo¹³⁷⁵ sueni budu¹³⁷⁶ na kup¹³⁷⁷ za pravo dostoēnie

¹³⁴³ est'] estb KOp

¹³⁴⁴ plaćena] plać(e)na KOp

¹³⁴⁵ gororu] gov(o)ru KOp

¹³⁴⁶ stvar] stvarb KOp

¹³⁴⁷ tělom'] t(e)lomъ KOp

¹³⁴⁸ plaćena] plać(e)na KOp

¹³⁴⁹ tere] tr KOp

¹³⁵⁰ tělo] t(e)lo KOp

¹³⁵¹ učinilo] učin(i)lo KOp

¹³⁵² kup'] v'k(u)рь KOp

¹³⁵³ d(u)šu] dušu KOp

¹³⁵⁴ dobro] add. i KOp

¹³⁵⁵ kup'] v'k(u)рь KOp

¹³⁵⁶ i] I KOp

¹³⁵⁷ gororim'] Gov(o)ru KOp

¹³⁵⁸ odgov(ar)am'] od'gov(a)ram KOp

¹³⁵⁹ sum'ne] sum'ni KOp

¹³⁶⁰ e] e(st) KOp

¹³⁶¹ ot] od' KOp

¹³⁶² potrēbe] potribe KOp

¹³⁶³ bude] b(u)de KOp

¹³⁶⁴ edan'] ed(a)нь KOp

¹³⁶⁵ opēen'ni] op'čeni KOp

¹³⁶⁶ sud'] sudъ KOp

¹³⁶⁷ učiniti] učin(i)ti KOp

¹³⁶⁸ pravu] pravo KOp

¹³⁶⁹ pr(a)vdu] pravdu KOp

¹³⁷⁰ dva] ·b· (= 2) KOp

¹³⁷¹ děla] d(e)la KOp

¹³⁷² vratiti] vrat(i)ti KOp

¹³⁷³ vsakomu] vs(a)k(o)mu KOp

¹³⁷⁴ gororu] gov(o)ru KOp

¹³⁷⁵ tělo] t(e)lo KOp

¹³⁷⁶ budu] imaū biti KOp

¹³⁷⁷ kup] v'k(u)рь KOp

ili¹³⁷⁸ nedos'toēnie I oće govoru¹³⁷⁹ ako ti učiniš¹³⁸⁰ zlo oćeš¹³⁸¹ biti poslan¹³⁸² va organ¹³⁸³ več'ni¹³⁸⁴ ki nigdare konca¹³⁸⁵ nima v(ê)ki¹³⁸⁶ a v¹³⁸⁷ tovarištvo¹³⁸⁸ z¹³⁸⁹ dêvlom¹³⁹⁰ ki e(st) nepriêtel¹³⁹¹ naš¹³⁹² I ako budeš činiti¹³⁹³ dobro oćeš¹³⁹⁴ biti dostoén¹³⁹⁵ onu s(ve)tu rêc¹³⁹⁶ ot¹³⁹⁷ is(u)h(тьst)a Pridite bl(agoslo)v(le)ni ka o(tr)cu moemu v družbu s(ve)tih¹³⁹⁸ anjl¹³⁹⁹ v¹⁴⁰⁰ vêki¹⁴⁰¹ na sêm¹⁴⁰² s(ve)te¹⁴⁰³ p(o)¹⁴⁰⁴ m(i)l(o)sti a na drugom¹⁴⁰⁵ va večnoi¹⁴⁰⁶ slave¹⁴⁰⁷ I¹⁴⁰⁸ to e(st) koliko k tretomu¹⁴⁰⁹ dêlu

6. 3. Odlomak propovijedi *Na ponedjeljak 4. posta, 42^v – 43^r*

U Kolunićevu *vodu* za propovijed piše: *Kara se grihb govoriti zlo dobro a dobro zlo na ·m̄-ā· (= 61)*, dok u naslovu iznad teksta propovijedi stoji *V*

¹³⁷⁸ ili] tr KOp

¹³⁷⁹ govoru] gov(o)ru KOp

¹³⁸⁰ učiniš¹³⁸⁰] učiniš KOp

¹³⁸¹ oćeš¹³⁸¹] oćeš KOp

¹³⁸² poslan¹³⁸²] posl(a)ny KOp

¹³⁸³ organ¹³⁸³] og(a)ny KOp

¹³⁸⁴ več'ni¹³⁸⁴] večni KOp

¹³⁸⁵ konca¹³⁸⁵] kon'ca KOp

¹³⁸⁶ v(ê)ki¹³⁸⁶] v(ê)ki praec. v KOp

¹³⁸⁷ v¹³⁸⁷] om. KOp

¹³⁸⁸ tovarištvo¹³⁸⁸] tovarištvo KOp

¹³⁸⁹ z¹³⁸⁹] s KOp

¹³⁹⁰ dêvlom¹³⁹⁰] dêvlomъ KOp

¹³⁹¹ nepriêtel¹³⁹¹] nepriêt(e)ly KOp

¹³⁹² naš¹³⁹²] n(a)šy KOp

¹³⁹³ činiti¹³⁹³] čin(i)ly KOp

¹³⁹⁴ oćeš¹³⁹⁴] oćeš KOp

¹³⁹⁵ dostoén¹³⁹⁵] dostoénъ add. slišati KOp

¹³⁹⁶ rêc¹³⁹⁶] ričy KOp

¹³⁹⁷ ot¹³⁹⁷] od¹³⁹⁷ KOp

¹³⁹⁸ s(ve)tih¹³⁹⁸] s(ve)tihъ KOp

¹³⁹⁹ anjl¹³⁹⁹] anjlъ KOp

¹⁴⁰⁰ v¹⁴⁰⁰] va KOp

¹⁴⁰¹ vêki¹⁴⁰¹] veki KOp

¹⁴⁰² sêm¹⁴⁰²] semъ KOp

¹⁴⁰³ ovdê¹⁴⁰³] ov'di KOp

¹⁴⁰⁴ p(o)¹⁴⁰⁴] po KOp

¹⁴⁰⁵ drugom¹⁴⁰⁵] drugomъ KOp

¹⁴⁰⁶ večnoi¹⁴⁰⁶] v(e)čnoi KOp

¹⁴⁰⁷ slave¹⁴⁰⁷] sl(a)vi KOp

¹⁴⁰⁸ I¹⁴⁰⁸] A KOp

¹⁴⁰⁹ tretomu¹⁴⁰⁹] tret(o)mu KOp

pon(e)d(ē)l(a)k_b · ū· (= 4) posta (61b – 63d). U Greblovu vodu piše: *Na · ū· ū· (= 64) v' pon(e)d(ē)li ū· ū· (= 3) posta e(st) govoriti da e dobro ča e(st) zlo, a u naslovu propovijedi V ponedēli četvrti pos'ta* (46^v – 49^r, or. f. 64^v – 67^r).

Govoru v drugom¹⁴¹⁰ delu¹⁴¹¹ ki nas¹⁴¹² uči od¹⁴¹³ pravde¹⁴¹⁴ naiti nikoliko¹⁴¹⁵ m(i)losti¹⁴¹⁶ od¹⁴¹⁷ b(og)a govoru¹⁴¹⁸ prorok¹⁴¹⁹ elisei¹⁴²⁰ da bi¹⁴²¹ edan¹⁴²² komu biše¹⁴²³ ime noeman¹⁴²⁴ surski ki biše¹⁴²⁵ gubav¹⁴²⁶ i¹⁴²⁷ ta isti¹⁴²⁸ noeman¹⁴²⁹ biše¹⁴³⁰ vele¹⁴³¹ bogat¹⁴³² i¹⁴³³ biše¹⁴³⁴ velik¹⁴³⁵ priêtel¹⁴³⁶ kralû¹⁴³⁷ surskomu i¹⁴³⁸ pride ta noeman¹⁴³⁹ va iûdeû¹⁴⁴⁰ s¹⁴⁴¹ listi¹⁴⁴² kralevi-

¹⁴¹⁰ drugom] drugomъ KKol drugom' KGreb KOp KKor

¹⁴¹¹ delu] dêlu KGreb

¹⁴¹² nas] n(a)sъ KKol nas' KGreb KOp KKor

¹⁴¹³ od] om. KOp

¹⁴¹⁴ pravde] om. KOp

¹⁴¹⁵ nikoliko] nêkoliko KGreb

¹⁴¹⁶ m(i)losti] milostъ KKol milos'ti KGreb m(i)l(o)st' KOp m(i)l(o)sti KKor

¹⁴¹⁷ od] ot KGreb KKol od' KOp

¹⁴¹⁸ govoru] govori KKor Govori KGreb KKol Govoru KOp

¹⁴¹⁹ prorok] prorokъ KKol pr(oro)k' KGreb pr(o)rok KKor

¹⁴²⁰ elisei] elisêi KKol KOp KKor KGreb

¹⁴²¹ bi] bê KGreb biše KKor KOp

¹⁴²² edan] ed(a)nъ KKol edan' KGreb KKor ·ã· (= 1) KOp

¹⁴²³ biše] bêše KGreb

¹⁴²⁴ noeman] noemanъ KKol noeman' KOp KKor

¹⁴²⁵ biše] bêše KGreb

¹⁴²⁶ gubav] gubav' KGreb KOp KKor gubavъ KKol

¹⁴²⁷ i] I KKol KKor

¹⁴²⁸ isti] is'ti KGreb

¹⁴²⁹ noeman] noeman' KGreb KOp KKor noemanъ KKol

¹⁴³⁰ biše] bêše KGreb

¹⁴³¹ vele] veliko KOp

¹⁴³² bogat] bogat' KGreb KOp

¹⁴³³ i] I KOp KKol

¹⁴³⁴ biše] bêše KGreb

¹⁴³⁵ velik] velikъ KKol KGreb velik' KOp

¹⁴³⁶ priêtel] priêtelъ KKol priêtel' KGreb KKor priêt(e)l' KOp

¹⁴³⁷ kralû] kralu KKol

¹⁴³⁸ i] I KOp KKol

¹⁴³⁹ noeman] noemanъ KKol noeman' KGreb KOp KKor

¹⁴⁴⁰ Iûdeû] iûdiû KKor iûdêû KKol

¹⁴⁴¹ kralû] kralu KKol

¹⁴⁴² listi] lis'ti KKor

mi¹⁴⁴³ govoreći¹⁴⁴⁴ šalem¹⁴⁴⁵ k¹⁴⁴⁶ tebi¹⁴⁴⁷ toga moga slugu noemana učini da ga očistiš¹⁴⁴⁸ od¹⁴⁴⁹ gub¹⁴⁵⁰ slišaši¹⁴⁵¹ to kral¹⁴⁵² iûdeiski¹⁴⁵³ smuti se vas¹⁴⁵⁴ i¹⁴⁵⁵ razdri¹⁴⁵⁶ hale¹⁴⁵⁷ svoe prida¹⁴⁵⁸ svimi¹⁴⁵⁹ i¹⁴⁶⁰ reče¹⁴⁶¹ eda¹⁴⁶² ja¹⁴⁶³ esam¹⁴⁶⁴ b(og)ь da te mogu očistiti¹⁴⁶⁵ od¹⁴⁶⁶ gub¹⁴⁶⁷ a¹⁴⁶⁸ noeman¹⁴⁶⁹ reče on¹⁴⁷⁰ ni¹⁴⁷¹ rekal¹⁴⁷² od¹⁴⁷³ tebe¹⁴⁷⁴ da e(st)¹⁴⁷⁵ rekal¹⁴⁷⁶ od¹⁴⁷⁷ eliseê¹⁴⁷⁸ proroka¹⁴⁷⁹ i¹⁴⁸⁰

¹⁴⁴³ kralevimi] kralû *add.* izdravil'skomu KKor

¹⁴⁴⁴ govoreći] *add.* znai da to KKor Gov(o)reći KOp KKol

¹⁴⁴⁵ šalem] šalemъ KKol šalem' KGreb KOp KKor

¹⁴⁴⁶ k] k' KKol

¹⁴⁴⁷ tebi] t(e)bi KKol têbê KGreb

¹⁴⁴⁸ očistiš] očis'tiš KGreb očistiš' KOp učiniš' KKor očistiš' KKol

¹⁴⁴⁹ od] od' KKol KKor

¹⁴⁵⁰ gub] gubъ KKol KOp gub' KGreb gubъ *add.* zdrava KKor

¹⁴⁵¹ slišaši] slišeći KKol KGreb KOp *add.* I KKor

¹⁴⁵² kral] kral' KGreb KKor

¹⁴⁵³ iûdeiski] iûdêiski KGreb izdravil'ski KKor

¹⁴⁵⁴ vas] vasъ KKol vas' KGreb KOp KKor

¹⁴⁵⁵ i] I KKol

¹⁴⁵⁶ razdri] razdrê KGreb

¹⁴⁵⁷ hale] rizi KKol KGreb svite KOp KKor

¹⁴⁵⁸ prida] preda KGreb KOp KKor KKol

¹⁴⁵⁹ svimi] vsimi KKol vsêmi KGreb v'simi KOp simi KKor

¹⁴⁶⁰ i] I KOp

¹⁴⁶¹ reče] r(e)če KGreb KOp

¹⁴⁶² eda] Eda KGreb KOp

¹⁴⁶³ ja] az KKol az' KGreb ê KOp KKor

¹⁴⁶⁴ esam] es(a)mъ KKol esam' KGreb KKor es(a)m' KOp

¹⁴⁶⁵ očistiti] očis'titi KGreb

¹⁴⁶⁶ od] od' KKol

¹⁴⁶⁷ gub] gubъ KKol KGreb gub' KOp KKor

¹⁴⁶⁸ a] A KGreb KOp

¹⁴⁶⁹ noeman] noemana KKol noeman' KGreb KOp KKor

¹⁴⁷⁰ on] onъ KKol on' KGreb KOp KKor

¹⁴⁷¹ ni] nê KGreb

¹⁴⁷² rekal] rekals KKol KKor rekal' *add.* da e(st) KGreb

¹⁴⁷³ od] o(t) KKol KGreb KOp

¹⁴⁷⁴ tebe] t(e)bê KKol tebi KKor KOp

¹⁴⁷⁵ e(st)] estъ KKol KOp est' KKor est KGreb e(st) KOp

¹⁴⁷⁶ rekal] rekals KKol rekal' KGreb KOp KKor

¹⁴⁷⁷ od] ot' KKol KKor ot KGreb od' KOp

¹⁴⁷⁸ eliseê] elisê KGreb KKor KGreb KKol

¹⁴⁷⁹ proroka] pr(oro)ka KGreb pror(о)ka KKol

¹⁴⁸⁰ i] I KGreb KOp KKol

kada noeman¹⁴⁸¹ bi¹⁴⁸² prid¹⁴⁸³ eliseem¹⁴⁸⁴ prorokom¹⁴⁸⁵ on¹⁴⁸⁶ mu¹⁴⁸⁷ reče
 poi¹⁴⁸⁸ i umii¹⁴⁸⁹ se v rici¹⁴⁹⁰ jardanskoi¹⁴⁹¹ sedam¹⁴⁹² krat¹⁴⁹³ slišavši¹⁴⁹⁴ to
 noeman¹⁴⁹⁵ rasrdi¹⁴⁹⁶ se govoreći¹⁴⁹⁷ mnah¹⁴⁹⁸ da ta prorok¹⁴⁹⁹ prišadši¹⁵⁰⁰
 ka¹⁵⁰¹ mni¹⁵⁰² i prizovet¹⁵⁰³ ime b(og)a svoga¹⁵⁰⁴ i položit¹⁵⁰⁵ na me¹⁵⁰⁶ ruku¹⁵⁰⁷
 i¹⁵⁰⁸ tako¹⁵⁰⁹ va¹⁵¹⁰ ime b(og)a svoga¹⁵¹¹ očistit¹⁵¹² me od¹⁵¹³ gub¹⁵¹⁴ moih¹⁵¹⁵

¹⁴⁸¹ noeman] noemanъ KKol noeman' KGreb KOp KKor

¹⁴⁸² bi] bѣ KGreb

¹⁴⁸³ prid] pred' KGreb KOp KKor KKol

¹⁴⁸⁴ eliseem] elisěem KGreb KOp KKor eliseemъ KKol

¹⁴⁸⁵ prorokom] pr(oro)kom KGreb prorokom' KOp KKor prorokomъ KKol

¹⁴⁸⁶ on] on' KKor KOp add. a KKor KKol add. A KOp

¹⁴⁸⁷ mu] tu KKor

¹⁴⁸⁸ poi] Poi KGreb

¹⁴⁸⁹ umii] umi KKor

¹⁴⁹⁰ rici] ricē KKol rēcē KGreb rice KOp

¹⁴⁹¹ jardanskoi] ērdanscē KKol ērdanskoi KGreb ērdanscēi KOp ērdan'skoi KKor

¹⁴⁹² sedam] ·ž: (= 7) KKol KOp KKor sedam' KGreb

¹⁴⁹³ krat] kratъ KKol krat' KGreb KKor

¹⁴⁹⁴ slišavši] Slišeći KOp slišav'si KKor Slišav'si KGreb

¹⁴⁹⁵ noeman] noemanъ KKol noeman' KGreb KOp KKor

¹⁴⁹⁶ rasrdi] raz'srdi se KOp razrsrdi KKor rassrdi KKol

¹⁴⁹⁷ govoreći] gov(o)reći KOp

¹⁴⁹⁸ mnah] mnahi KKol KKor mnihi KGreb mn'ah' KOp

¹⁴⁹⁹ prorok] pror(o)kъ KKol KKor pr(oro)kъ KGreb

¹⁵⁰⁰ prišadši] prišad'shi KKol KKor

¹⁵⁰¹ ka] na KKol

¹⁵⁰² mni] m'ně KGreb m'ni KOp

¹⁵⁰³ prizovet] prizovet' KGreb KOp KKor prizove KKol

¹⁵⁰⁴ svoga] svoego KKol KGreb KOp KKor

¹⁵⁰⁵ položit] položitъ KKol položit' KGreb KOp KKor

¹⁵⁰⁶ me] mni KKol KOp m'ni KKor

¹⁵⁰⁷ ruku] add. svoû KKor

¹⁵⁰⁸ i] I KOp KKol

¹⁵⁰⁹ tako] t(a)ko KKol

¹⁵¹⁰ va] v' KKol

¹⁵¹¹ svoga] svoego KKol KGreb KOp KKor

¹⁵¹² očistit] očistit' KGreb KOp KKol očisti Kor

¹⁵¹³ ot] ot' KKol od' KGreb KKor

¹⁵¹⁴ gub] gubъ KKol gub' KOp KKor

¹⁵¹⁵ moih] om. KOp

mi imamo v¹⁵¹⁶ surii bole rike¹⁵¹⁷ nego¹⁵¹⁸ e ta rika¹⁵¹⁹ êrdanska¹⁵²⁰ i¹⁵²¹ hotiše¹⁵²² se vratiti¹⁵²³ tada edan¹⁵²⁴ ditič¹⁵²⁵ negov¹⁵²⁶ reče¹⁵²⁷ mu¹⁵²⁸ oće¹⁵²⁹ ako bi tebi¹⁵³⁰ rekal¹⁵³¹ prorok¹⁵³² vele niku¹⁵³³ veču¹⁵³⁴ rič¹⁵³⁵ učiniti imil¹⁵³⁶ bi ū učiniti tada¹⁵³⁷ noeman¹⁵³⁸ ide k¹⁵³⁹ rici¹⁵⁴⁰ êrdanskoi¹⁵⁴¹ i umi se sedam¹⁵⁴² krat¹⁵⁴³ i¹⁵⁴⁴ kad¹⁵⁴⁵ bi¹⁵⁴⁶ na nai poslidnem¹⁵⁴⁷ umiveniū¹⁵⁴⁸ tada vas¹⁵⁴⁹ čist¹⁵⁵⁰

¹⁵¹⁶ v] v' KKor

¹⁵¹⁷ rike] rēki KGreb

¹⁵¹⁸ nego] nere KKol KOp

¹⁵¹⁹ rika] om. KOp

¹⁵²⁰ êrdanska] êrdan KKor

¹⁵²¹ i] I KGreb KOp

¹⁵²² hotiše] hotēše KGreb otiše KKor

¹⁵²³ vratiti] vrnuti KKol KGreb KOp KKor

¹⁵²⁴ edan] ed(a)ńp KKol edan' KGreb ·ā· (=1) KOp KKor *praec.* negovъ KKol

¹⁵²⁵ ditič] ûnakъ KKol ûnak' KGreb KOp sluga KKor

¹⁵²⁶ negov] negovъ KKol negov' KGreb KOp KKor

¹⁵²⁷ reče] *praec.* I KOp

¹⁵²⁸ mu] add. g(ospo)d(i)ne KKor

¹⁵²⁹ oće] Oće KGreb

¹⁵³⁰ tebi] t(e)bi KKol tebê KGreb ti KOp

¹⁵³¹ rekal] rekals KKol rekal' KGreb KKor

¹⁵³² prorok] pr(o)r(o)kъ KKol pr(oro)kъ KGreb

¹⁵³³ niku] om. KOp

¹⁵³⁴ veču] vek'šu KKol KOp vekšu KGreb

¹⁵³⁵ rič] ričь KKol rēčь KGreb rič' KKor

¹⁵³⁶ imil] imel KKol imēl KGreb imil' KOp imel' KKor

¹⁵³⁷ tada] Tada KGreb KOp KKor

¹⁵³⁸ noeman] noemanъ KKol noeman' KGreb KKor KOp

¹⁵³⁹ k] k' KKol

¹⁵⁴⁰ rici] rēcē KGreb

¹⁵⁴¹ êrdanskoi] êrdan'skoi KKol KGreb KOp êrdanu KKor

¹⁵⁴² sedam] .ž. (=7) KKol KOp KKor sedam' KGreb

¹⁵⁴³ krat] kratъ KKol krat' KGreb krat' add. v' nem' KKor

¹⁵⁴⁴ i] I KGreb KOp KKor

¹⁵⁴⁵ kad] kada KGreb KOp

¹⁵⁴⁶ bi] bê KGreb

¹⁵⁴⁷ naiposlidnem] posled'nemъ KKol naiposlēdnem KGreb naiposlēd'nem' KKor

¹⁵⁴⁸ umiveniū] umiven'i KKol KGreb KOp umivan'i KKor

¹⁵⁴⁹ vas] vasъ KKol vas' KOp KKor KGreb

¹⁵⁵⁰ čist] čisti KKol čist' KGreb KOp čist' add. plt' negova kako dite mlado KKor

43^r osta tada¹⁵⁵¹ vidiši¹⁵⁵² to noeman¹⁵⁵³ i vrati se k proroku¹⁵⁵⁴ i zahvali mu
 i¹⁵⁵⁵ hoti¹⁵⁵⁶ mu mnogi¹⁵⁵⁷ dari¹⁵⁵⁸ prikazati a¹⁵⁵⁹ prorok¹⁵⁶⁰ nih¹⁵⁶¹ ne hoti¹⁵⁶²
 priati¹⁵⁶³ zamiri¹⁵⁶⁴ ti grišniče¹⁵⁶⁵ ki esi naznamenan¹⁵⁶⁶ tim¹⁵⁶⁷ noemanom¹⁵⁶⁸
 da e¹⁵⁶⁹ potriba¹⁵⁷⁰ tebi¹⁵⁷¹ sedam¹⁵⁷² krat¹⁵⁷³ očistiti se ako hoč¹⁵⁷⁴ imiti¹⁵⁷⁵
 m(i)lost¹⁵⁷⁶ od¹⁵⁷⁷ gospodina¹⁵⁷⁸ b(og)a i očisti¹⁵⁷⁹ se od¹⁵⁸⁰ gub¹⁵⁸¹ ča¹⁵⁸²

¹⁵⁵¹ tada] Tada KOp KKol

¹⁵⁵² vidiši] vidiv'ši KKol KOp KKor videvši KGreb

¹⁵⁵³ noeman] onъ KKol noeman' KGreb on' KOp KKor

¹⁵⁵⁴ proroku] pr(oro)ku Greb *add.* elisêu KKor

¹⁵⁵⁵ i] I KOp

¹⁵⁵⁶ hoti] hotiše KKol KKOp hotěše KGreb otíše KKor

¹⁵⁵⁷ mnogi] mnoge KKol KGreb KOp m'noge KKor

¹⁵⁵⁸ dari] dare KKol

¹⁵⁵⁹ a] A KOp

¹⁵⁶⁰ prorok] pror(o)kъ KKol pr(oro)kъ KGreb pror(o)k KOp

¹⁵⁶¹ nih] ihъ KKol ih' KGreb KKor

¹⁵⁶² hoti] hotê KGreb ti KKor

¹⁵⁶³ priati] prikazati KKol priéti KOp KKor prieti KGreb

¹⁵⁶⁴ zamiri] Zaméri KGreb Zamiri KOp KKol

¹⁵⁶⁵ grišniče] gréšniče KGreb griš'niče KOp

¹⁵⁶⁶ naznamenan] znamenanъ KKol naznamenan' KGreb znamenan KOp znamenan' KKor

¹⁵⁶⁷ tim] timъ KKol tém KGreb tim' KOp

¹⁵⁶⁸ noemanom] noemanomъ KKol noemanom' KGreb KOp KKor *add.* surskim' KKor

¹⁵⁶⁹ e] e(st) KOp

¹⁵⁷⁰ potriba] potréba KGreb *add.* e(st) KOp KKor

¹⁵⁷¹ tebi] t(e)bi Kol tebê KGreb

¹⁵⁷² sedam] ·ž. (= 7) KKol KOp KKor sedam' KGreb

¹⁵⁷³ krat] kratъ KKol krat' KGreb KOp KKor

¹⁵⁷⁴ hoč] hočešь KKol očeš' KGreb KKor

¹⁵⁷⁵ imiti] iméti KGreb KKor

¹⁵⁷⁶ m(i)lost] milostъ KKol mil(o)st' KGreb m(i)l(o)stъ KKor

¹⁵⁷⁷ od] od' KKol

¹⁵⁷⁸ gospodina] g(ospo)d(i)na KGreb KKol KKor

¹⁵⁷⁹ očisti] očistiti KGreb KKol KKor

¹⁵⁸⁰ od] od' KKol KKor

¹⁵⁸¹ gub] gubъ KKol gub' KGreb KOp KKor

¹⁵⁸² ča] ko KKol

e(st)¹⁵⁸³ od¹⁵⁸⁴ griha¹⁵⁸⁵ nai prvo¹⁵⁸⁶ e(st)¹⁵⁸⁷ potribno¹⁵⁸⁸ tebi¹⁵⁸⁹ oprati se v svetom¹⁵⁹⁰ krstu¹⁵⁹¹ drugo¹⁵⁹² e(st)¹⁵⁹³ v svetoj¹⁵⁹⁴ krizmi¹⁵⁹⁵ treto¹⁵⁹⁶ e(st)¹⁵⁹⁷ s(ve)ta spovid¹⁵⁹⁸ četvrtu¹⁵⁹⁹ e(st)¹⁶⁰⁰ pokora¹⁶⁰¹ ku¹⁶⁰² imaš¹⁶⁰³ svršiti za tvoe gruhe¹⁶⁰⁴ peto¹⁶⁰⁵ e(st)¹⁶⁰⁶ učiniti svakomu¹⁶⁰⁷ zadovolu¹⁶⁰⁸ ča negovo e(st)¹⁶⁰⁹ šesto¹⁶¹⁰ ne vratiti¹⁶¹¹ se¹⁶¹² opet¹⁶¹³ u¹⁶¹⁴ grih¹⁶¹⁵ sedmo¹⁶¹⁶ pričestiti se ča¹⁶¹⁷

¹⁵⁸³ e(st)] est KKol KOp est' KKor

¹⁵⁸⁴ od] ot' KKol od' KKor

¹⁵⁸⁵ griha] grijoh' KKol KKor KOp grêhov' KGreb

¹⁵⁸⁶ naiprvo] Naiprvo KGreb KOp KKor Prvo *add.* kako ti se e KKol

¹⁵⁸⁷ e(st)] est KKor

¹⁵⁸⁸ potribno] potrêbno KGreb potriba KKol

¹⁵⁸⁹ tebi] tebê KGreb

¹⁵⁹⁰ svetom] s(ve)tomъ KKol s(ve)tom' KGreb KKor s(ve)tom KOp

¹⁵⁹¹ krstu] kr'stu KGreb KKor

¹⁵⁹² drugo] Drugo KGreb KKol

¹⁵⁹³ e(st)] est KKor

¹⁵⁹⁴ svetoi] s(ve)toi KKol KGreb KOp

¹⁵⁹⁵ krizmi] križ'me KKol KGreb križ'mi KKor

¹⁵⁹⁶ treto] Treto KGreb KOp KKol

¹⁵⁹⁷ e(st)] est KKol KOp est' KKor

¹⁵⁹⁸ spovid] ispovidâs KKol ispov(ê)d' KGreb KOp ispovid' KKor

¹⁵⁹⁹ četvrtu] četrto KKor Četrto KGreb KOp KKol

¹⁶⁰⁰ e(st)] est KKor

¹⁶⁰¹ pokora] *praec.* s(ve)ta KOp KKor

¹⁶⁰² ku] *add.* ti KGreb KKor ko KKol

¹⁶⁰³ imaš] imaš' KKol imaš' KGreb KKor KOp *add.* ti KOp

¹⁶⁰⁴ gruhe] grêhi KGreb

¹⁶⁰⁵ peto] Peto KGreb KOp KKol

¹⁶⁰⁶ e(st)] est KKor

¹⁶⁰⁷ svakomu] vsakomu KKol KGreb KOp KKor

¹⁶⁰⁸ zadovolu] zadovole KKol KGreb KOp KKor

¹⁶⁰⁹ e(st)] e KGreb KOp KKor

¹⁶¹⁰ šesto] Šesto KGreb KOp KKol

¹⁶¹¹ vratiti] vraćati KKol KGreb KKor

¹⁶¹² se] s KKol KOp

¹⁶¹³ opet] vaspet' KGreb opet' KKor sopet KOp KKol

¹⁶¹⁴ u] v KKol KGreb v' KOp

¹⁶¹⁵ grih] grijh' KKol grêh' KGreb grih' KOp KKor

¹⁶¹⁶ sedmo] sed'mo *add.* est KKor Sedmo KGreb KOp Sed'mo KKol

¹⁶¹⁷ ča] ko KKol KGreb kako KOp a to KKor

e(st)¹⁶¹⁸ prieti¹⁶¹⁹ božie¹⁶²⁰ tilo¹⁶²¹ govori¹⁶²² ošće¹⁶²³ prorok da¹⁶²⁴ ti¹⁶²⁵ e(st) potribno¹⁶²⁶ da imas¹⁶²⁷ ſi· (= 10) talanat¹⁶²⁸ zlata kako¹⁶²⁹ imiše¹⁶³⁰ ta¹⁶³¹ noeman¹⁶³² ki talanti¹⁶³³ razumiū¹⁶³⁴ se¹⁶³⁵ ſi· (= 10) zapovidi¹⁶³⁶ božih¹⁶³⁷ ke si ti držan¹⁶³⁸ obslužiti¹⁶³⁹ i¹⁶⁴⁰ ako ti učiniš¹⁶⁴¹ tako kako¹⁶⁴² sam¹⁶⁴³ rekali¹⁶⁴⁴ ti očeš¹⁶⁴⁵ imiti¹⁶⁴⁶ biti dostoēn¹⁶⁴⁷ na vom¹⁶⁴⁸ svitu¹⁶⁴⁹ milost¹⁶⁵⁰ a na nom¹⁶⁵¹

¹⁶¹⁸ e(st)] est' KKor

¹⁶¹⁹ prieti] priēti KKol KOp add. sveto KKol KOp KKor

¹⁶²⁰ božie] b(o)žiē KKol b(o)ž(i)e KGreb b(o)žie KOp praec. sina Kol

¹⁶²¹ tilo] tēlo KGreb praec. t(ē)lo KKol praec. telo KOp

¹⁶²² govori] Govori KGreb Gov(o)ri KOp KKol

¹⁶²³ ošće] oče KKol KGreb KOp KKor

¹⁶²⁴ da] om. KOp

¹⁶²⁵ ti] om. KOp

¹⁶²⁶ potribno] potrēbno KGreb

¹⁶²⁷ imas²] imas' KGreb

¹⁶²⁸ talanat] talanat' KKol talanat' KGreb KOp KKor

¹⁶²⁹ kako] ko KKol

¹⁶³⁰ imiše] imēše KGreb KKor

¹⁶³¹ ta] om. KOp

¹⁶³² noeman] noeman' KKol noeman' KOp KKor KGreb

¹⁶³³ talanti] talan'ti KOp talanat' KKor

¹⁶³⁴ razumiū] znamenuū KKol KGreb KKor

¹⁶³⁵ se] om. KOp

¹⁶³⁶ zapovidi] zapov(ē)di KKol KGreb KOp

¹⁶³⁷ božih] božihs KKol b(o)žih' KGreb KOp

¹⁶³⁸ držan] držana KKol držan' KGreb KOp dlžan' KKor

¹⁶³⁹ obslužiti] ob'služiti Kol KOp obsluževati Greb

¹⁶⁴⁰ i] I KGreb KOp KKol KKor

¹⁶⁴¹ učiniš] učiniš' KGreb KOp KKor učiniš' KKol

¹⁶⁴² kako] k(a)ko KKor

¹⁶⁴³ sam] samъ KKol sam' KGreb KOp KKor

¹⁶⁴⁴ rekali] rekali KKol rekali' KGreb KOp KKor

¹⁶⁴⁵ očeš] očeš' KKol očeš' KGreb KOp KKor

¹⁶⁴⁶ imiti] imēti KGreb KKor

¹⁶⁴⁷ dostoēn] dostoēn' KOp dostoēn' KKol

¹⁶⁴⁸ vom] sêm KGreb KOp sem KKor vomъ KKol

¹⁶⁴⁹ svitu] s(ve)te KGreb sviti KOp s(ve)tu

¹⁶⁵⁰ milost] milostъ KKol mil(o)st' KGreb m(i)l(o)st' KOp m(i)l(o)st' KKor praec. imiti KKol KOp praec. imēti KGreb KKor add. ot' b(og)a KKol add. ot g(ospo)d(i)na b(og)a KGreb add. od g(ospo)d(i)na b(og)a KOp KKor

¹⁶⁵¹ nom] drugomъ add. I to est' koliko k drugom delu ot m(i)l(o)sti b(o)že KKol drugom' add. I to e(st) koliko k drugom dêlu ot m(i)l(o)sti b(o)žie KGreb drugom' add. I to e(st) koliko k dr(u)gomu d(e)lu ot m(i)l(o)sti b(o)že KOp praec. i na drugom' add. i to est' koliko k drugomu delu od' milos'ti božie KKor

kralestvo¹⁶⁵² nebesko¹⁶⁵³ na¹⁶⁵⁴ ko¹⁶⁵⁵ vas¹⁶⁵⁶ privedi¹⁶⁵⁷ otac¹⁶⁵⁸ i¹⁶⁵⁹ sin¹⁶⁶⁰ i¹⁶⁶¹ duh¹⁶⁶² sveti¹⁶⁶³ amen¹⁶⁶⁴

6. 4. Na petak 1. posta, 35^v – 39^r

U Greblovu *vodu* piše *Na ·g· (= 4) v'petakъ ·đ· (= 1) posta e(st) od'zla hotêniê*, a u Kolunićevu *vodu* stoji: *Kara se grihb ki se zove zlo hoten'e na ·e· (= 6).* Kako je u *CFat* propovijed prekinuta u trećem dijelu, taj je završni dio propovijedi prepisan iz *KOp* (6^v – 7^r).

V petak¹⁶⁶⁵ prvi posta

Lubite nepriêteli¹⁶⁶⁶ vaše i dobro činite onim¹⁶⁶⁷ ki vas¹⁶⁶⁸ ne navide matii¹⁶⁶⁹ v¹⁶⁷⁰ ·đ· (= 5) k(a)p(i)t(ul)i ove¹⁶⁷¹ svete¹⁶⁷² i posvećene¹⁶⁷³ besede esu rečene¹⁶⁷⁴ i¹⁶⁷⁵ navišćene¹⁶⁷⁶ po slavnom¹⁶⁷⁷ kančiluru¹⁶⁷⁸ g(ospodi)na¹⁶⁷⁹

¹⁶⁵² kralestvo] om. KOp

¹⁶⁵³ nebesko] om. KOp

¹⁶⁵⁴ na] om. KOp

¹⁶⁵⁵ ko] om. KOp

¹⁶⁵⁶ vas] om. KOp

¹⁶⁵⁷ privedi] om. KOp

¹⁶⁵⁸ otac] om. KOp

¹⁶⁵⁹ i] om. KOp

¹⁶⁶⁰ sin] om. KOp

¹⁶⁶¹ i] om. KOp

¹⁶⁶² duh] om. KOp

¹⁶⁶³ sveti] om. KOp

¹⁶⁶⁴ amen] am(e)n KKor

¹⁶⁶⁵ petak] petakъ KOp

¹⁶⁶⁶ nepriêteli] nepriêtele KOp

¹⁶⁶⁷ onim] onim' KOp

¹⁶⁶⁸ vas] vas' KOp

¹⁶⁶⁹ matii] matëi KOp

¹⁶⁷⁰ v] na KOp

¹⁶⁷¹ ove] Ove KOp

¹⁶⁷² svete] s(ve)te KOp

¹⁶⁷³ posvećene] posv(e)ć(e)ne KOp

¹⁶⁷⁴ rečene] om. KOp

¹⁶⁷⁵ i] om. KOp

¹⁶⁷⁶ navišćene] navić(e)ne KOp

¹⁶⁷⁷ slavnom] sl(a)vnom' KOp

¹⁶⁷⁸ kančiluru] kan'ciliro KOp

¹⁶⁷⁹ g(ospodi)na] g(ospo)d(i)na KOp

is(u)h(rbst)a s(ve)tom¹⁶⁸⁰ matiū pisane v negovih¹⁶⁸¹ evanjelih¹⁶⁸² **36r** na ·đ· (= 5) k(a)p(i)t(ul)i ke su rečene od¹⁶⁸³ is(u)h(rbst)a puku¹⁶⁸⁴ i svoim¹⁶⁸⁵ učenikom¹⁶⁸⁶ govoreći¹⁶⁸⁷ lübite priêtela¹⁶⁸⁸ vašega¹⁶⁸⁹ ča e(st) v bozi i lübite nepriêtela¹⁶⁹⁰ vašega¹⁶⁹¹ za lübav¹⁶⁹² božiū¹⁶⁹³ i¹⁶⁹⁴ kada činiš¹⁶⁹⁵ almužtvo¹⁶⁹⁶ čini¹⁶⁹⁷ e otaino tako da liva ruka twoē ne bude znati¹⁶⁹⁸ ča čini desna¹⁶⁹⁹ ča¹⁷⁰⁰ e(st) da misl¹⁷⁰¹ zala ne bude i¹⁷⁰² ne¹⁷⁰³ zna¹⁷⁰⁴ ča čini dobra misal dim¹⁷⁰⁵ da ti ne učiniš¹⁷⁰⁶ kako čine ipokriti¹⁷⁰⁷ da kada oni čine almužtvo¹⁷⁰⁸ oni trube pri¹⁷⁰⁹ sobom¹⁷¹⁰ ča e(st) da oni čine da budu videni za¹⁷¹¹ tiûči¹⁷¹² biti pohva-

¹⁶⁸⁰ s(ve)tom] s(ve)tom' KOp

¹⁶⁸¹ negovih] negovih' KOp

¹⁶⁸² evanjelih] e(van)j(e)lih' KOp

¹⁶⁸³ od] od' KOp

¹⁶⁸⁴ puku] k plku KOp

¹⁶⁸⁵ svoim] svoim' KOp

¹⁶⁸⁶ učenikom] učenikom' KOp

¹⁶⁸⁷ govoreći] Gov(o)reći KOp

¹⁶⁸⁸ priêtela] priêt(e)la KOp

¹⁶⁸⁹ vašega] vašego KOp

¹⁶⁹⁰ nepriêtela] nepriêt(e)la KOp

¹⁶⁹¹ vašega] vašego KOp

¹⁶⁹² lübav] lübav' KOp

¹⁶⁹³ božiū] b(o)žiū KOp

¹⁶⁹⁴ i] I KOp

¹⁶⁹⁵ činiš] činiš' KOp

¹⁶⁹⁶ almužtvo] al'muš'tvo KOp

¹⁶⁹⁷ čini] učini KOp

¹⁶⁹⁸ znati] z'natı KOp

¹⁶⁹⁹ desna] des'nica KOp

¹⁷⁰⁰ ča] Ča KOp

¹⁷⁰¹ misl] misal' KOp

¹⁷⁰² i] om. KOp

¹⁷⁰³ ne] om. KOp

¹⁷⁰⁴ zna] znati KOp

¹⁷⁰⁵ dim] Gov(o)ru KOp

¹⁷⁰⁶ učiniš] učiniš' KOp

¹⁷⁰⁷ ipokrite] upokriti KOp

¹⁷⁰⁸ almužtvo] al'muš'tvo KOp

¹⁷⁰⁹ pri] pred KOp

¹⁷¹⁰ sobom] sobu KOp

¹⁷¹¹ za] Za KOp

¹⁷¹² tiûči] otiûči KOp

leni¹⁷¹³ od lûdi zato¹⁷¹⁴ vam¹⁷¹⁵ govoru¹⁷¹⁶ da su oni priêli¹⁷¹⁷ na sem¹⁷¹⁸ s(ve)-tu¹⁷¹⁹ pla u svo  i¹⁷²⁰ kada se vi¹⁷²¹ molite¹⁷²² molite¹⁷²³ se s pravu misalu¹⁷²⁴ k gospodinu¹⁷²⁵ b(og)u i¹⁷²⁶ on¹⁷²⁷ vam¹⁷²⁸ o e¹⁷²⁹ dati ono  a vam¹⁷³⁰ bude potriba i¹⁷³¹ prosi ono  a e(st)¹⁷³² prudno za dušu i toliko e za tilo¹⁷³³ razumii¹⁷³⁴ da puk¹⁷³⁵ sega s(ve)ta¹⁷³⁶ e(st) osvaen¹⁷³⁷ prid¹⁷³⁸ gospodinom¹⁷³⁹ bogom¹⁷⁴⁰ za edan¹⁷⁴¹ velik¹⁷⁴² i¹⁷⁴³ prite ak¹⁷⁴⁴ grih¹⁷⁴⁵  a e(st) zlo hotine¹⁷⁴⁶ i¹⁷⁴⁷ za t¹⁷⁴⁸

¹⁷¹³ pohvaleni] pohv(a)l(e)ni KOp

¹⁷¹⁴ zato] Zato KOp

¹⁷¹⁵ vam] vam' KOp

¹⁷¹⁶ govoru] gov(o)ru KOp

¹⁷¹⁷ pri li] pri t(e)li KOp

¹⁷¹⁸ sem] s(e)m' KOp

¹⁷¹⁹ s(ve)tu] sviti KOp

¹⁷²⁰ i] I KOp

¹⁷²¹ vi] ti KOp

¹⁷²² molite] moli ' KOp

¹⁷²³ moli ] moli KOp

¹⁷²⁴ misalu] misal'  KOp

¹⁷²⁵ gospodinu] g(ospo)d(i)nu KOp

¹⁷²⁶ i] I KOp

¹⁷²⁷ on] on' KOp

¹⁷²⁸ vam] vam' KOp

¹⁷²⁹ o e] ho e KOp

¹⁷³⁰ vam] v(a)m' KOp

¹⁷³¹ i] I KOp

¹⁷³² e(st)] e KOp

¹⁷³³ tilo] telo KOp

¹⁷³⁴ razumii] Razumii KOp

¹⁷³⁵ puk] plk' KOp

¹⁷³⁶ s(ve)ta] svita KOp

¹⁷³⁷ osvaen] osvaen' KOp

¹⁷³⁸ prid] pred' KOp

¹⁷³⁹ gospodinom] g(ospo)d(i)nom' KOp

¹⁷⁴⁰ bogom] b(ogo)m' KOp

¹⁷⁴¹ edan] edan' KOp

¹⁷⁴² velik] vele KOp

¹⁷⁴³ i] om. KOp

¹⁷⁴⁴ prite ak] prete ak' KOp

¹⁷⁴⁵ grih] grih' KOp

¹⁷⁴⁶ hotine] hotin'e KOp

¹⁷⁴⁷ i] I KOp

¹⁷⁴⁸ t] t' KOp

grih¹⁷⁴⁹ pravda božastvena¹⁷⁵⁰ oće dati sentenciū¹⁷⁵¹ na puk¹⁷⁵² sega s(ve)ta¹⁷⁵³
 i¹⁷⁵⁴ govori¹⁷⁵⁵ gospodin¹⁷⁵⁶ bogъ¹⁷⁵⁷ ov¹⁷⁵⁸ puk¹⁷⁵⁹ vazda linos i **36^v** zlo hoti-
 ne¹⁷⁶⁰ edan¹⁷⁶¹ drugomu a¹⁷⁶² razumii da govori¹⁷⁶³ g(ospodi)nb¹⁷⁶⁴ b(og)ъ¹⁷⁶⁵
 oču¹⁷⁶⁶ poslati puku¹⁷⁶⁷ ovomu¹⁷⁶⁸ gnev¹⁷⁶⁹ moi sa strahom¹⁷⁷⁰ moim¹⁷⁷¹ tako
 da bi se volili nigdar¹⁷⁷² neroeni ovdi¹⁷⁷³ sada oće ti bi mogal¹⁷⁷⁴ pitati i reći
 eli¹⁷⁷⁵ svako¹⁷⁷⁶ zlo hotine¹⁷⁷⁷ grih¹⁷⁷⁸ smrtni na¹⁷⁷⁹ to ti odgovara¹⁷⁸⁰ doktur¹⁷⁸¹
 slavni avgustin¹⁷⁸² da ni da esta dva¹⁷⁸³ zakona od zla hotina¹⁷⁸⁴ edno e(st)

-
- ¹⁷⁴⁹ grih] grih' KOp
¹⁷⁵⁰ božastvena] bož(a)stv(e)na KOp
¹⁷⁵¹ sentenciū] sen'ten'ciū KOp
¹⁷⁵² puk] plk' KOp
¹⁷⁵³ s(ve)ta] svita KOp
¹⁷⁵⁴ i] I KOp
¹⁷⁵⁵ govori] gov(o)ri KOp
¹⁷⁵⁶ gospodin] g(ospo)d(i)n' KOp
¹⁷⁵⁷ bogъ] b(og)ъ KOp
¹⁷⁵⁸ ov] ov' KOp
¹⁷⁵⁹ puk] plk' KOp
¹⁷⁶⁰ hotine] hotin'e KOp
¹⁷⁶¹ edan] ed(a)n' KOp
¹⁷⁶² a] A KOp
¹⁷⁶³ govori] gov(o)ri KOp
¹⁷⁶⁴ g(ospodi)nb] g(ospodi)n' KOp
¹⁷⁶⁵ b(og)ъ] b(og)ъ KOp
¹⁷⁶⁶ oču] Oču KOp
¹⁷⁶⁷ puku] plku KOp
¹⁷⁶⁸ ovomu] moemu KOp
¹⁷⁶⁹ gnev] gniv' KOp
¹⁷⁷⁰ strahom] strahom' KOp
¹⁷⁷¹ moim] moim' KOp
¹⁷⁷² nigdar] nigdare KOp
¹⁷⁷³ ovdi] Ov'di KOp
¹⁷⁷⁴ mogal] mogal' KOp
¹⁷⁷⁵ eli] e(st) li KOp
¹⁷⁷⁶ svako] vsako KOp
¹⁷⁷⁷ hotine] hotin'e KOp
¹⁷⁷⁸ grih] grih' KOp
¹⁷⁷⁹ na] Na KOp
¹⁷⁸⁰ odgovara] odgov(a)ra KOp
¹⁷⁸¹ doktur] duktor' KOp
¹⁷⁸² avgustin] av'gust(i)n' add. I govori KOp
¹⁷⁸³ dva] ·b· (= 2) KOp
¹⁷⁸⁴ hotina] hotin'e KOp

dobro a drugo e(st) zlo prvo¹⁷⁸⁵ e(st)¹⁷⁸⁶ zlo hotine¹⁷⁸⁷ kada ti hoćeš¹⁷⁸⁸ zlo zlobam¹⁷⁸⁹ i grijhom¹⁷⁹⁰ i stvarem¹⁷⁹¹ ke su¹⁷⁹² učinene ali¹⁷⁹³ da ti nimaš¹⁷⁹⁴ zlo hotine¹⁷⁹⁵ stvoreniju¹⁷⁹⁶ božiū zač¹⁷⁹⁷ je¹⁷⁹⁸ b(og)ь lubi¹⁷⁹⁹ i on¹⁸⁰⁰ je¹⁸⁰¹ učini i stvori svaku¹⁸⁰² stvar dobru i svršenu za vse zač¹⁸⁰³ zloba nih ta ih¹⁸⁰⁴ učini zlih¹⁸⁰⁵ kako¹⁸⁰⁶ david¹⁸⁰⁷ govori¹⁸⁰⁸ zlo¹⁸⁰⁹ sam¹⁸¹⁰ hotil¹⁸¹¹ zalim¹⁸¹² zamiri¹⁸¹³ da on¹⁸¹⁴ ni hotil¹⁸¹⁵ zlo stvoreniju¹⁸¹⁶ božiū da hotil¹⁸¹⁷ e zlo hudobam¹⁸¹⁸ i

¹⁷⁸⁵ prvo] om. KOp

¹⁷⁸⁶ e(st)] *prae*c. Govoru da KOp

¹⁷⁸⁷ hotine] hotin'e *prae*c. edno KOp

¹⁷⁸⁸ hoćeš] hoćeš' KOp

¹⁷⁸⁹ zlobam] zlobam' KOp

¹⁷⁹⁰ grijhom] grijhom' KOp

¹⁷⁹¹ stvarem] stvarem' KOp

¹⁷⁹² su] *add.* zlo KOp

¹⁷⁹³ ali] Govoru KOp

¹⁷⁹⁴ nimaš] nimaš' KOp

¹⁷⁹⁵ hotine] hotiti KOp

¹⁷⁹⁶ stvoreniju] stvoren'û KOp

¹⁷⁹⁷ zač] zač' KOp

¹⁷⁹⁸ je] e KOp

¹⁷⁹⁹ lubi] lûbi KOp

¹⁸⁰⁰ on] on' KOp

¹⁸⁰¹ je] e KOp

¹⁸⁰² svaku] vsaku KOp

¹⁸⁰³ zač] zač' KOp

¹⁸⁰⁴ ih] ih' KOp

¹⁸⁰⁵ zlih] zlih' KOp

¹⁸⁰⁶ kako] om. KOp

¹⁸⁰⁷ david] om. KOp

¹⁸⁰⁸ govori] om. KOp

¹⁸⁰⁹ zlo] om. KOp

¹⁸¹⁰ sam] om. KOp

¹⁸¹¹ hotil] om. KOp

¹⁸¹² zalim] om. KOp

¹⁸¹³ zamiri] Govoru KOp

¹⁸¹⁴ on] om. KOp

¹⁸¹⁵ hotil] hotil' KOp

¹⁸¹⁶ stvoreniju] stvoren'û KOp

¹⁸¹⁷ hotil] hotil' KOp

¹⁸¹⁸ hudobam] hudobam' KOp

grihom¹⁸¹⁹ i¹⁸²⁰ ako ti¹⁸²¹ budes¹⁸²² činiti¹⁸²³ da budeš¹⁸²⁴ zlo hotiti hudobam¹⁸²⁵ i grihom¹⁸²⁶ od¹⁸²⁷ b(og)a očes¹⁸²⁸ imiti plaću za takovo zlo hotine¹⁸²⁹ kada¹⁸³⁰ ti¹⁸³¹ hoćeš¹⁸³² zlo¹⁸³³ zlobam¹⁸³⁴ i¹⁸³⁵ grihom¹⁸³⁶ zač¹⁸³⁷ je¹⁸³⁸ dobro i svrše- no gororu¹⁸³⁹ da drugo zlo hotine¹⁸⁴⁰ e(st) zlo i prezlo kada ti hoćeš¹⁸⁴¹ zlo stvoreniju¹⁸⁴² ko e¹⁸⁴³ b(og)ba učinil¹⁸⁴⁴ to ča e(st)¹⁸⁴⁵ onomu č(lovê)ku ki e proti tebi sagrši¹⁸⁴⁶ i¹⁸⁴⁷ ovo e(st) prezlo i¹⁸⁴⁸ zamiri da od¹⁸⁴⁹ srca ishaê zlo hotine¹⁸⁵⁰ i od¹⁸⁵¹ zla hotina¹⁸⁵² ishaêu ·v· (= 3)¹⁸⁵³ velike¹⁸⁵⁴ defeti ili priro-

¹⁸¹⁹ grihom] grihom' KOp

¹⁸²⁰ i] I KOp

¹⁸²¹ ti] add. tako KOp

¹⁸²² budeš] budeš' KOp

¹⁸²³ činiti] čin(i)ti KOp

¹⁸²⁴ budeš] budeš' KOp

¹⁸²⁵ hudobom] hudobom' KOp

¹⁸²⁶ grihom] grihom' KOp

¹⁸²⁷ od] od' KOp

¹⁸²⁸ očeš] hoćeš KOp

¹⁸²⁹ hotine] hotin'e KOp

¹⁸³⁰ kada] om. KOp

¹⁸³¹ ti] om. KOp

¹⁸³² hoćeš] om. KOp

¹⁸³³ zlo] om. KOp

¹⁸³⁴ zlobam] om. KOp

¹⁸³⁵ i] om. KOp

¹⁸³⁶ grihom] om. KOp

¹⁸³⁷ zač] zač' KOp

¹⁸³⁸ je] e KOp

¹⁸³⁹ govori] Govoru KOp

¹⁸⁴⁰ hotine] hotin'e KOp

¹⁸⁴¹ hoćeš] očeš' KOp

¹⁸⁴² stvoreniju] stvoren'û KOp

¹⁸⁴³ e] e(st) KOp

¹⁸⁴⁴ učinil] učinil' KOp

¹⁸⁴⁵ e(st)] e KOp

¹⁸⁴⁶ sagrši] sagršil' KOp

¹⁸⁴⁷ i] I KOp

¹⁸⁴⁸ i] I KOp

¹⁸⁴⁹ od] ot KOp

¹⁸⁵⁰ hotine] hotin'e KOp

¹⁸⁵¹ od] ot KOp

¹⁸⁵² hotina] hotin'e KOp

¹⁸⁵³ ·v· (= 3)] tri KOp

¹⁸⁵⁴ velike] veliki KOp

ci¹⁸⁵⁵ kako govori¹⁸⁵⁶ s(ve)ti brnardo¹⁸⁵⁷ prvi¹⁸⁵⁸ defet e(st) utvrđnutie **37^r** srca za protivšćinu ka e učinena proti tebi i ku si priēl¹⁸⁵⁹ od koga koli¹⁸⁶⁰ č(lovê)-ka utvrûemu¹⁸⁶¹ da on¹⁸⁶² po niedan¹⁸⁶³ zakon¹⁸⁶⁴ neće prostiti drugi defet e(st) nemilost¹⁸⁶⁵ da koliko človik¹⁸⁶⁶ nosi veće zlo hotine¹⁸⁶⁷ toliko e(st) veće nemilostiv¹⁸⁶⁸ i¹⁸⁶⁹ oče¹⁸⁷⁰ od¹⁸⁷¹ toga zla¹⁸⁷² ishodi šest¹⁸⁷³ zal ali¹⁸⁷⁴ zalih¹⁸⁷⁵ koreni prvo¹⁸⁷⁶ zlo¹⁸⁷⁷ ko e(st) zlo hotine¹⁸⁷⁸ e(st) na¹⁸⁷⁹ blago zač¹⁸⁸⁰ on¹⁸⁸¹ ki ti zlo¹⁸⁸² hoće¹⁸⁸³ oče ti vazeti¹⁸⁸⁴ tvoe blago i činiti ča ti nai gore more drugo zlo¹⁸⁸⁵ e(st)¹⁸⁸⁶ škoda ka ishodi¹⁸⁸⁷ od zla hotina¹⁸⁸⁸ v dobrom¹⁸⁸⁹ glasu¹⁸⁹⁰ tvo-

¹⁸⁵⁵ priroci] priroki KOp

¹⁸⁵⁶ govori] gov(o)ri KOp

¹⁸⁵⁷ brnardo] brnard KOp

¹⁸⁵⁸ prvi] Prvi KOp

¹⁸⁵⁹ priēl] priēl' KOp

¹⁸⁶⁰ koli] godi KOp

¹⁸⁶¹ utvrûemu] utvrûemo add. srce KOp

¹⁸⁶² on] on' KOp

¹⁸⁶³ niedan] nied(a)n' KOp

¹⁸⁶⁴ zakon] način KOp

¹⁸⁶⁵ nemilost] nemil(o)st' KOp

¹⁸⁶⁶ človik] č(lovê)k' KOp

¹⁸⁶⁷ hotine] hotin'e KOp

¹⁸⁶⁸ nemilostiv] nemil(o)st(i)v' KOp

¹⁸⁶⁹ i] I KOp

¹⁸⁷⁰ oče] add. govor da KOp

¹⁸⁷¹ od] ot KOp

¹⁸⁷² zla] add. hotin'ê KOp

¹⁸⁷³ šest] ·š· (= 6) KOp

¹⁸⁷⁴ ali] aliti add. š· (= 6) KOp

¹⁸⁷⁵ zalih] zlih' KOp

¹⁸⁷⁶ prvo] Prvo KOp

¹⁸⁷⁷ zlo] add. e(st) KOp

¹⁸⁷⁸ hotine] hotin'e KOp

¹⁸⁷⁹ na] za KOp

¹⁸⁸⁰ zač] Zač' KOp

¹⁸⁸¹ on] on' KOp

¹⁸⁸² zlo] om. KOp

¹⁸⁸³ hoće] add. i KOp

¹⁸⁸⁴ vazeti] vzeti KOp

¹⁸⁸⁵ zlo] add. hotin'e KOp

¹⁸⁸⁶ e(st)] e(st)' KOp

¹⁸⁸⁷ ishodi] ishaâ KOp

¹⁸⁸⁸ hotina] hotin'ê KOp

¹⁸⁸⁹ dobrom] dobru KOp

¹⁸⁹⁰ glasu] gl(a)su KOp

em zač¹⁸⁹¹ kada ti edan¹⁸⁹² zla¹⁸⁹³ hoće on¹⁸⁹⁴ se pašći koliko naiveće¹⁸⁹⁵ more i umi za otiūći učiniti zlu volu¹⁸⁹⁶ meû mužem¹⁸⁹⁷ i ženom¹⁸⁹⁸ i meû ocem¹⁸⁹⁹ i sinom¹⁹⁰⁰ i meû svkrvoû¹⁹⁰¹ i nevestom¹⁹⁰² i meû hêeriû¹⁹⁰³ i materiû¹⁹⁰⁴ treto¹⁹⁰⁵ zlo e(st) ko e(st) prava škoda¹⁹⁰⁶ ka ishaê¹⁹⁰⁷ od¹⁹⁰⁸ zala¹⁹⁰⁹ hoteniê¹⁹¹⁰ meû susedi i iskrnimi zač¹⁹¹¹ kada¹⁹¹² ti edan¹⁹¹³ zla¹⁹¹⁴ hoće on¹⁹¹⁵ se pašći¹⁹¹⁶ tere¹⁹¹⁷ išće¹⁹¹⁸ za¹⁹¹⁹ izviditi ako ti imaš¹⁹²⁰ koga suseda ki ti dobra¹⁹²¹ hoće¹⁹²² i to izvidivši¹⁹²³ na to стои za¹⁹²⁴ postaviti te š¹⁹²⁵ nim¹⁹²⁶ v svadu i

¹⁸⁹¹ zač] da govoru KOp

¹⁸⁹² edan] ed(a)n' KOp

¹⁸⁹³ zla] zlo KOp

¹⁸⁹⁴ on] on' KOp

¹⁸⁹⁵ naiveće] naiv(e)êe KOp

¹⁸⁹⁶ volu] volû KOp

¹⁸⁹⁷ mužem] mužem' KOp

¹⁸⁹⁸ ženam] ženu KOp

¹⁸⁹⁹ ocem] ocem' KOp

¹⁹⁰⁰ sinom] sinom' KOp

¹⁹⁰¹ svkrvoû] svekrv'û KOp

¹⁹⁰² nevestom] nevestu KOp

¹⁹⁰³ hêeriû] hêer'û KOp

¹⁹⁰⁴ materiû] mat(e)riû KOp

¹⁹⁰⁵ treto] tako to KOp

¹⁹⁰⁶ škoda] š'koda KOp

¹⁹⁰⁷ ishaê] ishodi KOp

¹⁹⁰⁸ od] ot' KOp

¹⁹⁰⁹ zala] zla KOp

¹⁹¹⁰ hoteniê] hotin'ê KOp

¹⁹¹¹ zač] Govoru da KOp

¹⁹¹² kada] kad KOp

¹⁹¹³ edan] gdo KOp

¹⁹¹⁴ zla] zlo KOp

¹⁹¹⁵ o] on' KOp

¹⁹¹⁶ pašći] paêi KOp

¹⁹¹⁷ tere] tr KOp

¹⁹¹⁸ išće] iêe KOp

¹⁹¹⁹ za] Za KOp

¹⁹²⁰ imaš] imaš' KOp

¹⁹²¹ dobra] dobro KOp

¹⁹²² hoće] oêe KOp

¹⁹²³ izvidivši] izvidiv'si KOp

¹⁹²⁴ za] Za KOp

¹⁹²⁵ š] š' KOp

¹⁹²⁶ nim] nim' KOp

v zlu volu¹⁹²⁷ po¹⁹²⁸ koi¹⁹²⁹ godi¹⁹³⁰ put¹⁹³¹ bi¹⁹³² mogal¹⁹³³ četvrto¹⁹³⁴ zlo e(st) ali škoda¹⁹³⁵ ka ishaê od¹⁹³⁶ zla hoteniê¹⁹³⁷ to e(st) prid¹⁹³⁸ gospodom¹⁹³⁹ da kada e edan¹⁹⁴⁰ ki ti zla¹⁹⁴¹ hoêe tako¹⁹⁴² on¹⁹⁴³ vidi da si ti lûblenik¹⁹⁴⁴ tvoga g(ospodi)na¹⁹⁴⁵ on¹⁹⁴⁶ se na to¹⁹⁴⁷ sili da bi te mogal postaviti v nemilost¹⁹⁴⁸ svoga¹⁹⁴⁹ g(ospodi)na¹⁹⁵⁰ i rad bi te izagnati od¹⁹⁵¹ twoega¹⁹⁵² otočastva peto¹⁹⁵³ zlo i¹⁹⁵⁴ škoda e(st)¹⁹⁵⁵ ka ishaê od¹⁹⁵⁶ zla hotina¹⁹⁵⁷ to ča¹⁹⁵⁸ e(st) v dobru **37v**

-
- ¹⁹²⁷ volu] volû KOp
¹⁹²⁸ po] om. KOp
¹⁹²⁹ koi] om. KOp
¹⁹³⁰ godi] om. KOp
¹⁹³¹ put] om. KOp
¹⁹³² bi] om. KOp
¹⁹³³ mogal] om. KOp
¹⁹³⁴ četvrto] Četvrtu KOp
¹⁹³⁵ škoda] š'koda KOp
¹⁹³⁶ od] ot' KOp
¹⁹³⁷ hoteniê] hotin'ê KOp
¹⁹³⁸ prid] pri KOp
¹⁹³⁹ gospodom] gospodi add. Gov(o)ru KOp
¹⁹⁴⁰ edan] edan' KOp
¹⁹⁴¹ zla] zlo KOp
¹⁹⁴² tako] i ako KOp
¹⁹⁴³ on] on' KOp
¹⁹⁴⁴ lûblenik] lûblen' add. od KOp
¹⁹⁴⁵ g(ospodi)na] g(ospo)d(i)na KOp
¹⁹⁴⁶ on] on' KOp
¹⁹⁴⁷ to] te KOp
¹⁹⁴⁸ nemilost] nemilost' KOp
¹⁹⁴⁹ svoga] tvoga KOp
¹⁹⁵⁰ g(ospodi)na] g(ospo)d(i)na KOp
¹⁹⁵¹ od] ot KOp
¹⁹⁵² twoega] tvoga KOp
¹⁹⁵³ peto] Peto KOp
¹⁹⁵⁴ i] e KOp
¹⁹⁵⁵ e(st)] om. KOp
¹⁹⁵⁶ od] ot' KOp
¹⁹⁵⁷ hotina] hotin'ê KOp
¹⁹⁵⁸ ča] om. KOp

glasu twoem¹⁹⁵⁹ zač¹⁹⁶⁰ on¹⁹⁶¹ ki ti¹⁹⁶² zlo hoće po niko vrime on¹⁹⁶³ se pešči¹⁹⁶⁴ i inželiva¹⁹⁶⁵ oklevetati¹⁹⁶⁶ na sudu od¹⁹⁶⁷ pravde za otiûći¹⁹⁶⁸ tebi¹⁹⁶⁹ vzeti tvoi dobar¹⁹⁷⁰ glas¹⁹⁷¹ i tvoe dobro ime šesto¹⁹⁷² zlo i¹⁹⁷³ škoda ka ishaê od¹⁹⁷⁴ zla hotina¹⁹⁷⁵ to e(st) v teli¹⁹⁷⁶ č(lovêč)askom¹⁹⁷⁷ zač¹⁹⁷⁸ vele krat¹⁹⁷⁹ za zlo hotine¹⁹⁸⁰ učini zlo č(lovê)ku to e(st)¹⁹⁸¹ porazinem¹⁹⁸² posičeniem¹⁹⁸³ a¹⁹⁸⁴ nigda i ubieniem¹⁹⁸⁵ na smrt¹⁹⁸⁶ i¹⁹⁸⁷ na konac¹⁹⁸⁸ se toliko utvrdi i učini toliko srce nemilostivo da poniedan¹⁹⁸⁹ zakon¹⁹⁹⁰ neće¹⁹⁹¹ prostiti¹⁹⁹² da pače¹⁹⁹³ bi¹⁹⁹⁴ se

-
- ¹⁹⁵⁹ twoem] twoem' KOp
¹⁹⁶⁰ zač] Zač' KOp
¹⁹⁶¹ on] on' KOp
¹⁹⁶² ti] om. KOp
¹⁹⁶³ on] praec. i KOp
¹⁹⁶⁴ pešči] pači KOp
¹⁹⁶⁵ inželiva] on' želi KOp
¹⁹⁶⁶ oklevetati] oklevati add. te KOp
¹⁹⁶⁷ od] od' KOp
¹⁹⁶⁸ otiûći] otie KOp
¹⁹⁶⁹ tebi] om. KOp
¹⁹⁷⁰ dobar] dob(a)r KOp
¹⁹⁷¹ glas] gl(a)s' KOp
¹⁹⁷² šesto] Šesto KOp
¹⁹⁷³ i] e(st) KOp
¹⁹⁷⁴ od] ot' KOp
¹⁹⁷⁵ hotina] hotin'è KOp
¹⁹⁷⁶ teli] telu KOp
¹⁹⁷⁷ č(lovêč)askom] č(lovêč)b)skom' KOp
¹⁹⁷⁸ zač] zač' KOp
¹⁹⁷⁹ krat] krat' KOp
¹⁹⁸⁰ hotine] hotin'è KOp
¹⁹⁸¹ e(st)] e(st)' KOp
¹⁹⁸² porazinem] poražen'em KOp
¹⁹⁸³ posičeniem] posičeniem' KOp
¹⁹⁸⁴ a] i KOp
¹⁹⁸⁵ ubieniem] ub'eniem KOp
¹⁹⁸⁶ smrt] smrt' KOp
¹⁹⁸⁷ i] I KOp
¹⁹⁸⁸ konac] konac' KOp
¹⁹⁸⁹ poniedan] ponied(a)n' KOp
¹⁹⁹⁰ zakon] z(a)k(o)n' KOp
¹⁹⁹¹ neće] n(e)če KOp
¹⁹⁹² prostiti] prost(i)ti KOp
¹⁹⁹³ pače] pač(e) KOp
¹⁹⁹⁴ bi] b(i) KOp

li hotil¹⁹⁹⁵ mastiti govoru¹⁹⁹⁶ da g(ospodi)nъ¹⁹⁹⁷ b(og)ъ hoće poslati gniv¹⁹⁹⁸ svoi srca svoga¹⁹⁹⁹ na onih²⁰⁰⁰ ki budu toliko tvrdi na t²⁰⁰¹ grih²⁰⁰² od²⁰⁰³ zla hoteniê²⁰⁰⁴ i²⁰⁰⁵ govori²⁰⁰⁶ b(og)ъ ov²⁰⁰⁷ puk²⁰⁰⁸ li hoće biti tvrd²⁰⁰⁹ edan²⁰¹⁰ proti drugomu i²⁰¹¹ hotil²⁰¹² bi maščeniê²⁰¹³ edan²⁰¹⁴ nad²⁰¹⁵ drugim²⁰¹⁶ i hotil²⁰¹⁷ bi oko za oko zub²⁰¹⁸ za zub²⁰¹⁹ glavu za glavu i²⁰²⁰ tako²⁰²¹ govoru²⁰²² od²⁰²³ svake²⁰²⁴ ine stvari govoru²⁰²⁵ da b(og)ъ²⁰²⁶ oće biti sudac²⁰²⁷ ki hoće²⁰²⁸ mastiti od²⁰²⁹ zla ko e(st)²⁰³⁰ učineno od²⁰³¹ ednoga proti drugomu i neće da

¹⁹⁹⁵ hotil] otel' KOp

¹⁹⁹⁶ govoru] Gov(o)ru KOp

¹⁹⁹⁷ g(ospodi)nъ] g(ospo)d(i)n' KOp

¹⁹⁹⁸ gniv] g'niv' KOp

¹⁹⁹⁹ svoga] svoego KOp

²⁰⁰⁰ onih] onih' KOp

²⁰⁰¹ t] t' KOp

²⁰⁰² grih] grih' KOp

²⁰⁰³ od] ot' KOp

²⁰⁰⁴ hoteniê] hotin'ê KOp

²⁰⁰⁵ i] I KOp

²⁰⁰⁶ govori] gov(o)ri KOp

²⁰⁰⁷ ov] ov' KOp

²⁰⁰⁸ puk] plk' KOp

²⁰⁰⁹ tvrd] tvrd' KOp

²⁰¹⁰ edan] ed(a)n' KOp

²⁰¹¹ i] I KOp

²⁰¹² hotil] hotil' KOp

²⁰¹³ maščeniê] mačenie KOp

²⁰¹⁴ edan] ed(a)n' KOp

²⁰¹⁵ nad] nad' KOp

²⁰¹⁶ drugim] drugim' KOp

²⁰¹⁷ hotil] otili KOp

²⁰¹⁸ zub] zub' KOp

²⁰¹⁹ zub] zub' KOp

²⁰²⁰ i] I KOp

²⁰²¹ tako] t(a)ko KOp

²⁰²² govoru] gov(o)ru KOp

²⁰²³ od] ot KOp

²⁰²⁴ svake] vs(ak)e KOp

²⁰²⁵ govoru] Gov(o)ru KOp

²⁰²⁶ b(og)ъ] om. KOp

²⁰²⁷ sudac] sud(a)c' KOp

²⁰²⁸ hoće] oće KOp

²⁰²⁹ od] ot KOp

²⁰³⁰ e(st)] e KOp

²⁰³¹ od] ot' KOp

mu nigdore ne privazme²⁰³² ni posvoê ta oficii od maščeniê²⁰³³ zač²⁰³⁴ to e(st) oficii vsemogućega²⁰³⁵ b(og)a i²⁰³⁶ zato²⁰³⁷ ako se ne budes²⁰³⁸ otiti²⁰³⁹ poboljšati²⁰⁴⁰ od²⁰⁴¹ toga griha zla hotina²⁰⁴² g(ospodi)n̄²⁰⁴³ oće²⁰⁴⁴ vam²⁰⁴⁵ poslati rat²⁰⁴⁶ glad²⁰⁴⁷ smrt²⁰⁴⁸ organ²⁰⁴⁹ ki²⁰⁵⁰ vas²⁰⁵¹ na zlo hoće pronesti i²⁰⁵² oće²⁰⁵³ 38^r učiniti da zemla ne bude roditi a to hoće biti za vas²⁰⁵⁴ grih²⁰⁵⁵ od²⁰⁵⁶ zla hotina²⁰⁵⁷ i na konac²⁰⁵⁸ oće vas²⁰⁵⁹ postaviti v pakal²⁰⁶⁰ večni²⁰⁶¹ to²⁰⁶² e(st) koliko k prvomu delu od pravde²⁰⁶³ božastvene²⁰⁶⁴ govoru²⁰⁶⁵ koliko k

²⁰³² privazme] prevazme KOp

²⁰³³ maščeniê] mačen'ê KOp

²⁰³⁴ zač] zač' KOp

²⁰³⁵ vsemogućega] vs(e)m(o)g(u)â(e)ga KOp

²⁰³⁶ i] I KOp

²⁰³⁷ zato] add. govoru KOp

²⁰³⁸ budeš] budeš' KOp

²⁰³⁹ otiti] otel' KOp

²⁰⁴⁰ poboljšati] pobol'sati KOp

²⁰⁴¹ od] od' KOp

²⁰⁴² hotina] hotin'ê KOp

²⁰⁴³ g(ospodi)n̄] g(ospo)d(i)n' add. b(og)ъ KOp

²⁰⁴⁴ oće] hoće KOp

²⁰⁴⁵ vam] vam' KOp

²⁰⁴⁶ rat] rat' KOp

²⁰⁴⁷ glad] glad' KOp

²⁰⁴⁸ smrt] smert' KOp

²⁰⁴⁹ organ] organ' KOp

²⁰⁵⁰ ki] ko KOp

²⁰⁵¹ vas] vas' KOp

²⁰⁵² i] I KOp

²⁰⁵³ ošće] hoće KOp

²⁰⁵⁴ vaš] vaš' KOp

²⁰⁵⁵ grih] grih' KOp

²⁰⁵⁶ od] ot KOp

²⁰⁵⁷ hotina] hotin'ê KOp

²⁰⁵⁸ konac] konac' KOp

²⁰⁵⁹ vas] vas' KOp

²⁰⁶⁰ pakal] pakal' KOp

²⁰⁶¹ večni] v(e)čni KOp

²⁰⁶² to] *praecc.* A KOp

²⁰⁶³ pravde] prav'de KOp

²⁰⁶⁴ božastvene] b(o)ž(a)stv(e)ne KOp

²⁰⁶⁵ govoru] Gov(o)ru KOp

drugomu delu²⁰⁶⁶ da bu(du)ći se dili²⁰⁶⁷ doktur²⁰⁶⁸ s(ve)ti avgustin²⁰⁶⁹ od²⁰⁷⁰ skule²⁰⁷¹ pravde božastvene²⁰⁷² i²⁰⁷³ pride na skulu milosti²⁰⁷⁴ božastvene²⁰⁷⁵ i ondi naide²⁰⁷⁶ proroka isađiū²⁰⁷⁷ na ·p·b· (= 92)²⁰⁷⁸ k(a)p(i)t(ul)i komu biše g(ospodi)n²⁰⁷⁹ b(og)b²⁰⁸⁰ naporučil²⁰⁸¹ edno posalstvo ko bi on²⁰⁸² imili²⁰⁸³ učiniti²⁰⁸⁴ puku²⁰⁸⁵ sega svita poidi²⁰⁸⁶ i trubi velikim²⁰⁸⁷ glasom²⁰⁸⁸ i vapii i navisti puku²⁰⁸⁹ moemu zlobe nih²⁰⁹⁰ i onim²⁰⁹¹ i êkovlim²⁰⁹² grihi nih²⁰⁹³ i²⁰⁹⁴ reci nim²⁰⁹⁵ da oni nose velika brimena na plečih²⁰⁹⁶ svoih²⁰⁹⁷ i²⁰⁹⁸ reci nim²⁰⁹⁹

-
- ²⁰⁶⁶ delu] dēlu KOp
²⁰⁶⁷ dili] dili' KOp
²⁰⁶⁸ doktur] duktor KOp
²⁰⁶⁹ avgustin] avgust(i)n' KOp
²⁰⁷⁰ od] ot' KOp
²⁰⁷¹ skule] škule KOp
²⁰⁷² božastvene] b(o)ž(a)stv(e)ne KOp
²⁰⁷³ i] I KOp
²⁰⁷⁴ milosti] mil(o)sti KOp
²⁰⁷⁵ božastvene] b(o)ž(a)stv(e)ne KOp
²⁰⁷⁶ naide] add. pisanie KOp
²⁰⁷⁷ isađiū] isaie KOp
²⁰⁷⁸ ·p·b· (= 92)] ·p· tr ·b· (= 92) KOp
²⁰⁷⁹ g(ospodi)n^s] g(ospo)d(i)n' KOp
²⁰⁸⁰ b(og)b] om. KOp
²⁰⁸¹ naporučil] naporučil' KOp
²⁰⁸² on] on' KOp
²⁰⁸³ imil] imil' KOp
²⁰⁸⁴ učiniti] učin(i)ti KOp
²⁰⁸⁵ puku] plku KOp
²⁰⁸⁶ poidi] Poidi KOp
²⁰⁸⁷ velikim] velikim' KOp
²⁰⁸⁸ glasom] glas(o)m' KOp
²⁰⁸⁹ puku] plku KOp
²⁰⁹⁰ nih] nih' KOp
²⁰⁹¹ onim] onim' KOp
²⁰⁹² êkovlim] êkovlim' KOp
²⁰⁹³ nih] nih' KOp
²⁰⁹⁴ i] I KOp
²⁰⁹⁵ nim] nim' add. od moe strane KOp
²⁰⁹⁶ plečih] plečih' KOp
²⁰⁹⁷ svoih] svoih' KOp
²⁰⁹⁸ i] I KOp
²⁰⁹⁹ nim] nim' KOp

od moe strane da bi e imili postaviti do lika govori²¹⁰⁰ da²¹⁰¹ puk²¹⁰² boži²¹⁰³ razumiû se vse glave od redovnika²¹⁰⁴ ki koliko²¹⁰⁵ kavke²¹⁰⁶ nose ča esu popi²¹⁰⁷ fratri a za²¹⁰⁸ puk²¹⁰⁹ ēkova²¹¹⁰ razumiû se svi²¹¹¹ ludi²¹¹² sega s(ve)-ta²¹¹³ govori²¹¹⁴ g(ospodi)n²¹¹⁵ bog²¹¹⁶ da navisti zlobe i grihe popovske i fratarske govoreći²¹¹⁷ nim²¹¹⁸ da ih²¹¹⁹ bog²¹²⁰ hoće platiti za zlobe²¹²¹ griho²¹²² nihovih²¹²³ ke oni čine svaki²¹²⁴ dan²¹²⁵ s mnogimi ženami prokletimi i š²¹²⁶ nih²¹²⁷ šimuniêmi i za nih²¹²⁸ zal²¹²⁹ nauk²¹³⁰ i²¹³¹ govoru²¹³² da oni imaû biti

²¹⁰⁰ govori] Gov(o)ru KOp

²¹⁰¹ da] za KOp

²¹⁰² puk] plk' KOp

²¹⁰³ boži] b'ži KOp

²¹⁰⁴ redovnika] redovnikov' KOp

²¹⁰⁵ koliko] godi KOp

²¹⁰⁶ kavke] kav'ke KOp

²¹⁰⁷ popi] add. i KOp

²¹⁰⁸ za] Za KOp

²¹⁰⁹ puk] plk' add. i KOp

²¹¹⁰ ēkova] ēkov(a)l' KOp

²¹¹¹ svi] vsi KOp

²¹¹² ludi] lûdi KOp

²¹¹³ s(ve)ta] stan'i i sega svit'ni KOp

²¹¹⁴ govori] Gov(o)ru add. da gov(o)ri KOp

²¹¹⁵ g(ospodi)n^b] g(ospo)d(i)n' KOp

²¹¹⁶ bog^b] b(og)^b KOp

²¹¹⁷ govoreći] Gov(o)reći KOp

²¹¹⁸ nim] nim' KOp

²¹¹⁹ ih] ih' KOp

²¹²⁰ bog] b(og)^b KOp

²¹²¹ zlobe] add. i KOp

²¹²² griho] grihe KOp

²¹²³ nihovih] nih' KOp

²¹²⁴ svaki] vsaki KOp

²¹²⁵ dan] d(a)n' KOp

²¹²⁶ š] š' KOp

²¹²⁷ nih] nih' KOp

²¹²⁸ nih] nih' KOp

²¹²⁹ zal] zal' KOp

²¹³⁰ nauk] nauk' KOp

²¹³¹ i] I KOp

²¹³² govoru] gov(o)ru KOp

sviĉa i zrcalo **38^v** ča²¹³³ e(st) života²¹³⁴ našega²¹³⁵ ča e(st) ludi²¹³⁶ svitovnih²¹³⁷ ošće²¹³⁸ da oni esu zrcalo i sviĉa osueniê²¹³⁹ svitovnih²¹⁴⁰ ako oni budu gledali na²¹⁴¹ nih²¹⁴² nauk²¹⁴³ i priliku zamiri da od glave do nog²¹⁴⁴ ni zdraviê ni dobra niednoga v²¹⁴⁵ nih²¹⁴⁶ zač²¹⁴⁷ vsi²¹⁴⁸ oni esu puni²¹⁴⁹ griho²¹⁵⁰ i hudob²¹⁵¹ govoru²¹⁵² da ti imaš²¹⁵³ proziti m(i)l(o)sti od²¹⁵⁴ b(og)a za svoe²¹⁵⁵ grihe i od²¹⁵⁶ zla hotina²¹⁵⁷ koga nosiš²¹⁵⁸ proti iskrnemu²¹⁵⁹ tvomu²¹⁶⁰ i²¹⁶¹ ošće²¹⁶² g(ospodi)n²¹⁶³ b(og)ъ govori²¹⁶⁴ da postaviš²¹⁶⁵ doli²¹⁶⁶ velika brimena²¹⁶⁷

²¹³³ ča] add. e(st) KOp

²¹³⁴ života] živ(o)ta KOp

²¹³⁵ našega] našego KOp

²¹³⁶ ludi] lûdi KOp

²¹³⁷ svitovnih] svitovn(i)h' add. I KOp

²¹³⁸ ošće] oče add. gov(o)ru KOp

²¹³⁹ osueniê] sueniê KOp

²¹⁴⁰ svitovnih] svitov'nih' KOp

²¹⁴¹ na] od KOp

²¹⁴² nih] nih' KOp

²¹⁴³ nauk] nauk' KOp

²¹⁴⁴ nog] nog' KOp

²¹⁴⁵ v] v' KOp

²¹⁴⁶ nih] nih' KOp

²¹⁴⁷ zač] zač' KOp

²¹⁴⁸ vsi] v'si KOp

²¹⁴⁹ puni] plni KOp

²¹⁵⁰ griho] grihov' KOp

²¹⁵¹ hudob] hudob' KOp

²¹⁵² govoru] Gov(o)ru KOp

²¹⁵³ imaš] imaš' KOp

²¹⁵⁴ ot] od' KOp

²¹⁵⁵ svoe] twoe KOp

²¹⁵⁶ od] ot' KOp

²¹⁵⁷ hotina] hotin'ê KOp

²¹⁵⁸ nosiš] nosiš' KOp

²¹⁵⁹ iskrnemu] is'krn(e)mu KOp

²¹⁶⁰ tvomu] twoemu KOp

²¹⁶¹ i] I KOp

²¹⁶² ošće] oče add. gov(o)ru da KOp

²¹⁶³ g(ospodi)n^ь] g(ospo)d(i)n' KOp

²¹⁶⁴ govori] gov(o)ri KOp

²¹⁶⁵ postaviš] postaviš' KOp

²¹⁶⁶ doli] add. ka KOp

²¹⁶⁷ brimena] add. i KOp

teška²¹⁶⁸ koê²¹⁶⁹ imaš²¹⁷⁰ na plečih²¹⁷¹ od²¹⁷² tuega blaga²¹⁷³ kako²¹⁷⁴ esu zale naredbe²¹⁷⁵ od ozure²¹⁷⁶ i²¹⁷⁷ silu vzimaniê²¹⁷⁸ koê²¹⁷⁹ čine²¹⁸⁰ otaino²¹⁸¹ i očito hineči²¹⁸² v²¹⁸³ tvoih²¹⁸⁴ krivih²¹⁸⁵ mirilih²¹⁸⁶ muži i žen²¹⁸⁷ ubozih²¹⁸⁸ i silu vzimaûci i hineči sirote i udovice²¹⁸⁹ i²¹⁹⁰ ne drži ono ča e²¹⁹¹ tue i ča ni tvor govoru²¹⁹² da razvežeš²¹⁹³ twoû kušenciû²¹⁹⁴ od toga ča si posvoêl²¹⁹⁵ i silu vazel²¹⁹⁶ suprotiv²¹⁹⁷ svakoi²¹⁹⁸ pravdi²¹⁹⁹ govoru²²⁰⁰ ako učiniš²²⁰¹ ovo da povra-

²¹⁶⁸ teška] teš'ka KOp

²¹⁶⁹ koê] ka KOp

²¹⁷⁰ imaš] imaš' KOp

²¹⁷¹ plečih] plečih' add. tvoih' KOp

²¹⁷² od] od' KOp

²¹⁷³ blaga] bl(a)ga KOp

²¹⁷⁴ kako] ko KOp

²¹⁷⁵ naredbe] nared'be KOp

²¹⁷⁶ ozure] ožure KOp

²¹⁷⁷ i] add. od KOp

²¹⁷⁸ vzimaniê] vziman'ê KOp

²¹⁷⁹ koê] ka KOp

²¹⁸⁰ čine] činiš' KOp

²¹⁸¹ otaino] otai KOp

²¹⁸² hineči] ka činiš' KOp

²¹⁸³ v] v' KOp

²¹⁸⁴ tvoih] tvoih' KOp

²¹⁸⁵ krivih] krivih' *praec.* krivinah' i KOp

²¹⁸⁶ mirilih] merah' KOp

²¹⁸⁷ žen] žen' KOp

²¹⁸⁸ ubozih] ubozih' KOp

²¹⁸⁹ udovice] v'dovice KOp

²¹⁹⁰ i] I KOp

²¹⁹¹ e] e(st) KOp

²¹⁹² govoru] Gov(o)ru KOp

²¹⁹³ razvežeš] razvežeš' KOp

²¹⁹⁴ kušenciû] kušen'ciû KOp

²¹⁹⁵ posvoêl] posvoêl' KOp

²¹⁹⁶ vazel] vzel' KOp

²¹⁹⁷ suprotiv] suprotiv' KOp

²¹⁹⁸ svakoi] vsakoi KOp

²¹⁹⁹ pravi] prav'di KOp

²²⁰⁰ govoru] Gov(o)ru KOp

²²⁰¹ učiniš] učiniš' KOp

ti²²⁰² zlo vzeće²²⁰³ go(spodi)n²²⁰⁴ bog²²⁰⁵ ti oće učiniti²²⁰⁶ m(i)lost²²⁰⁷ i hoće
ti prostiti²²⁰⁸ tvoe grihe na sem²²⁰⁹ svitu²²¹⁰ i na onom²²¹¹ i²²¹² ako se ne odve-
žeš²²¹³ od tih²²¹⁴ brimen²²¹⁵ velikih²²¹⁶ i malih²²¹⁷ kih²²¹⁸ imaš²²¹⁹ na plečih²²²⁰
go(spodi)n²²²¹ b(og)ь ta te hoće platiti po t²²²² zakon²²²³ da bi se volil²²²⁴
nigdare²²²⁵ ne roen²²²⁶ i²²²⁷ govoru²²²⁸ 39r da smisliš²²²⁹ kako si²²³⁰ očeš²²³¹
svitovati²²³² učiniti²²³³ za otiuči imiti od²²³⁴ b(og)a pomilovanie i milost²²³⁵

²²⁰² povratiš] povratiš' KOp

²²⁰³ vzeće] vzet'e KOp

²²⁰⁴ go(spodi)n^ь] g(ospo)d(i)n' KOp

²²⁰⁵ bog] b(og)ь KOp

²²⁰⁶ učiniti] biti KOp

²²⁰⁷ m(i)lost] milostiv' KOp

²²⁰⁸ prostiti] prost(i)ti KOp

²²⁰⁹ sem] sem' KOp

²²¹⁰ svitu] sviti KOp

²²¹¹ onom] onom' KOp

²²¹² i] I KOp

²²¹³ odvežeš] odvežeš' KOp

²²¹⁴ tih] tih' KOp

²²¹⁵ brimen] brimen' KOp

²²¹⁶ velikih] velikih' KOp

²²¹⁷ malih] mal(i)h' KOp

²²¹⁸ kih] kih' KOp

²²¹⁹ imaš] nosiš' KOp

²²²⁰ plečih] plečih' KOp

²²²¹ go(spodi)n^ь] g(ospo)d(i)n' KOp

²²²² t] ta KOp

²²²³ zakon] zakon' KOp

²²²⁴ volil] volil' KOp

²²²⁵ nigdare] nigdar' KOp

²²²⁶ roen] roen' KOp

²²²⁷ i] I KOp

²²²⁸ govoru] gov(o)ru KOp

²²²⁹ smisliš] smisliš' KOp

²²³⁰ si] se KOp

²²³¹ očeš] hočeš' KOp

²²³² svitovati] svitov(a)ti KOp

²²³³ učiniti] učin(i)ti KOp

²²³⁴ od] od' KOp

²²³⁵ milost] mil(o)st' KOp

ali²²³⁶ hoč²²³⁷ biti osuen²²³⁸ od pravde negove i ostati v nemilosti nega²²³⁹ i²²⁴⁰
izberi ovdi²²⁴¹ ča ti e draže a²²⁴² to e²²⁴³ koliko k drugomu delu²²⁴⁴ za moći
naiti i²²⁴⁵ imiti²²⁴⁶ milost²²⁴⁷ od g(ospodi)na²²⁴⁸ b(og)a²²⁴⁹

Govoru²²⁵⁰ v tretomu²²⁵¹ delu ako se očeš²²⁵² naučiti mudrosti od b(og)a
lubi²²⁵³ nepriêtela²²⁵⁴ za lubav²²⁵⁵ božiû²²⁵⁶ a priêtela²²⁵⁷ v²²⁵⁸ bozi²²⁵⁹ govo-
ru²²⁶⁰ da imas²²⁶¹ zamiriti ova tri otaina ka daû na znane²²⁶² tri²²⁶³ sumne
prva²²⁶⁴ taina²²⁶⁵ e(st) gdo se ima veće lubiti²²⁶⁶ priêtel²²⁶⁷ ali nepriêtel²²⁶⁸

²²³⁶ ali] Ali KOp

²²³⁷ hoč] hoćeš' KOp

²²³⁸ osuen] osuen' KOp

²²³⁹ nega] negovi KOp

²²⁴⁰ i] I KOp

²²⁴¹ ovdi] ov'di KOp

²²⁴² a] A KOp

²²⁴³ e] e(st) KOp

²²⁴⁴ delu] d(e)lu KOp

²²⁴⁵ i] om. KOp

²²⁴⁶ imiti] om. KOp

²²⁴⁷ milost] mil(o)st' KOp

²²⁴⁸ g(ospodi)na] g(ospo)d(i)na KOp

²²⁴⁹ b(og)a] add. kako e zgora rečeno KOp

²²⁵⁰ govoru] Gov(o)ru KOp

²²⁵¹ tretom] tretom' KOp

²²⁵² očeš] hoćeš KOp

²²⁵³ lubi] lûbi KOp

²²⁵⁴ nepriêtela] nepriêt(e)la KOp

²²⁵⁵ lubav] lûbav' KOp

²²⁵⁶ božiû] b(o)žiû KOp

²²⁵⁷ priêtela] priêt(e)la KOp

²²⁵⁸ v] v' KOp

²²⁵⁹ bozi] bozê KOp

²²⁶⁰ govoru] Gov(o)ru KOp

²²⁶¹ imas] imas' KOp

²²⁶² znane] znan'e KOp

²²⁶³ tri] triû KOp

²²⁶⁴ prva] Prva KOp

²²⁶⁵ taina] sum'na KOp

²²⁶⁶ lubiti] lûbiti KOp

²²⁶⁷ priêtel] priêt(e)l' KOp

²²⁶⁸ nepriêtel] nepriêt(e)l' KOp

zač²²⁶⁹ is(u)h(rbst)ъ²²⁷⁰ govori²²⁷¹ lubite²²⁷² nepriêtela²²⁷³ vašega²²⁷⁴ i²²⁷⁵
 zato²²⁷⁶ i²²⁷⁷ na to odgovara²²⁷⁸ mudrost²²⁷⁹ božastvena²²⁸⁰ i doktur²²⁸¹ s(ve)ti
 avgustin²²⁸² govori²²⁸³ da ti e od²²⁸⁴ potribe smisliti dvi²²⁸⁵ stvari ednu supro-
 tivu²²⁸⁶ prietêlu²²⁸⁷ a drugu suprotivu²²⁸⁸ nepriêtelu²²⁸⁹ gororu²²⁹⁰ da e²²⁹¹ veće
 dostoino da ti lubiš²²⁹² tvoga priêtela²²⁹³

KOp 6^v z(a)čь š nimb e(st) va v'kšei lûbvi nere s nepriêt(e)l(o)m' Gov(o)-
 ru drugočь da e(st) v(e)če koris'no d(u)ši tvoei lûb(i)ti nepriêtela tvoga za
 lûb(a)vъ b(o)žiū nere lûb(i)ti priêt(e)la tvoga Računъ e(st) ovъ ako lûbiš
 priêt(e)la tvoga onъ paki lûbi t(e)be i timъ pl(a)ča ed(a)nъ dr(u)goga tu
 lûbav'û A to es(t) mala pl(a)ča Da ako ti lûbiš nepriêt(e)la tvoga Zato ti
 imašv v(e)liku plaču kada ti lûb(i)šv onoga ki t(e)bi zlo oče Zato gov(o)ru
 da morešv smisl(i)ti da e(st) v(e)če dostoina stvarb dati lûb(a)vъ nepriêt(e)-
 la tvoga i est' korist'nie d(u)ši tvoei nere lûb(i)ti priêt(e)la tvoga Druga
 sum'na e(st) da moi priêt(e)lb i moi nepriêt(e)lb esta oba d'va v' koi godi
 potribi koga samъ drž(a)nъ veće pomoći priêt(e)la ili nepriêt(e)la K tom' ti
 od'gov(a)ra b(o)ž(a)stv(e)na mudr(o)st i gov(o)ri da si ti v(e)če duž(a)nъ

²²⁶⁹ zač] Zač' KOp

²²⁷⁰ is(u)h(rbst)ъ] is(u)h(rbst)' KOp

²²⁷¹ govori] gov(o)ri KOp

²²⁷² lubite] lûbite KOp

²²⁷³ nepriêtela] nepriêt(e)la KOp

²²⁷⁴ vašega] vašego KOp

²²⁷⁵ i] om. KOp

²²⁷⁶ zato] om. KOp

²²⁷⁷ i] I KOp

²²⁷⁸ odgovara] odgov(a)ra KOp

²²⁷⁹ mudrost] mudrost' KOp

²²⁸⁰ božastvena] b(o)ž(a)stv(e)na KOp

²²⁸¹ doktur] d(u)kt(o)r' KOp

²²⁸² avgustin] avg(u)st(i)n' KOp

²²⁸³ govori] Gov(o)ri KOp

²²⁸⁴ od] od' KOp

²²⁸⁵ dvi] tri KOp

²²⁸⁶ suprotivu] suprot(i)y KOp

²²⁸⁷ prietêlu] prietêlû KOp

²²⁸⁸ suprotivu] suprotiv' KOp

²²⁸⁹ nepriêtêlu] nepriêtêlû KOp

²²⁹⁰ gororu] Gov(o)ru KOp

²²⁹¹ e] e(st) KOp

²²⁹² lubiš] lûbiš' v(e)če KOp

²²⁹³ priêtela] priêt(e)la KOp

tvomu priêt(e)lu Računъ e(st) ovb da si ti š nimъ veće v' lûbvi b(o)žie nere s twoimъ nepriêt(e)lomъ Začь čin(e)či proti lûb'vi b(o)žie ti bi sagr(é)šilb smrtno Zato gov(o)ru da priê imašь pomoći priêt(e)la nere nepriêt(e)la da oće mogu pomoći i nepriêt(e)la i pomor'še ga dostoén' si vel(i)ke plaće od' b(og)a Zač' ti onъ gov(o)ri v e(van)j(e)lii da lûb(a)vъ i pomorešь tvoga nepriêt(e)la za lûb(a)vъ b(o)žiû Treta s(u)mna e(st) ako č(lovê)kъ more reči ·ā· (= 1) o(tb)če n(a)šb ki bi priêt'e prid'b(ogo)mъ hoteči zlo svomu iskrnemu Na to ti odg(o)v(a)ra mudr(o)stb b(o)ž(a)stv(e)na i gov(o)ri da č(lovê)kъ more reči o(tb)če n(a)šb po dva nač(i)na ali po dva zak(o)na ed(a)nъ zak(o)-nъ e(st) da ga gov(o)ri s(a)m za se Drugi zak(o)nъ e(st) da ga gov(o)ri na mesti za crkvъ I ako ga onъ gov(o)ri na mesti ot crikve Gov(o)ru da e(st) priêta i usliš(a)na m(o)lit(a)vъ crikv(e)naê po misli č(lovê)ka ki ga gov(o)-ri Da ako ga onъ gov(o)ri pravo za se samogo bole bi bilo ako bi ga i ne rek(a)lb začь prosi mačen'ě s(a)mъ na se od' g(ospo)d(i)na b(og)a kako to e(st) isto Gov(o)ru da se čte va išt(o)riehb s(veta)go iv(a)na alm(u)ž(i)nkа gov(o)ri dabihota ·b· (= 2) sus(e)da ka si hotihota zlo ed(a)nъ dr(u)gomu A dr(u)gi neti prost(i)ti nigd(a)re i um'ri onъ sa onu zlu volû I potomъ bi prines(e)na ona d(u)ša pred' g(ospo)d(i)na b(og)a I bê pit(a)nъ ako umi o(tb)če n(a)šb A onъ r(e)če da umimъ I bi mu zapov(é)d(a)no da ga ima r(e)či I kada bi na onoi riči kadi gov(o)ri otpusti n(a)mъ dlgi n(a)še kako mi otp(u)č(a)mo dlžn(i)k(o)mъ n(a)š(i)mъ Tada mu g(ospo)d(i)nъ b(og)ъ odgov(o)ri i tebi hoće b(i)ti t(a)ko otp(u)č(e)no ere ti nisi otilb **KOp 7^r** prost(i)ti tvomu iskrn(e)mu i t(a)ko i t(e)bi ne b(u)de pročeno I bê osuenę v m(u)ke pakl(e)ne i strašne i neizmer'ne I t(a)ko hoće priti vs(a)k(o)mu ki b(u)de zlo hotiti i ne b(u)de otilb prostiti A to e(st) kol(i)ko k tret(o)mu d(e)lu od mudr(o)sti b(o)že

IZVORI

- CFat – *Fatevićev zbornik*, 1617., Arhiv HAZU IV a 124 (fotokopije u knjižnici Staroslavenskoga instituta, sign. F71)
- CGlav – *Zbornik Šimuna Glavića*, 1529.–1557., Arhiv HAZU I a 25 (Kuk. 329)
- CGrš – *Grškovićev zbornik*, 16. st., Arhiv HAZU VII 32
- CKol – *Kolunićev zbornik*, 1486., Arhiv HAZU III a 51 (Kuk. 352)
- CPet – *Petrисов zbornik*, 1468., Župni ured u Vrbniku
- CTk – *Tkonski zbornik*, prva četvrtina 16. st., Arhiv HAZU IV a 120
- CVinod – *Vinodolski zbornik*, poč. 15. st., Arhiv HAZU III a 15 (Kuk. 351)
- CŽg – *Žgombićev zbornik*, 16. st., Arhiv HAZU VII 30
- KGreb – *Greblov kvarcimal*, 1498., NSK R 4002
- KKor – *Korizmenjak III a 19*, 15./16. st., Arhiv HAZU III a 19 (Kuk. 447)
- KOp – *Korizmenjak iz Oporta*, kraj 15. st., Gradska knjižica u Oportu (Portugal)
Ms 639–143–3–12 (fotokopije u knjižnici Staroslavenskoga instituta,
sign. F262)

LITERATURA

- BRISCOE, M. G. 1992. *Artes praedicandi*. Typologie des sources du moyen âge occidental 61. Turnhout: Brepols.
- CVITANOVIĆ, V. 1960. Prilog poznавању kulturne povijesti na zadarskom području (glagoljica). Glagoljaši od XV. stoljeća do danas. *Radovi Instituta JAZU u Zadru VI–VII*, 201–235.
- DAMJANOVIC, S. 2008. *Jezik hrvatskih glagoljaša*. Zagreb: Matica hrvatska.
- DEROSSI, J. 1975. Korizmenjak Broza Kolunića i Misal 1483. *Marulić VIII/1*: 26–34.
- DEBBY, N. B.-A. 2007. *The Renaissance Pulpit: art and preaching in Tuscany, 1400 – 1550*. Late medieval and early modern studies 6. Turnhout: Brepols.
- DELCORNO, C. 2000. Medieval preaching in Italy (1200 – 1500). *THE SERMON*, 449–560.
- DEROSSI, J. 1975. Korizmenjak Broza Kolunića i Misal 1483. *Marulić VIII/1*, 26–34.
- HERCIGONJA, E. 1974. Kajkavski elementi u jeziku glagolske književnosti 15. i 16. stoljeća (Prilog istraživanju kontinuiteta hrvatskog književnog jezika). *Croatica V/5*, 169–245.
- KUZMIĆ, B. 2001. Oblici pridjeva u senjskom Korizmenjaku. *Senjski zbornik* 28: 79–104.
- KUZMIĆ, B. 2002. Jezična obilježja senjskog korizmenjaka. *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jekoslovlje* 28: 87–101.
- KUZMIĆ, B. 2008. O dvojini u Senjskom korizmenjaku. *Slovo* 56–57: 287–302.
- KUZMIĆ, B. 2008a. Senjski govor nekad i sad na primjeru Korizmenjaka. *Senjski*

- zbornik 35: 47–54.
- MUESSIG, C. 2002. Sermon, preacher and society in the middle ages. *Journal of Medieval History* 28: 73–91.
- PETROVIĆ, I. 1998. Fatević, Mikula, pisar glagoljaš (druga pol. XVI. st. – prva pol. XVII. st.). *Hrvatski biografski leksikon*, sv. 4. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 143.
- PETROVIĆ, I. 2009. Kolunić, Broz (Kacitić, Ambroz), glagoljaški pisac (Dubovik, Lika, ? – ?). *Hrvatski biografski leksikon*, sv. 7. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 543.
- RADOŠEVIĆ, A. 2012. Propovijed Vrime estь namъ ot sna vstati iz Kolunićeva zbornika. *Zbornik radova. Gacka u srednjem vijeku*. H. Gračanin, Ž. Holjevac (ur.), Zagreb – Otočac: Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Područni centar Gospić, 283–303.
- REINHART, J. 1996. Hrvatskoglagoglski zbornik Tomaša Petrića iz god. 1503. (Cod. Vindob. Slav. br. 78). *Croatica XXVI/42/43/44*: 391–421.
- REINHART, J. 2005. Tekstološke primjedbe uz hrvatskoglagoglski prijevod rapsrade o sedam smrtnih grijeha. *Drugi Hercigonjin zbornik*. Ur. Stjepan Damjanović. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, 355–366.
- ŠIMIĆ, M. 2005. Leksik Traktata o sedam smrtnih grijeha u Ivančićevu i Kolunićevu zborniku. *Drugi Hercigonjin zbornik*. Ur. Stjepan Damjanović. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, 397–410.
- ŠTEFANIĆ, V. 1960. *Glagoljski rukopisi otoka Krka. Djela JAZU* 51. Zagreb: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti.
- ŠTEFANIĆ, V. 1969. *Glagoljski rukopisi Jugoslavenske akademije. I.* Zagreb: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti.
- ŠTEFANIĆ, V. 1970. *Glagoljski rukopisi Jugoslavenske akademije. II.* Zagreb: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti.
- TADIN, M. 1965. Un nouvel exemplaire du Carême attribué à saint Bernardin de Sienne. *Mandićev zbornik: u čast o. dra. Dominika Mandića prigodom njegove 75-godišnjice života*. Radovi Hrvatskoga povjesnoga instituta u Rimu. Sv. I – II. Ur. I. Vitezić, B. Pandžić, A. Matanić. Rim, 169–191.
- THE SERMON. 2000. *The Sermon. Typologie des sources du moyen âge occidental 81–83*. Directed by Beverly Mayne Kienzle. Turnhout: Brepols.
- TURKALJ, L. 2008. Život Adama i Eve u Žgombičevu i Fatevićevu zborniku. *Slovo* 56–57: 579–593.
- VALJAVEC, M. 1892. Predgovor. *Kolunićev zbornik: hrvatski glagolski rukopis od godine 1486. Djela JAZU* 12. Priredio Matija Valjavec. Zagreb, V – XXVIII, 1–276.
- ZARADIJA KIŠ, A. 2006. Pseudoanimalistički egzempli u glagoljskom senjskom Korizmenjaku iz 1508. godine. *Senjski zbornik* 33: 243–258.
- ZARADIJA KIŠ, A. 2008. Egzempli u senjskom Korizmenjaku. *Senjski zbornik* 35: 55–90.

Summary

LENT SERMONS IN *FATEVIĆ MISCELLANY* – CONTRIBUTION TO THE RECONSTRUCTION OF GLAGOLITIC *QUARESIMALE*

The paper deals with the Lenten sermons which are preserved in the *Fatević Miscellany* from the 17th century. Comparison of the Fatević's sermons with the corresponding text in the *Oport Quaresimale* supports the Štefanić's hypothesis that Fatević's sermons were transcribed from the Glagolitic *Quaresimale* preserved in four manuscripts from the 15th and 16th century: *Kolunić Quaresimale*, *Quaresimale III a 19*, *Greblo Quaresimale* and *Oport Quaresimale*. The comparative texts from all four manuscripts and from one more recent incomplete copy show that the complete reconstruction of the earlier translation of the *Quaresimale* lacks only one sermon. The results show that the *Fatević Miscellany* has to be taken into consideration in the reconstruction of *Quaresimale* as it is the only one with the complete translation of the first Lenten sermon (*In die cinerum*), the other four manuscripts being incomplete. In this paper some of the sermons are published in the Latin alphabet transliteration with the text variants from other quaresimales.

Key words: *Fatević Miscellany*, Lenten sermons, reconstruction of the Glagolitic *Quaresimale*

Prikazani rezultati proizili su iz znanstvenoga projekta »Hrvatska i europska književnost srednjega vijeka«, koji se provodi uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske

Izvorni znanstveni članak

Autor: Andrea Radošević

Staroslavenski institut

Demetrova 11

HR-10000 Zagreb

Primljen: 13. 1. 2012.

Prihvaćen: 10. 7. 2012.